

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 102500_1/15; 102500_2/16; 102500_3/10

Betreft zaak: Beslissing op bezwaar gastransportvoorwaarden deel 2

Beslissing op bezwaar tegen het besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit van 21 november 2006, nummer 101929-50, tot eerste vaststelling van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB, de Meetvoorwaarden Gas-RNB en de Meetvoorwaarden Gas-LNB (voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet).

Dit besluit bestaat uit de volgende onderdelen:

- I. Inleiding
- II. Wettelijk kader
- III. De bezwaren en de beoordeling daarvan door de Raad
- IV. Proceskosten
- V. Besluit

Bijlagen:

Bijlage 1: Wijzigingen van de Begrippenlijst Gas

Bijlage 2: Wijzigingen in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB

Bijlage 3: Wijzigingen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB

Bijlage 4: Wijzigingen in de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB

Bijlage 5: Wijzigingen in de Meetvoorwaarden Gas-RNB

Bijlage 6: Wijzigingen in de Meetvoorwaarden Gas-LNB

Bijlage 7: Schetsen van de aansluiting

Inleiding

1. Op 14 januari 2005 hebben de gezamenlijke netbeheerders bij de directeur van de Dienst uitvoering en toezicht Energie, thans de Directie Toezicht Energie (hierna: directeur DTe) voorstellen ingediend voor de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.
2. De voorstellen van de gezamenlijke netbeheerders hebben van 29 april 2005 tot en met 31 mei 2005 ter inzage gelegen en zijn op de website van DTe gepubliceerd.
3. Op 14 juni 2005 is een hoorzitting over de voorstellen van de gezamenlijke netbeheerders gehouden.
4. Op 1 juli 2005 is de Wet tot omvorming van het bestuursorgaan van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan (Stb. 2005, 172) in werking getreden, waarbij de bevoegdheden van de directeur DTe zijn overgegaan naar de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, hierna: de Raad.
5. Bij brief van 5 oktober 2005 heeft de Raad de gezamenlijke netbeheerders opgedragen de voorstellen op enkele onderdelen te wijzigen dan wel nader toe te lichten. Bij brief van 3 november 2005 hebben de gezamenlijke netbeheerders een gewijzigd voorstel ingediend en de gevraagde nadere toelichting gegeven.
6. Bij besluit van 27 juni 2006 heeft de Raad het eerste deel van de technische gasvoorwaarden, te weten de Begrippenlijst Gas, de Transportvoorwaarden Gas-LNB, de Wettelijke Taken LNB van algemeen belang, de Allocatievoorwaarden Gas en de Samenwerkingsregeling netbeheerders Gas, met kenmerk nr. 101929-49 vastgesteld ('Technische Codes Gas deel 1').
7. Na afronding van de notificatieprocedure zijn de zogenaamde 'technische voorschriften' - die op grond van artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet ter notificatie zijn aangeboden aan de Europese Commissie - vastgesteld bij het bestreden besluit van 21 november 2006, met kenmerk 101929-50. Dit besluit is bekend gemaakt in de Staatscourant van 22 november 2006¹ en is op 23 november 2006 in werking getreden. Bij dit besluit zijn vastgesteld de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB, de Meetvoorwaarden Gas-RNB en de Meetvoorwaarden Gas-LNB als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.
8. Tegen dit besluit zijn bezwaarschriften ontvangen van de volgende partijen:
 - de Vereniging Energie, Milieu en Water (VEMW) bij brief van 27 december 2006;

¹ Staatscourant van 22 november 2006, nummer 228, p. 26.

- Gas Transport Services (hierna: GTS) bij brief van 29 december 2006 en
- de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) bij brief van 2 januari 2007.
VEMW is in de gelegenheid gesteld het pro forma ingediende bezwaarschrift te motiveren.
Dit is gebeurd bij brief van 19 januari 2007.

9. Op 13 maart 2007 zijn alle bezwaarmakers behalve de NAM op de hoorzitting ten kantore van de NMa verschenen. Hierbij zijn de gronden van bezwaar nader mondeling toegelicht. Aan VEMW, GTS en EnergieNed (laatstgenoemden als de beide onderdelen van de gezamenlijke netbeheerders) is op de hoorzitting gevraagd nog enkele korte toelichtingen te geven. Partijen hebben over en weer op elkaars toelichtingen kunnen reageren. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat op 2 mei 2007 aan de bezwaarmakers is toegezonden.
10. Het concept besluit op bezwaar is op 26 maart 2008 aan de Europese Commissie genotificeerd. Op dezelfde datum is het concept besluit op bezwaar verzonden aan alle partijen die bij de NMa zienswijzen hebben ingediend in de primaire fase van de procedure tot vaststelling van de gasvoorwaarden. Op 27 juni 2008 eindigde de status quo periode van de notificatieprocedure. Noch de Europese Commissie noch de lidstaten hebben opmerkingen geplaatst. Na deze datum zijn nog enkele niet-technische wijzigingen in het besluit op bezwaar aangebracht.
11. In het navolgende zal allereerst het wettelijk kader worden geschetst dat in deze procedure aan de orde is (onder II). Vervolgens komen de bezwaarschriften van partijen aan de orde (onder III). Hierbij zal eerst de ontvankelijkheid van de bezwaren worden beoordeeld. Daarna zal worden overgegaan tot een inhoudelijke toetsing van de ontvankelijke bezwaren. De volgorde die daarbij zal worden gehanteerd is als volgt. Allereerst zullen de bezwaren worden behandeld tegen de wijze waarop het begrip 'aansluiting' in het bestreden besluit wordt uitgelegd, nu een eventuele gegrondverklaring van deze bezwaren gevolgen heeft voor vele bepalingen in diverse voorwaarden. Na deze bespreking van het begrip 'aansluiting' zullen achtereenvolgens de bezwaren tegen de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB, de Meetvoorwaarden Gas-RNB en de Meetvoorwaarden Gas-LNB worden behandeld.

II. Wettelijk kader

12. Bij Wet van 1 juli 2004 tot wijziging van de Elektriciteitswet (hierna te noemen: E-wet) en de Gaswet in verband met de implementatie en de aanscherping toezicht netbeheer (Stb. 2004, 328) is - met ingang van 14 juli 2004 - een aantal artikelen in de Gaswet gewijzigd. In deze

gewijzigde bepalingen, zoals deze luiden sedert 1 juli 2005 - het tijdstip waarop de ZBO-wet² en de Reparatielwet NMa-ZBO³ in werking zijn getreden - is het volgende bepaald.

13. Op grond van artikel 12e, eerste lid, Gaswet zenden de gezamenlijke netbeheerders de eerste maal na inwerkingtreding van dit artikel de voorstellen met betrekking tot de tariefstructuren of de voorwaarden, bedoeld in de artikelen 12a en 12b, aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit binnen zes kalendermaanden na inwerkingtreding van dit artikel.
14. In artikel 12b, eerste lid, Gaswet is bepaald dat met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels⁴ de gezamenlijke netbeheerders aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit een voorstel zenden voor de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot:
 - a. de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet;
 - b. de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het meten van gegevens betreffende het transport van gas en de uitwisseling van meetgegevens;
 - c. de kwaliteitscriteria waaraan netbeheerders moeten voldoen met betrekking tot hun dienstverlening;
 - d. de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitvoering geeft aan de hem op grond van artikel 10a, eerste lid, onderdelen a, b, c, d en g, opgedragen taken;
 - e. de regeling van samenwerking tussen de netbeheerders ten aanzien van de uitvoering van de taken als opgenomen in de artikelen 10 en 10a alsmede het waarborgen van het netbeheer van alle netten en het transport van gas in buitengewone omstandigheden.
15. Lid 2 sub a van artikel 12b van de Gaswet bepaalt dat in de genoemde voorwaarden in ieder geval regels worden gesteld omtrent de eisen, met inbegrip van veiligheidseisen, waaraan het technisch ontwerp en de exploitatie van leidingen en installaties tenminste moet voldoen voor aansluiting van die leidingen en installaties op het gastransportnet van een

² Wet van 9 december 2004, houdende wijziging van de Mededingingswet in verband met het omvormen van het bestuursorgaan van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan, Stb. 2005, 172.

³ Wet van 23 juni 2005 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet, de Mededingingswet en de Telecommunicatiewet vanwege de inwerkingtreding van de Wet van 9 december 2004 tot wijziging van de Mededingingswet in verband met het omvormen van het bestuursorgaan van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan (Stb. 2005, 172), Stb. 2005, 326.

⁴ De Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, Stcrt. 13 januari 2005, nr. 9, p.8.

netbeheerder en de installaties van een verwant bedrijf dat diensten levert die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het transport van gas.

16. Verder bepaalt artikel 12b, derde lid, Gaswet dat in de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, in ieder geval regels worden gesteld omtrent:
 - a. de technische specificaties waaraan de netbeheerder tenminste moet voldoen;
 - b. het binnen een redelijke termijn verhelpen van storingen in het transport van gas;
 - c. de klantenservice;
 - d. het voorzien in compensatie bij ernstige storingen;
 - e. de betalingsvoorwaarden, die in elk geval inhouden dat een vordering tot betaling van een schuld van een afnemer ter zake van geleverde diensten als bedoeld in artikel 12a wordt gedaan binnen twee jaren nadat de vordering opeisbaar is geworden en dat bij gebreke daarvan de vordering vervalt. Een vordering vervalt niet binnen twee jaren, indien het uitblijven van bedoelde vordering, een onjuiste vordering daaronder begrepen, het rechtstreekse gevolg is van een daartoe gerichte opzettelijke gedraging van de afnemer.

17. In artikel 12d, eerste lid, van de Gaswet is bepaald dat de gezamenlijke netbeheerders overleg voeren met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt over de voorstellen met betrekking tot de tariefstructuren en de voorwaarden, bedoeld in de artikelen 12a, 12b en 12c, eerste lid. Uit het tweede lid van deze bepaling volgt dat in de voorstellen die aan de Raad worden gezonden, de gezamenlijke netbeheerders aangeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de organisaties, bedoeld in het eerste lid, naar voren hebben gebracht.

18. In artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet is bepaald dat de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit de tariefstructuren en de voorwaarden vaststelt met inachtneming van:
 - a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 12d;
 - b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening;
 - c. het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt;
 - d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers;
 - e. het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, en
 - f. het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt;
 - g. de in artikel 12 bedoelde regels;
 - h. de verordening.

19. Uit het tweede lid van artikel 12f van de Gaswet blijkt onder meer dat de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit de voorwaarden niet vaststelt dan nadat hij zich ervan heeft vergewist dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen en objectief, evenredig en niet-discriminatoir zijn, alsmede voor zover dat op grond van de notificatierichtlijn noodzakelijk is, aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen in ontwerp zijn meegedeeld en de van toepassing zijnde termijnen, bedoeld in artikel 9 van richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zijn verstreken.
20. Uit artikel 12f, derde lid, van de Gaswet volgt dat indien een voorstel als bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c naar het oordeel van de Raad in strijd is met het belang, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h of met de eisen, bedoeld in het tweede lid, de Raad de gezamenlijke netbeheerders opdraagt het voorstel onverwijld zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven. Artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is van overeenkomstige toepassing. Daarbij geldt op grond van het vierde lid dat indien de gezamenlijke netbeheerders niet binnen vier weken het voorstel wijzigen overeenkomstig de opdracht van de Raad, bedoeld in het derde lid, de Raad de tariefstructuren of de voorwaarden vaststelt onder het aanbrengen van zodanige wijzigingen dat deze in overeenstemming zijn met de belangen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met f, met de regels bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h en met de eisen, bedoeld in het tweede lid.
21. Tot slot is in artikel 12i, eerste lid, van de Gaswet bepaald dat de tariefstructuren en de voorwaarden in werking treden op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden voor onbepaalde tijd. Op grond van het tweede lid van artikel 12i Gaswet wordt van de besluiten betreffende de vaststelling van de tariefstructuren en voorwaarden mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
22. De Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas die in acht wordt genomen bij de vaststelling van de onderhavige voorwaarden bepaalt meer gedetailleerd welke voorwaarden gesteld worden met betrekking tot de aansluiting, het transport, het in werking hebben van de transportnetten en de voorwaarden met betrekking tot het meten.

III. De bezwaren en de beoordeling daarvan door de Raad

Het beoordelingskader in bezwaar

23.

In artikel 7:11, eerste lid, Awb is bepaald dat op de grondslag van de ingediende bezwaren een heroverweging van het bestreden besluit plaatsvindt. Dit maakt een analyse van het van toepassing zijnde wettelijk kader noodzakelijk, in het bijzonder van het bepaalde in artikel 12f Gaswet.

24. Op grond van artikel 12b Gaswet dienen de gezamenlijke netbeheerders een voorstel tot vaststelling van de technische voorwaarden bij de Raad in te dienen. In artikel 12f Gaswet is geregeld dat de Raad met inachtneming van dit voorstel alsmede met de resultaten van het overleg met representatieve organisaties van netgebruikers en een aantal nader in het artikel opgesomde belangen de technische voorwaarden vaststelt. De Raad is derhalve bevoegd tot vaststelling van de technische voorwaarden. Deze bevoegdheid is zo vormgegeven dat indien de Raad tot de slotsom komt dat het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders in strijd is met de belangen als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, Gaswet hij de gezamenlijke netbeheerders kan opdragen het voorstel zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven. Indien het voorstel niet overeenkomstig de opdracht van de Raad wordt gewijzigd, is de Raad bevoegd en verplicht om de technische voorwaarden vast te stellen onder het aanbrengen van zodanige wijzigingen dat deze in overeenstemming zijn met de in artikel 12f, eerste lid, genoemde belangen.

25. Uit het wettelijk stelsel volgt dat bij de vaststelling van de technische voorwaarden een gewichtige plaats is ingeruimd voor het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. De inhoud van dit voorstel is voor een groot deel leidend voor de door de Raad vast te stellen voorwaarden. Bij de vaststelling van de voorwaarden is het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders echter niet doorslaggevend omdat rekening moet worden gehouden met in de wet genoemde belangen. Binnen het systeem van de Gaswet geldt dat de vastgestelde voorwaarden niet strijdig mogen zijn met deze belangen. Op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet komt de Raad bij de toetsing van het voorstel aan deze belangen een zekere beoordelingsvrijheid toe. De reikwijdte van de bevoegdheid van de Raad tot vaststelling van de technische voorwaarden wordt derhalve niet alleen bepaald door het voorstel van gezamenlijke netbeheerders, maar eveneens door de wijze waarop de Raad redelijkerwijs invulling mag geven aan de in artikel 12f, eerste lid, Gaswet opgesomde belangen.

26. Met inachtneming van het voorgaande zal de Raad de bezwaren van GTS, de NAM en VEMW behandelen. Allereerst zal het meest ver strekkende bezwaar van VEMW worden behandeld dat ziet op de onjuiste toepassing van het wettelijke begrip “aansluiting” in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. Hiertoe zal eerst het bezwaar van VEMW worden

weergegeven in de volgende twee randnummers. Na de weergave van de reactie van GTS op dit bezwaar volgt de beoordeling door de Raad. Deze beoordeling heeft ook gevolgen voor de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. Deze gevolgen worden behandeld in het hoofdstuk van dit besluit waar de bezwaren van VEMW tegen de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB worden besproken. Voorts heeft het ook gevolgen voor de Meetvoorwaarden Gas-LNB en de Begrippenlijst Gas.

27. Aansluiting, bezwaarschrift VEMW onder 36 tot en met 42 en de pleitaantekeningen onder 4 tot en met 41

In de voorwaarden komt de naar de mening van VEMW verkeerde interpretatie van het begrip aansluiting en systeemverbinding op verschillende punten tot uiting, waardoor de Aansluitvoorwaarden voor zover betrekking hebbende op de “aansluiting” en “systeemverbinding” integraal herzien dienen te worden.

28. VEMW heeft bezwaar gemaakt tegen de in haar ogen onjuiste toepassing in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB van het begrip ‘aansluiting’, zoals gedefinieerd in artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel m van de Gaswet. Uit de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB blijkt namelijk dat de aansluiting wordt gezien als onderdeel van de installatie, hetgeen volgens VEMW onjuist is. VEMW is van mening dat uit artikel 1, lid 1, sub d volgt dat de aansluiting onderdeel is van het gastransportnet. Blijkens jurisprudentie⁵ onderscheidt zich de aansluiting van de overige delen van het gastransportnet doordat het gastransportnet (in enge zin) is bestemd voor transport ten behoeve van meerdere gebruikers (collectief transport) terwijl de aansluiting is bestemd voor transport van gas ten behoeve van een specifieke netgebruiker (individueel transport). Naar het oordeel van VEMW is het begrip “gastransportnet” inhoudelijk afgestemd op het begrip “net” zoals opgenomen in de E-wet, zo blijkt volgens VEMW uit het amendement Hessels⁶. De Nota naar aanleiding van het Verslag bij de Elektriciteitswet 1998 vermeldt: “Zoals deze leden terecht duidelijk maken, hangt een definitie van «installatie» samen met de definities van «net» en van «aansluiting». Daarbij zijn «net» en «installatie» complementair: waar het net ophoudt, begint de installatie. De aansluiting markeert de overgang van net naar installatie. Een installatie is zodoende het geheel van elektriciteitsleidingen en daaraan verbonden elektriciteitsverbruikende apparaten van de afnemer die niet tot het net behoren en die liggen

⁵ Uitspraak Rechtbank Utrecht van 28 mei 2003 (ProRail vs. Netbeheerders), zaaknummer 121688/HAZA 01-1215, overwegingen 4.7 en 4.8) “Zoals uit het hiervoor vermelde blijkt, is immers niet het aantal (meervoudige)verbindingen op de onroerende zaak uitgangspunt voor beantwoording van de vraag hoeveel aansluitingen de onroerende zaak op het net heeft, maar het netaansluitpunt (de knip in het net), dat wil zeggen de fysieke verbinding van de aansluiting met het net van de netbeheerder (het punt waar openbaar overgaat in individueel).”

⁶ TK 2003/2004, nr. 62, artikel 01.

voor de aansluiting op het net.” De jurisprudentie van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB)⁷ bevestigt dat de (elektriciteits)aansluiting onderdeel uitmaakt van het net. Nu de in de Gaswet opgenomen begrippen “aansluiting” en “gastransportnet” ten aanzien van dit punt niet verschillen van de begrippen “aansluiting” en “net” in de E-wet moet er volgens VEMW vanuit worden gegaan dat uit de in artikel 1 lid 1 onderdeel d van de Gaswet opgenomen omschrijving van “gastransportnet” volgt dat de aansluiting voor de toepassing van deze wet behoort tot het gastransportnet. De wettelijke aansluiting is geen onderdeel van de installatie van een afnemer. De aansluiting moet zijn gelegen voor het overdrachtpunt in de zin van de Begrippenlijst Gas.

29. Tevens ontbreken volgens VEMW de voorwaarden die zien op de “systeemverbinding”. In de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt het wettelijke begrip aansluiting aangeduid met de term systeemverbinding. De Raad heeft in het wijzigingsverzoek aan de gezamenlijke netbeheerders van 5 oktober 2005 de netbeheerders verzocht om in de plaats van het begrip systeemverbinding (in dit verband) het wettelijke begrip aansluiting te hanteren. Artikel 6 lid 1, onderdeel a van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas verplicht er toe dat in de voorwaarden de technische specificaties waaraan aansluitingen moeten voldoen worden opgenomen. Voorts dienen de voorwaarden een regeling te bevatten met betrekking tot de taken, rechten en plichten van de netbeheerders en de afnemer met betrekking tot de instandhouding van de aansluiting. Voorts zou volgens VEMW onder meer bepaald moeten worden binnen welke termijn een reparatie aan het gastransportnet, waartoe de aansluiting behoort, zou moeten plaatsvinden.
30. Reactie van GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders
De landelijke netbeheerder (hierna ook: LNB) is van mening dat zij de begrippen in de Aansluitvoorwaarden als ‘overdrachtpunt’, ‘aansluiting’, ‘landelijk gastransportnet’, ‘gasinstallatie’ en ‘systeemverbinding’ geheel conform de Begrippenlijst Gas hanteert. Zo correspondeert het begrip ‘aansluiting’ in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB met het begrip ‘aansluitleiding’ in de Aansluit- en transportvoorwaarden RNB. Volgens GTS lijkt de achterliggende bedoeling van VEMW te zijn dat afnemers – in de zin van eindgebruikers – zelf de systeemverbinding kunnen laten aanleggen, omdat de systeemverbinding in feite de aansluiting zou zijn die de afnemer zelf kan aanleggen. De systeemverbinding is het gasontvangstation: het gebouw met alle toebehoren, zoals weergegeven in schema 1, in de bijlage bij de pleitaantekeningen van GTS van 13 maart 2007.
31. Het overdrachtpunt wordt altijd aangelegd door de netbeheerder. De uitzondering in artikel 16 c van de E-wet kent de Gaswet niet. De fysieke verbinding tussen de aansluiting en het landelijk gastransportnet wordt aangelegd door GTS. Dat is het systeem, dat geldt ook

⁷ CBB van 5 november 2003 (AWB 01/412), AB 2004, nr. 299.

voor de regionale netbeheerders en op een enkele uitzondering na ook in de E-wet. Dat is van groot praktisch belang, omdat de netbeheerder verantwoordelijk is voor de systeemintegriteit. Deze moet precies weten wat er aan zijn net gebeurt, want als iedereen daar vrijelijk fysieke aansluitingen zou kunnen realiseren, kan dat de integriteit van het net en het systeem in gevaar brengen.

32. De term ‘aansluiting’ wordt conform de wettelijke definitie gebruikt voor de verbinding tussen het landelijk gastransportnet en de installatie van de afnemer. De definitie van het begrip ‘aansluiting’ luidt: ‘De aansluiting is de verbinding tussen een gastransportnet en een onroerende zaak’. Volgens GTS kan een begrip dat gedefinieerd is als “tussen” geen onderdeel uitmaken van het landelijk gastransportnet. VEMW lost deze tegenstrijdigheid op door een onderscheid te maken tussen een gastransportnet in ruime zin en een gastransportwet in enge zin. Het gastransportnet in ruime zin zou dan het gastransportnet in enge zin – die van de wet – omvatten plus de aansluiting. Dat brengt echter de vraag met zich mee waar in de wet wordt bedoeld op gastransportnet in ruime zin en waar op gastransportnet in enge zin. De enge betekenis is de manier waarop gastransportnet zowel in de Begrippenlijst Gas als in de Transportvoorwaarden Gas-LNB is gehanteerd.
33. Concluderend stelt GTS dat er tussen de gasinstallatie en het landelijk gastransportnet een verbinding is. Die verbinding op het terrein van de gebruiker wordt de aansluiting genoemd.
34. Beoordeling door de Raad
De Raad is van mening dat de bezwaren van VEMW gegrond zijn voor zover deze zien op het verkeerde gebruik in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB van de begrippen systeemverbinding en aansluiting, in plaats van aansluiting en installatie. De motivering van dit standpunt zal puntsgewijs tot stand worden gebracht. Hierbij zal de Raad een toelichting geven op een aantal onderwerpen die mede aangepast worden als gevolg van de algehele heroverweging van de begrippen aansluiting en systeemverbinding. Achtereenvolgens komen de volgende hoofdzaken aan de orde: de definiëring van de begrippen systeemverbinding en aansluiting, de verantwoordelijkheid voor aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting, het aanvullen van de voorwaarden, de gevolgen van het kwalificeren van de aansluiting als ondersteunende dienst op de regulering van de tarieven met betrekking tot aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting en de aansluitplicht voor netbeheerders die hieruit volgt.
35. *Heroverweging begrip systeemverbinding en aansluiting*
In de door de gezamenlijke netbeheerders ingediende voorwaarden is uitgegaan van een, naar het oordeel van de Raad onjuiste interpretatie van de begrippen aansluiting en systeemverbinding met betrekking tot het landelijk gastransportnet. De gezamenlijke

netbeheerders hebben voor twee soorten verbindingen het begrip systeemverbinding gehanteerd. Naar het oordeel van de Raad kan deze term, zoals in de wijzigingsopdracht van 5 oktober 2005 onder punt 87 door de Raad reeds duidelijk is aangegeven, wél worden gebruikt in verband met netkoppeling, maar níet waar het gebruik van de term ‘aansluiting’ is aangewezen. Na de wijzigingsopdracht hebben de gezamenlijke netbeheerders een voorstel ingediend waar de begrippen ‘systeemverbinding’ en ‘aansluiting’ achter elkaar zijn geplaatst: gezien vanuit het net wordt eerst het begrip systeemverbinding gehanteerd, waar wettelijk de term aansluiting dient te worden gehanteerd. Volgens de gezamenlijke netbeheerders komt men na de systeemverbinding bij het overdrachtpunt en begint vervolgens pas de aansluiting. De aansluiting omvat in deze opvatting slechts de leiding tussen de aansluiting (het wettelijke begrip aansluiting) en de gasinstallatie, als onderdeel van de installatie. De verbinding tussen de aansluiting en de installatie wordt door de Raad echter gedefinieerd als gasinstallatieverbinding. Het begrip gasinstallatieverbinding zal in de begrippenlijst worden opgenomen.

36. Het begrip aansluiting is gedefinieerd in artikel 1, lid 1, van de Gaswet, onderdeel m. De aansluiting wordt als volgt gedefinieerd: “één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken”.
37. De Raad is van mening dat het gebruik van de term ‘systeemverbinding’ en ‘aansluiting’ waar bedoeld wordt op respectievelijk de wettelijke termen ‘aansluiting’ en ‘installatie’, verwarrend is en strijdig met artikel 1 van de Gaswet, alsmede de belangen die in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet worden genoemd. In het bijzonder is dit strijdig met de belangen genoemd in lid 1, onderdeel b (het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening), c (het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt), d (het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers) en e (het belang van een goede kwaliteit van dienstverleners). Onduidelijke voorwaarden kunnen met name deze belangen niet goed dienen. Tevens is de onjuiste begripshantering strijdig met de eis als bedoeld in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend dienen te zijn. Er is geen sprake van objectieve voorwaarden als de gehanteerde begrippen in de Aansluitvoorwaarden niet overeenstemmen met dezelfde in de Gaswet gedefinieerde begrippen.
38. Thans dient te worden vastgesteld welk deel dat het net verbindt met de onroerende zaak als aansluiting moet worden gekwalificeerd. Ter verduidelijking zijn schetsen gemaakt van de aansluiting, die als bijlage 7 bij dit besluit zijn gevoegd. Deze schetsen bevatten de hoofdcomponenten van de aansluiting en zijn tevens bedoeld als aanknopingspunt voor de vaststelling van nadere voorwaarden. De aansluiting wordt aan twee zijden afgebakend: de

netzijde en de installatiezijde. Vanaf het net komt als eerste onderdeel van de aansluiting het T-stuk, vervolgens de aansluitleiding en de afsluiter. Bij een aansluiting op het landelijke net wordt de aansluiting na de afsluiter nog geïsoleerd met een isolatiemof⁸. Na de aansluiting komt de gasinstallatie. Invoeden⁹ op het gasnet geschiedt ook via een aansluiting, ook deze situatie is in de bijlagen geschetst. In de bijlagen is ook het meetsysteem getekend, aangezien deze in de praktijk dichtbij de aansluiting is geplaatst, maar de meter maakt geen onderdeel uit van de aansluiting.

Aan de installatiezijde is de aansluiting door een gasinstallatieverbinding (die onderdeel uitmaakt van de installatie) verbonden met de installatie. Als de netbeheerder de aansluiting beheert¹⁰ ligt het overdrachtpunt tussen de aansluiting en de installatie.

Beheert een derde de aansluiting, hetgeen het geval kan zijn als een derde de aansluiting heeft aangelegd en succesvol heeft afgegrensd en het beheer niet aan de netbeheerder heeft overgedragen, dan ligt het overdrachtpunt vooralsnog¹¹ tussen de afsluiter/GTS meter en de aansluiting.

39. De Raad is derhalve van oordeel dat, gezien vanuit het net, na het net direct de aansluiting begint en daarachter de installatie van de afnemer. Er is wettelijk gezien tussen het net en de onroerende zaak maar één omschreven verbinding en dat is de aansluiting. Het begrip 'systeemverbinding' kan en mag volgens de Raad slechts worden gehanteerd in verband met verbindingen tussen het landelijke en een regionaal gastransportnet. Dit betekent dat een groot aantal voorwaarden moet worden aangepast.
40. Een belangrijk verschil tussen de Gaswet en de E-wet is dat de aanleg van de aansluiting in de Gaswet vrij is en ook altijd is geweest. Zowel derden als de netbeheerder kunnen een aansluiting aanleggen. Dit betekent dat, anders dan bij elektriciteit, alle gasaansluitingen ook door derden kunnen worden aangelegd. De aanleg van aansluitingen is in de Gaswet, anders dan in de E-wet, niet als exclusieve taak van de netbeheerder aangemerkt. Een bepaling als artikel 16a van de E-wet kent de Gaswet niet en er geldt ook geen gebiedsindeling zoals die geldt voor elektriciteitsnetbeheerders als onderdeel van de elektriciteitscodes.

⁸ Bij een aansluiting op het regionale gastransportnet wordt ook een isolatiemof gebruikt als de aansluiting van staal is.

⁹ Het onderwerp invoeders komt later in het besluit aan de orde.

¹⁰ Het onderwerp "beheer van de aansluiting" komt na dit onderdeel in het besluit aan de orde.

¹¹ Zoals later in dit besluit wordt overwogen blijft het beheer en de aanleg van het T-stuk, de afsluiter (en de meter in het geval van een aansluiting op het landelijk gastransportnet) vooralsnog voorbehouden aan de netbeheerder, zolang dienaangaande nog geen aansluitvoorwaarden zijn vastgesteld.

41. Vrije aanleg van gasaansluitingen heeft belangrijke civielrechtelijke gevolgen voor de eigendom en het beheer van de aansluiting. De redenering van VEMW is dan ook niet juist om de Parlementaire Geschiedenis van de Elektriciteitswet en de rechterlijke uitspraken die zien op elektriciteitsaansluitingen van toepassing te verklaren op gasaansluitingen in de beoordeling of de aansluiting al dan niet onderdeel uitmaakt van het net. Uitspraken en parlementaire geschiedenis die betrekking hebben op welke onderdelen tot de aansluiting zelf behoren kunnen echter wel worden gebruikt ter verduidelijking van wat er technisch onder een aansluiting moet worden verstaan.
42. In de Elektriciteitswet is in artikel 28 voor de tariefregulering aangesloten bij de onderdelen van de aansluiting, te weten: de knip, de verbinding en de beveiliging. De gasaansluiting bestaat ook uit deze onderdelen. De rechtbank Utrecht¹² heeft bepaald dat de knip het punt is waar openbaar overgaat in individueel. De aansluiting begint dus waar het collectieve transport overgaat in transport met een definitieve bestemming voor de installatie van een enkele individuele afnemer.
43. Zoals de Raad in dit besluit uitgebreid toelicht wordt in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB het begrip aansluiting op onjuiste wijze ingevuld en dient het begrip systeemverbinding in dit verband te vervallen. Het is evident dat begrippen die gedefinieerd worden in de Gaswet dezelfde inhoud moeten hebben als de in de gasvoorwaarden gehanteerde begrippen. Zo weet elke gebruiker van de gasvoorwaarden waar de voorwaarden betrekking op hebben.
44. De Aansluitvoorwaarden Gas-LNB worden door de Raad aangepast, in die zin dat de begrippen 'systeemverbinding' en 'aansluiting' in tal van bepalingen worden vervangen door respectievelijk de begrippen 'aansluiting' en 'gasinstallatieverbinding'. De wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 3 maar worden hierna nog toegelicht en onderbouwd. Tevens treden er ten gevolge van de gewijzigde begripsbepalingen wijzigingen op in de Meetvoorwaarden Gas-LNB, de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB en de Begrippenlijst Gas¹³. Deze wijzigingen komen bij de bespreking van de wijzigingen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB aan de orde en zijn tevens terug te vinden in de Bijlagen.
45. In de Begrippenlijst Gas worden de begrippen 'gasinstallatieverbinding', 'systeemverbinding', 'systeemverbindingsconfiguratie' en 'overdrachtspunt' gewijzigd. Deze begrippen worden als volgt gedefinieerd:

¹² Reeds door VEMW genoemd en door de Raad vermeld bij de weergave van de bezwaren van VEMW: Vonnis Rechtbank Utrecht van 28 mei 2003 (ProRail vs. Netbeheerders), zaaknummer 121688/HAZA 01-1215, overweging 4.8).

¹³ Het betreft de artikelen 1.1.1, 4.1, 5.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, 6.1.7, 6.1.8, 6.2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB en artikel 1.1.1, 1.3.3, 1.4.1, 2.6.1, 2.7.11, 3.1.5 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB.

Gasinstallatieverbinding: de verbinding tussen de gasinstallatie en de aansluiting.

Aansluitleiding: onderdeel van de aansluiting dat de aansluiting met het gastransportnet verbindt.

Systeemverbinding: een voorziening in het landelijk gastransportnet eindigend op het overdrachtpunt ten behoeve van een verbinding tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet, omfattende pijpleidingen, inclusief noodzakelijke toebehoren, en de meet- en regelinrichting, via welke het gas wordt overgedragen van het landelijk gastransportnet naar het regionale gastransportnet.

Systeemverbindingsconfiguratie: een geheel van systeemverbindingen ten behoeve van één regionale netbeheerder.

Het begrip “overdrachtpunt” wordt gewijzigd, opdat het wordt gedefinieerd. Thans is in de begrippenlijst de plaats van het overdrachtpunt bepaald maar dat hoort naar het oordeel van de Raad thuis in de voorwaarden. Waar het overdrachtpunt ligt hangt af van de omstandigheid wie de aansluiting beheert. Daarom zal de ligging van het overdrachtpunt worden opgenomen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB en de Netkoppelingsvoorwaarden. In de Begrippenlijst zal het overdrachtpunt als volgt worden omschreven:

Overdrachtpunt: het punt waar het gastransportnet ophoudt. In het geval van een verbinding tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet: het punt waar het landelijk gastransportnet ophoudt¹⁴.

Daarnaast wordt tijdelijk¹⁵ aan de Begrippenlijst toegevoegd:

Fysieke verbinding: het T-stuk en de afsluiter als onderdeel van de aansluiting. In het geval van een aansluiting op het landelijk gastransportnet omvat de fysieke verbinding ook de meter.

46. Alle wijzigingen die samenhangen met de invulling van de begrippen ‘installatie’, ‘aansluiting’ en ‘systeemverbinding’ zijn zoals gezegd opgenomen in Bijlage 3. Voor een volledig overzicht van alle wijzigingen wordt dan ook naar die bijlage verwezen.

¹⁴ De plaats van het overdrachtpunt wordt bepaald in respectievelijk de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB en de Netkoppelingsvoorwaarden.

¹⁵ Zolang de aansluitvoorwaarden voor het landelijke en het regionale net niet zijn aangevuld, wordt de aanleg van de fysieke verbinding voorbehouden aan de netbeheerder.

Het standpunt van GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, dat de Begrippenlijst Gas verbonden is met de Technische Codes Gas deel 1 die in juni 2006 zijn vastgesteld, zodat de begrippen in de Begrippenlijst Gas slechts zouden kunnen worden veranderd, aangevuld of verwijderd indien bij de Technische Codes Gas deel 1 bezwaar is gemaakt tegen het betreffende begrip, wordt verworpen. De voorwaarden in het tweede deel van de Technische Gasvoorwaarden kunnen naar het oordeel van de Raad slechts eenvormig worden toegepast als de begrippen eenduidig zijn, overeenkomstig de definities in de Begrippenlijst Gas. De Begrippenlijst Gas maakt deel uit van alle voorwaarden aangezien de in die voorwaarden gehanteerde begrippen in de Begrippenlijst Gas worden gedefinieerd. Een andere uitleg zou de bezwaarmaker naar het oordeel van de Raad ook voor grote problemen stellen, nu hij in dat geval reeds bezwaar zou moeten maken tegen begrippen in de Begrippenlijst Gas terwijl hij nog niet kan weten hoe de betreffende begrippen toepassing zullen krijgen in later vast te stellen gasvoorwaarden en nieuwe begrippen nooit kunnen worden ontwikkeld.

47. Het overdrachtpunt wordt in artikel 3.6 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB als volgt gedefinieerd: Het overdrachtpunt is het fysieke verbindingspunt tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds de installatie van de aangeslotene, of tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds de aansluiting van de aangeslotene, waar het gas het landelijk gastransportnet verlaat; dit verbindingspunt ligt (gezien vanuit het landelijk gastransportnet) één meter achter de isolatiemof van de aansluiting, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de desbetreffende aangeslotene anders zijn overeengekomen of – indien de netbeheerder de aansluiting niet in beheer heeft op een tussen de netbeheerder en de aangeslotene onderling overeengekomen verbindingspunt.
48. Verantwoordelijkheid voor aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting
Zoals hiervoor reeds is overwogen is de aanleg van gasaansluitingen een vrije activiteit. De verantwoordelijkheid voor aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting is dan ook in eerste instantie afhankelijk van de vraag wie de aansluiting heeft aangelegd. De Raad komt tot deze conclusie aan de hand van de wettelijke definities van de begrippen gastransportnet en ondersteunende dienst, de parlementaire geschiedenis, het civiele recht en de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas.
49. De definitie van gastransportnet in artikel 1, lid 1, onderdeel d van de Gaswet, luidt als volgt: “niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van landsgrensoverschrijdende leidingen, hulpmiddelen en installaties waarmee dat transport ondersteunende diensten worden verricht, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen zijn gelegen binnen de installatie van een afnemer”. Daarnaast wordt in artikel 1, lid 1, sub t het begrip “ondersteunende diensten” gedefinieerd als: “de diensten die nodig zijn voor de toegang tot of de werking van gastransportnetten, LNG-installaties of

opslaginstallaties, met inbegrip van het opvangen van fluctuaties in de belasting van het gastransportnet en menging, maar met uitzondering van de installaties die uitsluitend ten dienste staan van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bij de uitvoering van zijn taken.”

50. De Raad is van mening dat de aanleg, beheer en onderhoud van aansluitingen tot de ondersteunende diensten moet worden gerekend. Dit blijkt uit de Nota naar aanleiding van het Verslag bij de I&I-wet, waarin de minister het volgende antwoord geeft:

“De SGP-fractie vroeg zich af of de Gaswet de bevoegdheid voor de DTe bevat om tarieven voor aansluitingen goed te keuren dan wel vast te stellen, en of aansluiten mogelijk onder het begrip ondersteunende diensten valt. Inderdaad kan het maken van een aansluiting gerekend worden tot de ondersteunende diensten. Op basis van artikel 81c Gaswet kan de DTe de tarieven voor ondersteunende diensten, waaronder voor aansluitingen, vaststellen.¹⁶”

51. Gegeven de verwijzing naar ondersteunende diensten in de definitie van “gastransportnet”, maken aansluitingen onderdeel uit van het gastransportnet indien de netbeheerder deze ondersteunende dienst heeft verricht. Als de aangeslotene de aansluiting zelf heeft aangelegd, of de aanleg van die aansluiting aan een derde heeft uitbesteed en de aangeslotene de aansluiting heeft kunnen afgrenzen van het net, wordt de aansluiting geen onderdeel van het net. Degene die de aansluiting heeft aangelegd en heeft afgegrensd van het net heeft de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van de aansluiting.
52. Wie eigenaar is van de aansluiting wordt namelijk geregeld door het burgerlijk recht. Uit het Burgerlijk Wetboek (BW) volgt dat de aangeslotene, mits de verkeersopvattingen dat toestaan, zijn aansluiting kan afgrenzen. Uit de Gaswet volgt dat in dat geval het beheer niet bij de netbeheerder ligt. Naar het oordeel van de Raad gaat de aansluiting tot het net behoren, als degene die de aansluiting heeft aangelegd de aansluiting niet succesvol van het net heeft afgegrensd. Deze conclusie baseert de Raad op de uitleg van artikel 5:20 tweede lid BW.
53. De bedoelde juridische actie, het afgrenzen van de aansluiting van het net, wordt voor bestaande aansluitingen genoemd in artikel 155, tweede lid, Overgangswet Nieuw BW. Voor nieuwe aansluitingen kan worden aangenomen dat een afgrenzing ten opzichte van het net door middel van een inschrijving van die aansluiting/deelnet in de openbare registers op grond van het bepaalde in artikel 3:17, lid 1, sub k juncto artikel 36, lid 4, Kadasterwet in

¹⁶ Zie: Tweede Kamer 2003-2004, 29 372, C, p. 16.

beginsel mogelijk is, mits er ook een zekere afgrenzing tussen hoofdnet en aansluiting bestaat.

54. De eigendom van de aansluiting en het beheer en onderhoud van die aansluiting zijn aan elkaar verbonden. De eigenaar bepaalt wie de aansluiting beheert en onderhoudt. De aansluiting en het beheer/onderhoud kunnen ook aan anderen worden overgedragen. Dit betekent dat een derde ook een aansluiting kan beheren/onderhouden.
55. De toelichting bij artikel 6 van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas onderschrijft dat de verantwoordelijkheidsverdeling met betrekking tot aanleg, beheer en onderhoud in de voorwaarden moet worden gemaakt. De toelichting vermeldt: “Om de veiligheid, doelmatigheid en netwerkintegriteit te waarborgen is het tevens van belang dat duidelijk is welke taken, rechten en plichten netbeheerders en afnemers hebben met betrekking tot de aanleg, het beheer en het onderhoud van de aansluiting.” Ingevolge het eerste lid, onderdeel b, van artikel 6 van de Regeling moet deze verantwoordelijkheidsverdeling daarom in de voorwaarden worden opgenomen. Daarbij wordt in de toelichting aangetekend dat de aanleg, het beheer en het onderhoud van een aansluiting geen exclusieve wettelijke taak is van de netbeheerder. In de praktijk wordt de aansluiting echter in de meeste gevallen door de netbeheerder aangelegd, onderhouden en beheerd.
56. De netbeheerders hebben aangegeven dat de systeemintegriteit van het net moeilijk te handhaven is als derden de vrijheid hebben de gehele aansluiting aan te leggen. Gedoeld wordt op de aanleg van de hiervoor gedefinieerde “fysieke verbinding”: het T-stuk, de afsluiter en, in het geval van een aansluiting op het landelijk gastransportnet, de meter (in dit besluit ook aangeduid als de fysieke verbinding). De netbeheerders hebben deze stelling niet onderbouwd.
57. De algemene regel is dat de aanleg van de aansluiting vrij is. De toelichting bij artikel 6 van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas vermeldt het volgende: “In verband met de veiligheid en de integriteit van het net is het van belang dat technische eisen worden gesteld aan de aansluiting.”
58. De gezamenlijke netbeheerders dienen derhalve voorwaarden op te stellen waarmee wordt voorkomen dat de veiligheid en de integriteit van het net worden aangetast als derden een aansluiting aanleggen.
59. Door de bovengenoemde gewijzigde begripsbepalingen en gegeven het feit dat derden aansluitingen mogen aanleggen bestaat er een leemte in de gasvoorwaarden. Immers, er zijn onvoldoende technische eisen met betrekking tot de aansluiting in de

Aansluitvoorwaarden Gas-LNB opgenomen. Artikel 12b, lid 1, onderdeel a, van de Gaswet bepaalt dat de netbeheerders een voorstel doen voor de voorwaarden met betrekking tot de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet. In artikel 12b, lid 2, onderdeel a, van de Gaswet is onder meer nader aangegeven welke voorwaarden moeten worden opgesteld met betrekking tot de eisen waaraan leidingen tenminste moeten voldoen voor aansluiting van die leidingen op het net. Voorts is in de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, vastgesteld op grond van artikel 12 van de Gaswet, bepaald dat de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, lid 1, onderdeel a, van de Gaswet de technische specificaties bevatten waaraan de aansluiting moet voldoen. Deze technische specificaties ontbreken en dit wringt des te meer omdat ook derden die aansluitwerkzaamheden moeten kunnen verrichten. Het feit dat deze voorwaarden ontbreken frustriert de verdere ontwikkeling van de gasmarkt op het gebied van de aansluiting. Aangezien netbeheerders nu ook al werkzaamheden met betrekking tot de aansluiting uitbesteden acht de Raad het opstellen van deze voorwaarden echter wel goed mogelijk.

60. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, sub a juncto 12b, lid 2, sub a, van de Gaswet en artikel 6 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, door geen voorstel te doen met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot de eisen waaraan het technisch ontwerp en de exploitatie van leidingen en installaties tenminste moet voldoen voor aansluiting van die leidingen en installaties op het gastransportnet. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 60, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.
61. De Raad acht het zeer onwenselijk dat derden vanwege de leemte in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB volledig naar eigen inzicht aansluitingen zouden kunnen aanleggen. Daarom bepaalt de Raad dat - voor de periode dat de technische voorwaarden met betrekking tot de aansluiting ontbreken en gegeven het feit dat de netbeheerder de exclusieve taak heeft om de veiligheid en de betrouwbaarheid van het net te waarborgen - de netbeheerder de exclusieve taak heeft de fysieke verbinding (T-stuk en afsluiter en bij het landelijk gastransportnet ook de meter) van de aansluiting op het net tot stand te brengen. Deze regeling is bedoeld als tijdelijke overgangsregeling naar de situatie dat derden de

gehele aansluiting kunnen aanleggen op grond van adequate technische voorwaarden.

62. Tevens treft de Raad voor de tussenliggende periode een regeling die recht doet aan de conclusie dat derden aansluitwerkzaamheden kunnen verrichten, maar die tevens waarborgt dat die aansluitingen aan minimumnormen voldoen. Zo zal de Raad in paragraaf 3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB opnemen dat de voorwaarden waaronder de afnemer de aansluiting, exclusief de fysieke verbinding, aanlegt in overleg met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot stand komen. In verband met de veiligheid en op grond van het bepaalde in artikel 12 b lid 2 sub a bepaalt de Raad dat in de periode dat de voorwaarden voor de aanleg van de gehele aansluiting ontbreken, de netbeheerder de fysieke verbinding in gebruik stelt na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde deel van de aansluiting.

De tijdelijke vastgestelde normen betreffen de normen zoals deze gewijzigd zullen worden vastgesteld in paragraaf 2, 3.1 en 3.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.

Het wijzigingsvoorstel van de gezamenlijk netbeheerders mag de in dit besluit tijdelijk vastgestelde normen gewijzigd voorstellen. Het wijzigingsvoorstel moet echter wel rekening houden met doel en strekking van dit besluit en van deze tijdelijke vastgestelde normen.

Gevolgen voor §2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB

63. De wijziging van begripsbepalingen heeft uiteraard de meest ingrijpende gevolgen voor de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, nu de gewijzigde begrippen betrekking hebben op de aansluiting op het landelijk gastransportnet. De Raad wenst hier nog bijzondere aandacht te besteden aan paragraaf 2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, omdat in deze paragraaf de aansluiting is geregeld. Echter, de regels in deze paragraaf zien op de aansluiting in de betekenis die de Raad onjuist acht. In wezen hebben de bepalingen betrekking op het stuk leiding dat - gezien vanuit het net – na de aansluiting ligt en tot de installatie behoort. Dit stuk leiding dient naar het oordeel van de Raad als ‘gasinstallatieverbinding’ te worden getypeerd. De titel van paragraaf 2 wordt daarom gewijzigd in ‘Gasinstallatieverbinding’. De titel van paragraaf 3 zal worden gewijzigd in ‘Aansluiting’, nu deze bepalingen betrekking hebben op de verbinding die op grond van de Gaswet als aansluiting moet worden beschouwd. De verdere gevolgen voor paragraaf 3 komen na de bespreking van paragraaf 2 aan de orde.
64. In de verschillende artikelen in paragraaf 2 kan echter niet zonder gevolgen het begrip ‘aansluiting’ steeds voor het begrip ‘gasinstallatieverbinding’ worden ingewisseld. Dit zou er in een aantal gevallen namelijk toe leiden dat er omtrent de gasinstallatieverbinding zaken worden bepaald, die naar het oordeel van de Raad niet in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB geregeld mogen worden. De gasinstallatieverbinding ligt vanuit het transportnet gezien immers achter de aansluiting en behoort tot de installatie van de aangeslotene. Op grond van artikel 12b, lid 2, onderdeel a, van de Gaswet mogen de gezamenlijke

netbeheerders regels stellen omtrent de eisen waaraan het technisch ontwerp en de exploitatie van leidingen en installaties *tenminste* moeten voldoen voor aansluiting op het net. De Raad is van oordeel dat uit deze bepaling volgt dat de netbeheerder slechts minimumeisen aan de installatie mag stellen.¹⁷ De installatie is in beginsel een zaak van de afnemer, tenzij de veiligheid van het net of de systeemintegriteit in gevaar dreigt te komen. Een andere uitleg zou in strijd zijn met artikel 12b van de Gaswet.

65. Voorts zijn er in paragraaf 2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB zaken geregeld omtrent de aansluitwerkzaamheden. Deze behoren naar het oordeel van de Raad echter niet in paragraaf 2, die immers handelt over de gasinstallatieverbinding, maar in paragraaf 3.1. Hierover volgt meer na de volledige bespreking van paragraaf 2.
66. Het voorgaande overwegende, komt de Raad tot de conclusie dat in paragraaf 2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB slechts de artikelen kunnen worden gehandhaafd die zien op de gasinstallatieverbinding en het veilig functioneren van het landelijk gastransportnet. De Raad meent dat zulks geldt voor de artikelen 2.9, 2.10.1, 2.10.2, 2.10.3, 2.10.4, 2.10.5 en 2.11, met dien verstande dat in deze bepalingen (behalve in 2.10.2) het begrip ‘aansluiting’ telkens wordt vervangen door ‘gasinstallatieverbinding’, terwijl de term ‘systeemverbinding’ in artikel 2.10.5 dient te worden vervangen door ‘aansluiting’.¹⁸ Voorts dient het bepaalde in artikel 2.8 omtrent wederzijdse erkenning wel een plaats te krijgen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, maar in paragraaf 3 in plaats van in paragraaf 2, te weten in artikel 3.1.6. Artikel 2.4 is verplaatst naar paragraaf 3. De artikelen 2.1 tot en met 2.3 en 2.5 tot en met 2.7 dienen naar het oordeel van de Raad te vervallen, omdat de netbeheerder slechts minimumeisen aan de installatie mag stellen en de eisen vervat in de genoemde artikelen meer zijn dan minimumeisen.
67. Hieronder volgt eerst een bespreking van de overige bezwaren van VEMW tegen artikelen uit paragraaf 2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, bij welke bespreking enkele malen reeds vooruitgelopen zal moeten worden op wijzigingen die zullen worden aangebracht in paragraaf 3.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. Daarna zal een compleet overzicht van de gewijzigde paragraaf 2 volgen, en vervolgens komt de bespreking van paragraaf 3.1 aan de orde.

¹⁷ Zie ook richtlijn 2003/55/EG, artikel 6.

¹⁸ Deze artikelen worden in het navolgende mogelijk nog wél gewijzigd aan de hand van overige aangevoerde bezwaren. Zie de behandeling van de bezwaren van VEMW tegen artikel 2.9 en artikel 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.

68. Nadere afspraken (artikel 2.1), Concretisering NEN-norm (artikel 2.5), Dynamische verwijzing (artikel 2.6); bezwaarschrift VEMW onder respectievelijk randnummer 45, 48, 49-50.

De onderhavige bezwaren van VEMW zien op bepalingen die in het voorgaande door de Raad reeds zijn geschrapt omdat deze inhoudelijk meer regelen dan hetgeen in artikel 12b, tweede lid, onder a van de Gaswet is bepaald, te weten minimumeisen die aan de gasinstallatie gesteld mogen worden voor aansluiting op het gastransportnet, zoals hiervoor reeds in randnummer 64 is gemotiveerd. De bezwaren die betrekking hebben op deze bepalingen zullen dan ook niet meer door de Raad worden beoordeeld.

Aansluittermijn (artikel 2.4), bezwaarschrift VEMW onder randnummer 47

69. VEMW heeft bezwaar tegen het ontbreken in artikel 2.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB van een concrete termijn waarbinnen de aansluiting (of wijziging daarvan) moet worden gerealiseerd. Dit is volgens VEMW in strijd met het bepaalde in artikel 6, lid 1, aanhef en onderdeel c van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas.
70. Hoewel artikel 2.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in het voorgaande is komen te vervallen, heeft VEMW naar het oordeel van de Raad nog steeds belang bij de behandeling van het onderhavige bezwaar.
71. De Raad stelt vast dat de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas in artikel 6, eerste lid, sub c bepaalt dat de voorwaarden de termijn waarbinnen de aansluiting gerealiseerd wordt dienen te bevatten. Deze bepaling heeft tot doel dat het voor de aangeslotene bekend is wanneer de aansluiting in gebruik kan worden genomen.
72. Op dit moment ontbreken de voorwaarden waaronder een derde de gehele aansluiting, inclusief de fysieke verbinding kan realiseren.
73. Het bezwaar van VEMW wordt gegrond verklaard. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel a, van de Gaswet juncto artikel 6, lid 1, onderdeel c, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas door geen voorstel te doen met betrekking tot de termijn waarbinnen een aansluiting wordt gerealiseerd. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 60, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen. Dit voorstel zal zien op de situatie waarin de beheerder van het landelijk gastransportnet de

gehele aansluiting aanlegt.

74. Op dit moment kan een afnemer wel de overige onderdelen van de aansluiting in onderling overleg met de beheerder van het landelijk gastransportnet realiseren. De termijn, voor de periode dat de aanleg van de fysieke verbinding en in het geval van GTS ook de meetinrichting zijn voorbehouden aan de netbeheerder, kan derhalve thans betrekking hebben op twee situaties: de situatie waarin de netbeheerder de gehele aansluiting aanlegt en de situatie waarin de netbeheerder slechts de fysieke verbinding aanlegt: het T-stuk en de afsluiter (en meter in het geval van GTS).
75. Voor de tussenliggende periode waarin nog geen voorwaarden op dit punt door de Raad zijn vastgesteld op basis van een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, stelt de Raad artikel 3.1.2 vast, dat als volgt zal komen te luiden:
76. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene bepalen in onderling overleg de termijn waarbinnen de fysieke verbinding dan wel de gehele aansluiting zal worden gerealiseerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene zullen zich inspannen om zo spoedig mogelijk te beschikken over de vereiste vergunningen.
77. Omkering formulering (artikel 2.7), bezwaarschrift VEMW onder randnummer 51
VEMW heeft bezwaar tegen artikel 2.7 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, omdat dit artikel naar de mening van VEMW de zaken omdraait: er zou moeten staan dat de installatie wél wordt aangesloten als wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 2.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.
78. De Raad merkt op dat artikel 2.7 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in het voorgaande reeds is komen te vervallen. Het bezwaar van VEMW kan naar het oordeel van de Raad echter mede gericht worden geacht tegen het gewijzigd vast te stellen artikel 3.1.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.
79. De Raad is het met VEMW eens dat als de aansluiting door de netbeheerder is aangelegd of deels door de afnemer is aangelegd volgens de in onderling overleg vastgestelde normen, er - behalve de redenen genoemd in artikel 15 van de Gaswet - geen redenen meer te noemen zijn om te weigeren een normconforme gasinstallatieverbinding op die aansluiting aan te sluiten. Dit geldt tevens voor de gasinstallatie zelf en de normen die daaraan zijn gesteld in 2.10.1 en 2.10.2.

De gehele tekst van artikel 3.1.1 zal daarom als volgt komen te luiden:

Het tot stand brengen van de fysieke verbinding door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet vindt plaats op grond van een tussen de netbeheerder van het landelijk

gastransportnet en de aangeslotene te sluiten overeenkomst. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal een eventuele weigering om de fysieke verbinding tot stand te brengen binnen een redelijke termijn schriftelijk toelichten. Als de aansluiting die de afnemer heeft aangelegd voldoet aan het bepaalde in artikel 3.1.5, de gasinstallatieverbinding voldoet aan de eisen genoemd in artikel 2.9 en de gasinstallatie aan de eisen genoemd onder 2.10.1 of voldaan is aan het bepaalde in 2.10.2, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de fysieke verbinding van de aansluiting of de gehele aansluiting realiseren, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een beroep op artikel 15 van de Gaswet kan doen.

80. Geen gevaar voor installatie en personeel afnemer (artikel 2.9), bezwaarschrift VEMW randnummer 52

Het eerste deel van het bezwaar van VEMW tegen artikel 2.9 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB vertoont grote gelijkenis met het bezwaar onder randnummer 18 en 44 van het bezwaarschrift van VEMW. VEMW meent dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB ook de veiligheid, doelmatigheid en de betrouwbaarheid van de gasinstallatie moeten waarborgen en dat artikel 2.9 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB daartoe dient te worden aangevuld. Het landelijke gastransportnet mag deze installaties volgens VEMW niet ontoelaatbaar hinderen.

81. De Raad is van oordeel dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in algemene zin niet méér hoeven te bepalen met betrekking tot dit onderwerp dan in artikel 6.1.8 ("nieuw") van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB reeds is geregeld. Dit artikel bepaalt kort gezegd dat de netbeheerder en de afnemer over en weer door middel van het net, de aansluiting of de installatie geen onderlinge hinder of schade veroorzaken. Voorts is de door de netbeheerder in acht te nemen zorgvuldigheid thans reeds genoegzaam uitgewerkt in wet- en regelgeving. Tevens ziet de Raad in het licht van de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet geen aanleiding om artikel 2.9 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB aan te passen overeenkomstig het bezwaar van VEMW. Het bezwaar van VEMW is ongegrond.

82. Flowbegrenzer (artikel 2.9), bezwaarschrift VEMW randnummer 53

Het tweede deel van het bezwaar van VEMW tegen artikel 2.9 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB behelst dat uit het oogpunt van veiligheid het vereiste van een zogenoemde 'flowbegrenzer' dient te vervallen. Volgens VEMW bevat artikel 2.10.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB voldoende waarborgen voor het ongestoord en veilig functioneren van het landelijk gastransportnet in het geval geen flowbegrenzer is aangebracht.

83. Tijdens de hoorzitting heeft GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, verklaard dat het aanbrenge van een flowbegrenzer niet verplicht is en dat de eisen van 2.10.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB voorzien in de situatie wanneer de veiligheid in het geding is en dat beide artikelen in onderlinge samenhang moeten worden gelezen.
84. De Raad is daarom van oordeel dat het in het algemeen stellen van de eis een flowbegrenzer te plaatsen strijdig is met het belang genoemd in artikel 12, lid 1, sub d: het bevorderen van het doelmatig handelen van netgebruikers. Netgebruikers zouden door het handhaven van deze eis nodeloos op kosten kunnen worden gejaagd.
85. De Raad komt tegemoet aan het bezwaar van VEMW en de bedoeling van GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, door onderdeel a uit artikel 2.9 te verwijderen en de onderdelen b en c te vernummeren tot a en b.

Artikel 2.9 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt vastgesteld:

De gasinstallatieverbinding mag geen gevaar opleveren voor het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportnet noch voor personeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of van door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingeschakelde derden. Om hieraan te voldoen zal aangeslotene in ieder geval, maar niet uitsluitend, in overleg met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, de volgende maatregelen treffen:

- a. de gasinstallatieverbinding voorzien van apparatuur die drukpendelingen in het landelijk gastransportnet voorkomt;
- b. de gasinstallatieverbinding voorzien van een terugslagvoorziening, indien de gasinstallatie dan wel het bedienen van de gasinstallatie aanleiding kan geven tot het terugstromen van gas in het landelijk gastransportnet.

86. 'Op ieder moment' en kostentoerekening (artikel 2.10.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 54-55

VEMW meent dat in artikel 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB de term 'op ieder moment' moet worden vervangen door 'binnen een redelijke termijn'. Daarnaast moet volgens VEMW de zin 'Eventuele hieruit voortvloeiende kosten komen voor rekening van aangeslotene' worden verwijderd.

87. De Raad is van oordeel dat de term 'op ieder moment' gehandhaafd kan blijven. Het belang van het veilig functioneren van het landelijke net wordt hierdoor bevorderd, terwijl niet is gebleken dat het een onevenredig zware last voor de aangeslotene met zich meebrengt.
88. Ten aanzien van het tweede onderdeel van het bezwaar van VEMW tegen artikel 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB oordeelt de Raad dat de laatste zin van deze bepaling

inderdaad aanpassing behoeft. Het zou niet redelijk zijn wanneer de kosten zonder meer voor rekening van de aangeslotene komen. Het bezwaar van VEMW is in zoverre gegrond. De belangen bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet, in het bijzonder het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van de netbeheerder, verzetten zich tegen de huidige formulering. De laatste zin van de bepaling zal echter niet - zoals VEMW voorstelt - worden geschrapt, maar gewijzigd.

Artikel 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB zal als volgt komen te luiden:

Bij gerede twijfel dient aangeslotene op ieder moment op verzoek en naar genoegen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te kunnen aantonen dat zijn gasinstallatie voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden, zo nodig onder verstrekking aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet van alle gegevens met betrekking tot de bouw en het onderhoud van de gasinstallatie. Eventuele hieruit voortvloeiende kosten komen voor rekening van aangeslotene, indien blijkt dat de gasinstallatie inderdaad niet voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden.

89. Inconsistente en te ingrijpende regelgeving (artikel 2.10.5), bezwaarschrift VEMW randnummer 56

VEMW heeft bezwaar geuit tegen artikel 2.10.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. De in dit artikel neergelegde regeling, welke betrekking heeft op de bevoegdheden van de netbeheerder indien door de aangeslotene niet wordt voldaan aan artikel 2.10.3 en 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, wijkt volgens VEMW aanzienlijk af van de regeling in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB en is naar de mening van VEMW bovendien strijdig met het belang van het bevorderen van doelmatig handelen van netgebruikers. De regeling dient daarom volgens VEMW te worden aangepast met als uitgangspunt de regeling in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB.

90. De Raad constateert dat artikel 2.10.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB betrekking heeft op gevallen waarin de aangeslotene niet voldoet aan het bepaalde in artikel 2.10.3 en 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, dan wel aan de bij of krachtens artikel 2.10.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB gestelde voorwaarden. Het betreft hier dus steeds situaties waarin er sprake is van een (potentieel) gevaar in verband met het veilig functioneren van het landelijk gastransportnet. Naar het oordeel van de Raad grijpt deze regeling dan ook uitsluitend in de bedrijfsvoering van de afnemer in, voor zover dit noodzakelijk of aan de afnemer zelf te wijten is. De regeling in artikel 2.10.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB is naar het oordeel van de Raad dan ook in overeenstemming met de belangen in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet, in het bijzonder het belang van het betrouwbaar en duurzaam functioneren van de gasvoorziening. Het bezwaar van VEMW op dit onderdeel is derhalve ongegrond.

91. Zwaardere verplichting voor afnemers dan voor netbeheerders (artikel 2.11), bezwaarschrift VEMW randnummer 57

VEMW stelt dat de regeling in artikel 2.11 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in strijd is met het discriminatieverbod nu er op afnemers een zwaardere verplichting wordt gelegd dan die welke op grond van artikel 2.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB voor netbeheerders geldt. Voorts is artikel 2.11 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB volgens VEMW onredelijk bezwarend en daarmee in strijd met artikel 12f, lid 2, van de Gaswet. Artikel 2.11 moet worden vervangen door een regeling die inhoudelijk is afgestemd op artikel 2.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB, aldus VEMW.

92. Het onderscheid tussen de verplichting die op grond van 2.11 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB rust op de afnemer (het ervoor instaan dat de afname van gas niet zodanig is dat de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het landelijk gastransportnet in gevaar wordt dan wel kan worden gebracht) en die welke krachtens artikel 2.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB rust op netbeheerders (het zich naar beste vermogen inspannen om te voorkomen dat de veiligheid (...) in gevaar wordt gebracht), is naar het oordeel van de Raad gerechtvaardigd. Zoals ook GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, ter zitting heeft opgemerkt, weet een regionale netbeheerder niet wanneer en hoeveel zijn klanten gaan afnemen. Dit heeft tot gevolg dat de regionale netbeheerder er niet voor kan instaan dat de gasafname zodanig is dat de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het landelijk gastransportnet niet in gevaar wordt gebracht. Wel kan de regionale netbeheerder zich in dit verband naar beste vermogen inspannen. De afnemer en de regionale netbeheerder verschillen dus wezenlijk van elkaar op dit punt en dat vormt een rechtvaardiging voor het door VEMW gesignaleerde onderscheid. Ook overigens ziet de Raad geen strijd met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. Het onderhavige bezwaar is naar het oordeel van de Raad dan ook ongegrond.
93. De gewijzigde bepalingen in paragraaf 2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, welke tevens in bijlage 3 bij dit besluit zijn opgenomen, komen als volgt te luiden.

- 2 Gasinstallatieverbinding
- 2.1 Vervallen
- 2.2 Vervallen
- 2.3 Vervallen
- 2.4 Vervallen
- 2.5 Vervallen
- 2.6 Vervallen
- 2.7 Vervallen

- 2.8 Vervallen
- 2.9 De gasinstallatieverbinding mag geen gevaar opleveren voor het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportnet noch voor personeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of van door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingeschakelde derden. Om hieraan te voldoen zal aangeslotene in ieder geval, maar niet uitsluitend, in overleg met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, de volgende maatregelen treffen:
- a. de gasinstallatieverbinding voorzien van apparatuur die drukpendelingen in het landelijk gastransportnet voorkomt;
 - b. de gasinstallatieverbinding voorzien van een terugslagvoorziening, indien de gasinstallatie dan wel het bedrijven van de gasinstallatie aanleiding kan geven tot het terugstromen van gas in het landelijk gastransportnet.
- 2.10.1 Indien aangeslotene de in 2.9 gespecificeerde maatregelen niet wil treffen of indien naar het oordeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de gasinstallatieverbinding daar onvoldoende aan voldoet, dient aangeslotene in plaats daarvan er voor te zorgen dat de gasinstallatie (blijft) voldoe(n)t aan de krachtens de wet gestelde voorwaarden op het gebied van veiligheid, opdat de gasinstallatie geen gevaar zal opleveren voor het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportnet noch voor personeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of van door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingeschakelde derden. In dat geval is het bepaalde in 2.10.2 tot en met 2.10.5 van toepassing.
- 2.10.4 Bij gerede twijfel dient aangeslotene op ieder moment op verzoek en naar genoegen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te kunnen aantonen dat zijn gasinstallatie voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden, zo nodig onder verstrekking aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet van alle gegevens met betrekking tot de bouw en het onderhoud van de gasinstallatie. Eventuele hieruit voortvloeiende kosten komen voor rekening van aangeslotene, indien blijkt dat de gasinstallatie inderdaad niet voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden.
- 2.10.5 Wanneer aangeslotene niet voldoet aan het bepaalde in 2.10.3 en/of 2.10.4, is de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bevoegd de gasinstallatie voor rekening van aangeslotene te (laten) onderzoeken. Indien de gasinstallatie blijkens dit onderzoek naar het oordeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet niet voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden, is aangeslotene verplicht de gebreken voor zijn rekening binnen de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet opgegeven termijn en op de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet opgegeven wijze te herstellen. Daarenboven heeft de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de bevoegdheid om de aansluiting af te sluiten. Deze maatregel zal niet eerder ongedaan worden gemaakt dan nadat de reden voor het treffen van deze maatregel is weggenomen en de kosten van de maatregel en van het ongedaan maken daarvan door aangeslotene aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zijn vergoed. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan aan het ongedaan maken van de maatregel nadere financiële en operationele voorwaarden verbinden. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet is overigens niet verplicht uit eigen beweging na te gaan of is voldaan aan het bepaalde in 2.10.1 tot en met 2.10.5.

Gevolgen voor §3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB

94. Niet alleen voor paragraaf 2, maar ook voor paragraaf 3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB hebben de gewijzigde begripsbepalingen gevolgen. De titel van paragraaf 3 wordt gewijzigd van 'Systeemverbinding' in 'Aansluiting'. Voorts verdient subparagraaf 3.1 hier bijzondere aandacht, nu deze het meest ingrijpend wordt gewijzigd. In deze subparagraaf moet naar het oordeel van de Raad duidelijk tot uitdrukking komen dat de aanleg van de aansluiting vrij is. Voorts dient in deze subparagraaf een regeling te worden getroffen voor de komende periode waarin het realiseren van een fysieke verbinding tussen het landelijk gastransportnet en de aansluiting is voorbehouden aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Naar het oordeel van de Raad dient het realiseren van deze fysieke verbinding vooralsnog te worden voorbehouden aan de netbeheerder, aangezien er thans onvoldoende technische voorwaarden zijn vastgesteld die de veiligheid van het gastransportnet waarborgen. Zolang er nog geen andersluidende voorwaarden zijn vastgesteld zullen de in deze subparagraaf opgenomen door de Raad vastgestelde voorwaarden gelden. Zoals hiervoor overwogen is echter het uitgangspunt dat de aanleg van de aansluiting vrij is. Daarnaast dient in deze paragraaf nog een bepaling over wederzijdse erkenning te worden opgenomen, welke bepaling oorspronkelijk in artikel 2.7 was opgenomen.
95. Voorts moet rekening worden gehouden met het volgende. De aansluitovereenkomst ziet vooralsnog¹⁹ in ieder geval op aanleg, beheer en onderhoud van de fysieke verbinding (het T-stuk, de afsluiter en in het geval van GTS: de meter). Daarnaast kan de aansluitovereenkomst betrekking hebben op de aanleg van de andere onderdelen van de aansluiting en het beheer en onderhoud van die onderdelen van de aansluiting. Omdat derden zelf een aansluiting mogen aanleggen, kunnen zij het beheer en onderhoud van de aansluiting ook zelf verzorgen. Aangeslotenen zijn dus niet gehouden een aansluitovereenkomst te sluiten met de netbeheerder die ziet op de aanleg, het onderhoud en het beheer van de gehele aansluiting.
96. Hieronder volgt eerst een bespreking van het enige bezwaar dat is gericht tegen een specifieke bepaling in subparagraaf 3.1. Daarna is een overzicht opgenomen van de gewijzigde subparagraaf 3.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.
97. Eisen aan gebouw (artikel 3.1.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 58 VEMW betoogt dat de eisen waaraan het gebouw als bedoeld in artikel 3.1.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB moet voldoen, in overleg tussen de netbeheerder en de afnemer dienen te worden bepaald, in plaats van eenzijdig door de netbeheerder.

¹⁹ Zolang nog geen voorwaarden zijn vastgesteld voor de aanleg van de gehele aansluiting door derden.

De Raad merkt op dat het onderhavige bezwaar zich richt tegen het oorspronkelijke artikel 3.1.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. De eisen aan het gebouw, waartegen het bezwaar van VEMW zich richt, zullen worden opgenomen in het nieuwe artikel 3.1.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. In dit nieuwe artikel is bepaald dat de eisen waaraan het gebouw moet voldoen waarin de meet- en regelinrichting van de aansluiting worden opgesteld, in onderling overleg tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden bepaald. De Raad veronderstelt dat hiermee de bezwaren van VEMW op dit onderdeel zijn weggenomen, en zal deze dan ook niet verder bespreken.

98. Al het voorgaande overwegende, wijzigt de Raad subparagraaf 3.1 op diverse plaatsen. Subparagraaf 3.1 komt als volgt te luiden.

3 Aansluiting

3.1 Aanleg van de aansluiting en toegang

- 3.1.0. De voorwaarden opgenomen in deze paragraaf gelden zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld.
- 3.1.1. Het tot stand brengen van de fysieke verbinding door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet vindt plaats op grond van een tussen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene te sluiten overeenkomst. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal een eventuele weigering om de fysieke verbinding tot stand te brengen binnen een redelijke termijn schriftelijk toelichten. Als de aansluiting die de afnemer heeft aangelegd voldoet aan het bepaalde in artikel 3.1.5, de gasinstallatieverbinding voldoet aan de eisen genoemd in artikel 2.9 en de gasinstallatie aan de eisen genoemd onder 2.10.1 of voldaan is aan het bepaalde in 2.10.2, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de fysieke verbinding van de aansluiting of de gehele aansluiting realiseren, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een beroep op artikel 15 van de Gaswet kan doen.
- 3.1.2. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene bepalen in onderling overleg de termijn waarbinnen de fysieke verbinding dan wel de gehele aansluiting zal worden gerealiseerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene zullen zich inspannen om zo spoedig mogelijk te beschikken over de vereiste vergunningen.
- 3.1.3. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene bepalen in onderling overleg de plaats waar de fysieke verbinding zal worden gerealiseerd.
- 3.1.4. De aangeslotene draagt er zorg voor dat de toegang tot de aansluiting, alsmede tot het gebouw of deel van een gebouw waarin een meet- en regelinrichting van de aansluiting wordt opgesteld, voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet is gewaarborgd, voor zover dit voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet noodzakelijk is ter waarborging van de veiligheid van het gastransportnet en de systeemintegriteit.
- 3.1.5. Indien de afnemer zelf de aansluiting aanlegt, exclusief de fysieke verbinding, worden de technische eisen waaraan de aansluiting exclusief de fysieke verbinding moet voldoen, en

de technische eisen ten aanzien van beheer en onderhoud van de aansluiting in overleg tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bepaald. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal hierbij geen onredelijk zware eisen stellen. De netbeheerder stelt de fysieke verbinding in gebruik na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde deel van de aansluiting. Tevens zullen de eisen waaraan het gebouw of deel van een gebouw, waarin de aansluiting wordt opgesteld, moet voldoen, in onderling overleg tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden bepaald.

3.1.6 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal leidingen ten behoeve van de aansluiting verbinden met het landelijk gastransportnet indien die leidingen rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, en die voldoen aan eisen die een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de in 3.1.5 bedoelde technische eisen wordt nagestreefd.

99. De Raad onderkent dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in verband met de gewijzigde begripsbepalingen vergaande aanpassing en aanvulling behoeven. In randnummer 6o is dan ook aangegeven dat de Raad het voornemen heeft om de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven opdat een wijzigingsvoorstel wordt ingediend. De bepalingen die strijdig zijn met het bij of krachtens de Gaswet gestelde, heeft de Raad geschrapt of gewijzigd. Voorts heeft de Raad de ontstane leemte ingevuld, voor zover deze leemte zou kunnen leiden tot directe en ernstige problemen.

100. De regulering van de tarieven met betrekking tot aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting

Alhoewel de technische voorwaarden niet zien op de regulering van tarieven en die tarieven ook niet reguleren, heeft dit besluit wel gevolgen voor de regulering van de tarieven voor aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting. Ingevolge de tweede gasrichtlijn dienen aansluitingen te worden gereguleerd. Voor zover de netbeheerder de aansluiting aanlegt is dit een ondersteunende dienst die blijkens de definitie van ondersteunende diensten in artikel 1, lid 1, sub t onlosmakelijk verbonden is met de wettelijke taak van de netbeheerder genoemd in artikel 10 van de Gaswet, het in werking hebben van het gastransportnet.

101. Aansluitplicht

De kwalificatie van een aansluiting als ondersteunende dienst heeft als gevolg dat deze dienst slechts geweigerd kan worden op de gronden genoemd in artikel 15 van de Gaswet. Uiteraard dient wel aan de minimum eisen gesteld in de technische voorwaarden te zijn voldaan opdat de netbeheerder naast zijn plicht een aansluiting te realiseren ook aan zijn andere wettelijke taken kan voldoen genoemd in artikel 10 en 10 a van de Gaswet.

102. Aansluitwerkzaamheden (artikel 3.5.1 en 3.5.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 67
VEMW stelt dat de artikelen 3.5.1 en 3.5.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in strijd zijn met de Gaswet. De Gaswet gaat er volgens VEMW van uit dat aansluitwerkzaamheden in het vrije domein vallen. Volgens VEMW zijn de onderhavige bepalingen hiermee strijdig, omdat deze het beheer over de aansluiting tot exclusieve taak van de landelijk netbeheerder maken.
103. Zoals door de Raad reeds is overwogen, vormen de aansluitwerkzaamheden geen exclusieve taak van de netbeheerder. Tevens is gemotiveerd aangegeven dat als de aansluiting door de netbeheerder is gerealiseerd, deze onderdeel uitmaakt van het net. Naar het oordeel van de Raad vloeit hieruit voort dat het beheer en onderhoud van de aansluiting taken zijn die (slechts) in dat geval door de netbeheerder worden uitgevoerd. Het bezwaar van VEMW wordt in zoverre gegrond verklaard.
104. Vooralsnog is op het voorgaande door de Raad een uitzondering gemaakt voor de aanleg van de fysieke verbinding. De aanleg van de fysieke verbinding is voorbehouden aan de netbeheerder zolang daarvoor nog geen technische voorwaarden door de Raad zijn vastgesteld. Dit betekent dat het beheer van dit onderdeel van de aansluiting vooralsnog ook bij de netbeheerder berust. Het beheer van de overige onderdelen kan wel bij de aangeslotene berusten als hij de aansluiting heeft aangelegd en die aansluiting juridisch van het net heeft afgegrensd.
105. Artikel 3.5.1 in paragraaf 3.5 (“Beheer”) van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt door de Raad als volgt vastgesteld:

Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de fysieke verbinding als onderdeel van de aansluiting door of in opdracht van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt onderhouden, verplaatst, aangepast en verwijderd. Onder onderhouden wordt onder meer verstaan het inspecteren, herstellen, keuren en vervangen van de fysieke verbinding. Het is de aangeslotene niet toegestaan handelingen te (laten) verrichten aan de fysieke verbinding zonder uitdrukkelijke toestemming van de netbeheerder van het landelijke gastransportnet.

In artikel 3.5.2 wordt de term “systeemverbinding” vervangen door “fysieke verbinding”. Het artikel komt als volgt te luiden:

Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat tot het instellen, justeren, repareren en dergelijke van de apparatuur van de fysieke verbinding uitsluitend de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of de door hem geautoriseerde personen bevoegd zijn.

106. Invoeders, de bezwaren van GTS en de NAM en het bezwaarschrift VEMW onder randnummer 43

GTS heeft bezwaar tegen de uitbreiding door de Raad in het besluit tot vaststelling van de onderhavige voorwaarden van het begrip “afnemer” in de Gaswet tot de niet nader bepaalde groep van de “invoeders” en het verzoek van de Raad aan de gezamenlijke netbeheerders om ook voor het landelijk gastransportnet voorwaarden voor invoeders op te nemen. GTS is van mening dat invoeders niet onder de reikwijdte vallen van de Aansluitvoorwaarden, zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, sub a van de Gaswet (i.e. de voorwaarden die betrekking hebben op de wijze waarop netbeheerders en afnemers zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het voorzien van een aansluiting op het net). De belangrijkste reden hiervoor ligt in het feit dat invoeders niet onder de definitie van afnemer in de Gaswet vallen en derhalve niet als zodanig kunnen worden aangemerkt. GTS is van mening dat het begrip afnemer restrictief dient te worden uitgelegd en dat de uitleg van het begrip afnemer in het bestreden besluit op gespannen voet staat met de (ondubbelzinnige) letterlijke betekenis van het woord “afnemer”, zijnde iemand die iets afneemt. GTS merkt verder op dat er een inherente tegenstrijdigheid bestaat tussen de definitie van afnemer (die teruggrijpt naar het begrip aansluiting) en de toelichting bij deze definitie in de wetsgeschiedenis, die eerder doelt op de gebruiker van de energie.

107. In haar bezwaar gaat GTS voorts nog in op de Tweede Gasrichtlijn. Ook hieruit vloeit volgens GTS een restrictieve uitleg van het begrip ‘afnemer’ voort. Volgens GTS worden met de in de Tweede Gasrichtlijn gebruikte begrippen ‘systeemgebruiker’ en ‘afnemer’ twee verschillende zaken bedoeld. De systeemgebruiker zou degene kunnen zijn die ingevoed gas transporteert. Het is echter niet zo dat men de afnemer en de systeemgebruiker in die Tweede Gasrichtlijn op één hoop kan vegen en als twee keer hetzelfde kan uitleggen, aldus GTS.

108. In de toelichting op de openstaande punten²⁰ door GTS heeft zij nog aangegeven dat artikel 6 van de tweede Gasrichtlijn de opsomming bevat van de typen installaties waarvan de aansluiting op het “systeem” het voorwerp zou moeten vormen van technische voorschriften. De opsomming bevat expliciet niet de installaties van producenten. Er is geen aanknopingspunt voor de gedachte dat de Nederlandse wetgever dit in de Gaswet wel zou hebben willen regelen.

109. Voorts is GTS van mening dat het niet duidelijk is wie dan de groep invoeders zou zijn: zijn dit alleen gasproducenten of ook gasopslagbedrijven, netbeheerders en buitenlandse gastransportbedrijven? Tot slot meent GTS dat aan de noodzaak tot het maken van goede

²⁰ Brief van GTS van 20 maart 2007.

afspraken met invoeders wordt voldaan door middel van goede bilaterale afspraken. De Gaswet reguleert enkel de downstream marktpartijen en niet de upstream, de producenten. De Raad is daarom naar de mening van GTS, onbevoegd te verzoeken dat voorwaarden met betrekking tot invoeders worden opgesteld.

110. De NAM heeft naast hetgeen GTS als bezwaar heeft aangevoerd tegen het als afnemer kwalificeren van invoeders, tevens aangevoerd dat de NAM slechts als netgebruiker kan worden gekwalificeerd met betrekking tot het gas dat wordt gebruikt voor eigen gebruik en niet wordt overdragen aan Gasterra.
111. VEMW is in haar bezwaarschrift onder punt 43 en op de hoorzitting uitvoerig ingegaan op de problematiek omtrent de invoeders, maar stelt zich inhoudelijk - kort gezegd - op het standpunt dat ook invoeders onder het wettelijke begrip "afnemers" vallen. VEMW overweegt hiertoe onder meer dat invoeding van gas vanuit een gasinstallatie slechts mogelijk is als deze installatie door middel van een fysieke verbinding (gasleiding) is verbonden met het gasnet. Deze fysieke verbinding, die zich bevindt tussen de gasinstallatie en het gasnet, geldt voor de toepassing van de Gaswet als een 'aansluiting'.²¹ Een persoon die gas invoedt op een gasnet is derhalve een persoon met een aansluiting en daarmee een 'afnemer' in de zin van artikel 1, lid 1, onderdeel o, van de Gaswet.
112. De Raad overweegt als volgt. Ingevolge artikel 12b, lid 1, aanhef en onderdeel a, van de Gaswet zenden de gezamenlijke netbeheerders met inachtneming van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas aan de Raad een voorstel voor de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot: "de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet".
113. In artikel 1, onderdeel l, van de Gaswet is 'netgebruiker' gedefinieerd als: "degene voor wie met behulp van een gastransportnet het transport van gas wordt verricht". In artikel 1, onderdeel o, van de Gaswet is 'afnemer' gedefinieerd als: "een persoon met een aansluiting op een gastransportnet."
114. De geschiedenis van totstandkoming van de Gaswet wijst niet uit dat het begrip 'netgebruiker' niet zo ruim kan worden opgevat dat daaronder niet ook invoeders kunnen worden begrepen. Blijkens de Memorie van Toelichting bij de oorspronkelijke Gaswet is de

²¹ Zie voor de wettelijke definitie van 'aansluiting' artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel m, Gaswet.

netgebruiker de klant van het gastransportbedrijf. Een netgebruiker is eenieder die gas wil laten transporteren over het net.²²

115. Met betrekking tot Richtlijn 2003/55/EG (Tweede Gasrichtlijn) overweegt de Raad als volgt. Ingevolge artikel 2 van de Tweede Gasrichtlijn wordt onder afnemers verstaan: "grootafnemers of eindafnemers van aardgas en aardgasbedrijven die aardgas kopen". De Gasrichtlijn definieert (kent) het begrip 'netgebruiker' niet, wel het begrip 'systeemgebruikers': "natuurlijke of rechtspersonen die leveren aan of afnemen van het systeem." Invoeders vallen wel onder de definitie van 'systeemgebruikers', niet onder die van 'afnemers' zoals bedoeld in de Tweede Gasrichtlijn.
116. Volgens de Raad komt aan het gegeven dat de invoeder niet onder de definitie van 'afnemers' in de zin van artikel 2 van de Tweede Gasrichtlijn valt geen beslissende betekenis toe. Daar waar het in artikel 8 van de Tweede Gasrichtlijn gaat over de taken van de systeembeheerders, wordt immers de term 'systeemgebruikers' gebruikt, waar invoeders wel onder vallen.
117. Gezien het voorgaande handhaaft de Raad haar overwegingen in het primaire besluit ten aanzien van de invoeders: volgens de Gaswet is een afnemer "*een persoon met een aansluiting op het gastransportnet*". Een invoeder, die gas in het gastransportnet brengt, kan dat niet anders doen dan via een verbinding met dat gastransportnet. Die verbinding is een aansluiting. Daarmee is de invoeder dan ook aan te merken als een afnemer in de zin van de Gaswet. Omdat de voorwaarden - onder meer - betrekking hebben op de wijze waarop netbeheerders en afnemers zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van gastransport over het gastransportnet, valt een invoeder dan ook onder de reikwijdte van de voorwaarden. Dat geldt niet alleen voor invoeders op regionale netten, waardoor de gezamenlijke netbeheerders reeds in voorwaarden voor invoeders is voorzien, maar ook voor invoeders op het landelijk gastransportnet.
118. Het voorgaande in aanmerking nemende, behoeven de overige argumenten van GTS op dit onderdeel geen bespreking meer.
119. De stelling van de NAM dat de NAM slechts als invoeder kwalificeert indien het gas niet aan Gasterra is overgedragen, treft geen doel. Het gaat hier niet om de eigendom van het gas maar om de aansluiting op het gastransportnet.
120. De bezwaren van GTS en van de NAM op dit punt worden dan ook ongegrond verklaard.

²² Zie TK, 2004-2005, 30 027, nr. 21, p. 9.

121. Omdat invoeders afnemers zijn gelden de andere voorwaarden dus ook voor invoeders. De gaskwaliteitseisen op de entrypunten (waarover later in dit besluit wordt gesproken) gelden ook voor invoeders. Invoeders zijn in ieder geval producenten, gasopslaginstallaties en LNG-installaties. Zij hebben allen een aansluiting op het gastransportnet.
122. Op grond van het hiervoor overwogene concludeert de Raad dat nu er geen specifieke technische voorwaarden zijn opgenomen ten aanzien van invoeders op het landelijk gastransportnet, de door de netbeheerders ingediende voorwaarden met betrekking tot de Aansluitvoorwaarden op het landelijk gastransportnet niet compleet zijn. De Raad is het in zoverre eens met het standpunt van VEMW. Echter, de Raad ziet in tegenstelling tot VEMW geen noodzaak tot nadere aanpassing van artikel 1.1.1 Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.
123. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel a, van de Gaswet door geen voorstel te doen met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot invoeders op het landelijk gastransportnet. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.
124. Veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid gasinstallatie (artikel 1.1.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 44
VEMW meent dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB ook de veiligheid, doelmatigheid en de betrouwbaarheid van de gasinstallatie en de invoedingsinstallatie moeten waarborgen en dat artikel 1.1.1. van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB daartoe dient te worden aangevuld. Het landelijke gastransportnet mag deze installaties volgens VEMW niet ontoelaatbaar hinderen. VEMW geeft aan dat uit artikel 6.1.8 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB blijkt dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB mede tot doel hebben te voorkomen dat de landelijk netbeheerder hinder en schade veroorzaakt met betrekking tot de gasinstallatie van de aangeslotene.
125. De Raad is van oordeel dat de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in algemene zin niet méér hoeven te bepalen met betrekking tot dit onderwerp dan in artikel 6.1.8 ("nieuw") van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB reeds is geregeld. Dit artikel bepaalt kort gezegd dat de netbeheerder en de afnemer over en weer door middel van het net, de aansluiting of de installatie geen onderlinge hinder of schade veroorzaken. Voorts is de door de netbeheerder in acht te nemen zorgvuldigheid thans reeds genoegzaam uitgewerkt in wet- en regelgeving.

Tevens ziet de Raad in het licht van de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet geen aanleiding om artikel 1.1.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB aan te passen overeenkomstig het bezwaar van VEMW. Het bezwaar van VEMW is ongegrond.

126. Beschikbaar op overdrachtspunt (artikel 3.2.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 59
VEMW stelt dat in artikel 3.2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB na de zinsnede 'afgesproken leveringsdruk beschikbaar stellen' de woorden 'op het overdrachtspunt' moeten worden ingevoegd.
127. De Raad is van oordeel dat onduidelijkheid in de voorwaarden strijdig is met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1, onderdeel d (het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers) en e (het belang van een goede kwaliteit van dienstverleners). Tevens zijn onduidelijke voorwaarden strijdig met de eis als bedoeld in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet dat de voorwaarden objectief dienen te zijn. Er is geen sprake van objectieve voorwaarden als die voorwaarden voor een subjectieve uitleg vatbaar zijn.
128. De toevoeging die door VEMW wordt voorgesteld, vormt volgens de Raad een verduidelijking ten opzichte van de huidige bepaling en is mitsdien gewenst met het oog op de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet, in het bijzonder het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer en een goede kwaliteit van de dienstverlening. Het bezwaar wordt op dit punt dan ook gegrond verklaard en de tekst van artikel 3.2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB komt als volgt te luiden:
- De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene bepalen in onderling overleg de leveringsdruk. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal het gas met de afgesproken leveringsdruk beschikbaar stellen op het overdrachtspunt, onverminderd het bepaalde in 6.1.4.
129. Nadere financiële en operationele voorwaarden (artikel 3.2.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 5.2, 5.3 en 5.4), bezwaarschrift VEMW randnummers 60, 62, 64, 66, 69, 70 en 71
Onder randnummer 60, 62, 64, 66, 69, 70 en 71 van haar bezwaarschrift uit VEMW steeds gelijklopende bezwaren tegen respectievelijk artikel 3.2.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 5.2, 5.3 en 5.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. Deze bezwaren zullen hier gezamenlijk worden besproken.
130. In artikel 3.2.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 5.2, 5.3 en 5.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt verwezen naar 'nadere financiële en operationele voorwaarden'. VEMW stelt in haar bezwaarschrift onder respectievelijk randnummer 60, 62, 64, 66, 69, 70 en 71 dat dit strijdig is met de rechtszekerheid en met het systeem van gereguleerde toegang tot de gasnetten.

De bedoelde financiële en operationele voorwaarden dienen volgens VEMW in de betreffende artikelen te worden uitgewerkt. Als dit om praktische redenen niet mogelijk is, dan moet in ieder geval worden aangegeven op basis van welke uitgangspunten de financiële voorwaarden zullen worden vastgesteld en wat het doel is van de vast te stellen operationele voorwaarden, aldus VEMW. Ook dient er naar de mening van VEMW een indicatie te worden gegeven van het soort operationele voorwaarden dat aan de afnemer kan worden opgelegd. Voorts betoogt VEMW dat de toe te passen financiële en operationele voorwaarden in onderling overleg dienen te worden bepaald.

131. De Raad kan VEMW niet volgen in het bezwaar dat de 'nadere financiële en operationele voorwaarden' als bedoeld in de genoemde bepalingen strijdig zouden zijn met de rechtszekerheid en het systeem van gereguleerde toegang. De Raad constateert dat de artikelen waarin de 'nadere financiële en operationele voorwaarden' voorkomen allemaal zien op situaties waarin wordt afgeweken van een normale toestand. Het betreft hier volgens de Raad dan ook steeds duidelijk afgebakende uitzonderingssituaties. Het systeem van gereguleerde toegang dwingt naar het oordeel van de Raad niet tot het vaststellen van specifiekere voorwaarden voor deze afgebakende uitzonderingsgevallen dan de onderhavige bepalingen reeds doen. Voorts acht de Raad het onwenselijk dat voor deze gevallen de voorwaarden uitputtend worden uitgewerkt, nu dit de flexibiliteit die nodig is om recht te doen aan de specifieke omstandigheden van het geval zou beperken. Bovendien zijn de te stellen 'nadere financiële en operationele voorwaarden' als bedoeld in genoemde bepalingen naar het oordeel van de Raad reeds beperkt ten behoeve van de rechtszekerheid. In de slotzin van deze artikelen is namelijk steeds bepaald dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet nadere financiële en operationele voorwaarden kan stellen '*die verband houden met*' de wijziging van die specifiek genoemde situatie. Op deze wijze is volgens de Raad voldoende waarborg geboden tegen onredelijke voorwaarden en komt de rechtszekerheid niet in geding, terwijl tevens voldoende ruimte is gelaten om voorwaarden te creëren die in een concreet geval het meest passend zijn.
132. Wel acht de Raad het van belang dat de aangeslotene steeds de gelegenheid krijgt om met de beheerder van het landelijk gastransportnet tot overeenstemming te komen over de financiële en operationele voorwaarden. Gezien de belangen als bedoeld in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet, in het bijzonder het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer en het doelmatig functioneren van de gasvoorziening, dient de aangeslotene volgens de Raad altijd vooraf zijn instemming te verlenen aan de door de landelijk netbeheerder voorgestelde nadere voorwaarden. Op dit punt acht de Raad het bezwaar van VEMW gegrond. De Raad stelt de onderhavige artikelen als volgt vast.
133. Artikel 3.2.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:

Indien aangeslotene de conform 3.2.1 afgesproken leveringsdruk wenst te wijzigen, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheid een andere leveringsdruk te realiseren. Het verzoek van aangeslotene zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde leveringsdruk.

134. De tekst van artikel 3.3.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:
Indien aangeslotene een aansluiting heeft op een gedeelte van het landelijk gastransportnet dat H-gas transporteert, kunnen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene, indien en voor zover uit het door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitgevoerde onderzoek blijkt dat dit mogelijk is, nadere afspraken maken over de Wobbe index en de overige kwaliteitsparameters binnen de in 3.3.1 weergegeven bandbreedtes. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met de nadere afspraken over de Wobbe index en de overige kwaliteitsparameters.
135. Artikel 3.4.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:
Indien aangeslotene wijziging verlangt van de conform 3.4.1 vastgestelde capaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Mede op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste capaciteit te realiseren. Het verzoek van aangeslotene zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.
136. De tekst van artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB volgt na de bespreking van het bezwaar onder randnummer 65 van het bezwaarschrift van VEMW (153 hieronder).
137. Artikel 5.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:
Indien aangeslotene meer metingen in de aansluiting wenst dan opgenomen in de Meetvoorwaarden Gas - LNB, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien en voor zover redelijkerwijs mogelijk, aan dit verzoek voldoen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in dat geval nadere financiële en operationele voorwaarden met de aangeslotene overeenkomen die verband houden met die extra metingen.
138. Artikel 5.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:
Een minimum meetcapaciteit, dit is de capaciteit waarbij de ondergrens van het meetbereik van de meet- en regelinrichting wordt bereikt, wordt vastgelegd op basis van de door aangeslotene aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verstrekte gegevens.

Indien aangeslotene wijziging verlangt van de vastgelegde minimum meetcapaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

139. Artikel 5.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB wordt als volgt aangepast:
Aangeslotene zal er voor zorgen dat de hoeveelheid afgenomen gas niet structureel en/of planmatig zal komen te liggen in het capaciteitsgebied tussen nul en de minimum meetcapaciteit en zodanige maatregelen nemen opdat een goede inzet van de meet- en regelinrichting wordt gewaarborgd. Aangeslotene is verplicht om de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien zich een situatie van een dergelijke onderschrijding voordoet of kan voordoen, te informeren, voor zover mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie, en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. Voorts is aangeslotene verplicht, indien en voor zover hij structureel en/of planmatig de overeengekomen minimum meetcapaciteit onderschrijdt, met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg te treden over een lagere minimum meetcapaciteit. Op basis van de door desbetreffende aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om een lagere minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

140. Gaskwaliteitseisen (artikel 3.3.1, 3.3.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 61
VEMW meent dat met artikel 3.3.1 en 3.3.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB de regeling voor kwaliteitseisen aanzienlijk wordt verruimd. Deze verruiming heeft volgens VEMW ten doel de invoeders met afwijkende gaskwaliteiten in staat te stellen het door hen aangeleverde gas in het landelijke gastransportnet te kunnen invoeden. Dit resulteert volgens VEMW in hoge kosten voor afnemers. De gasinstallaties van afnemers zijn naar de mening van VEMW niet afgestemd op de in artikel 3.3.1 en 3.3.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB opgenomen kwaliteitseisen. Om de installaties goed te laten functioneren, zullen afnemers specifieke gaskwaliteitseisen moeten contracteren, waarvoor de landelijk netbeheerder extra kosten in rekening zal brengen, aldus VEMW. De afnemer betaalt volgens VEMW feitelijk de kosten van de verruimde kwaliteitseisen. Deze kosten dienen in het licht van het kostenveroorzakingsbeginsel echter voor rekening van de invoeders te komen, aldus VEMW. De gaskwaliteitseisen zoals opgenomen in artikel 3.3.1 en 3.3.2 dienen volgens VEMW zodanig te worden aangepast dat deze aansluiten bij de kwaliteitseisen zoals deze golden vóór invoering van de onderhavige regeling.

141. Tijdens de hoorzitting zijn de gaskwaliteitseisen aan de orde gekomen. Ook na de hoorzitting is GTS op verzoek van de Raad nader ingegaan op de gaskwaliteitseisen. Per brief van 22 maart 2007 is VEMW in de gelegenheid gesteld op dit stuk te reageren, hetgeen is gebeurd per brief van 5 april 2007. GTS stelt dat zij gas met een aanmerkelijk ruimere bandbreedte qua Wobbe-index opneemt dan in het verleden. Volgens GTS heeft dit echter niet of nauwelijks gevolgen voor de gaskwaliteit die aangeslotenen op het landelijk net geleverd krijgen, nu in de systeemverbindingsovereenkomst (SVO) als bedoeld in artikel 2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB de bestaande historische afspraken worden voortgezet. Voor nieuwe klanten kan de ruimere bandbreedte die voor invoeders gaat gelden daarentegen volgens GTS wél financiële en operationele consequenties hebben.
142. De Raad constateert dat het bezwaar van VEMW ziet op de gaskwaliteit op exitpunten. De gaskwaliteit die op grond van artikel 3.3.1 en 3.3.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB op exitpunten moet worden geleverd, verschilt naar het oordeel van de Raad echter niet van de kwaliteit die voor exitpunten reeds jaren gold. Blijkens de *Transmission Service Conditions* van GTS uit 2004, werd destijds voor H-gas een bandbreedte van 47 tot 57,5 ten aanzien van de Wobbe-index gehanteerd, terwijl voor G-gas een bandbreedte van 42,7 tot 47,11 werd gehanteerd. Dit betekent dat voor H-gas de in de Aansluitvoorwaarden opgenomen Wobbe-index exact gelijk is gebleven ten opzichte van de in 2004 gehanteerde bandbreedte, terwijl voor G-gas de bandbreedte zelfs iets nauwer is geworden. De Raad concludeert dan ook dat voor de gaskwaliteit op exitpunten op grond van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB geen ruimere bandbreedte geldt dan voorheen.
143. Tijdens de hoorzitting is vervolgens discussie tussen VEMW en GTS ontstaan over de vraag of de individuele afnemer de zekerheid heeft dat hij ook in de toekomst dezelfde kwaliteit gas geleverd zal krijgen als vermeld in zijn aansluitovereenkomst met de beheerder van het landelijk gastransportnet. Het zou voor de afnemer onwenselijk zijn als de beheerder van het landelijk gastransportnet binnen de in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB genoemde bandbreedtes vrijelijk zou kunnen differentiëren in de gaskwaliteit die hij levert. GTS heeft in dit verband opgemerkt dat in de SVO's de bestaande historische afspraken omtrent de gaskwaliteit zoveel mogelijk zullen worden voortgezet.
144. De Raad is van oordeel dat deze toezegging te mager is. Bestaande afnemers dienen de gaskwaliteit geleverd te krijgen die zij voorheen ook geleverd kregen. Een andere conclusie zou strijdig zijn met het kostenveroorzakingsbeginsel, nu bestaande afnemers in dat geval verplicht zouden worden om extra te betalen voor dezelfde voormalige gaskwaliteit dan wel hun installaties aan te passen aan de nieuwe gaskwaliteit, terwijl zij niet de veroorzakers van de ontstane kosten zijn. Zulks zou tevens in strijd zijn met het belang van de bevordering

van het doelmatig handelen van netgebruikers, genoemd in artikel 12f, lid 1, onderdeel d, van de Gaswet. Het bezwaar van VEMW is in zoverre gegrond.

145. Voorts constateert de Raad dat er voor nieuwe afnemers binnen de genoemde bandbreedtes onvoldoende zekerheid wordt geboden. Binnen de gehele bandbreedte die geldt voor het gehele H- respectievelijk het gehele G-gasnet genoemd in 3.3.1 en 3.3.2 zal in de praktijk door de beheerder van het landelijk gastransportnet per aansluiting een veel smallere bandbreedte worden gebruikt. Een aangeslotene wordt niet geconfronteerd met variaties over de gehele in 3.3.1 of 3.3.2 genoemde bandbreedte, maar met een beperkte bandbreedte binnen die ruimst bepaalde bandbreedte. Voorts heeft een eerder aangeslotene op hetzelfde stuk gasnet reeds een aansluitovereenkomst waarin een bepaalde beperkte bandbreedte is opgenomen, zodat deze beperkte bandbreedte zonder extra kosten ook voor een nieuwe aangeslotene op hetzelfde stuk gasnet moet kunnen gelden. De Raad acht het - in het licht van artikel 12f, lid 2, van de Gaswet - van belang dat nieuwe afnemers op dezelfde wijze worden behandeld als reeds bestaande afnemers.
146. Het voorgaande overwegende, oordeelt de Raad dat per gebied dient te worden aangegeven welke gaskwaliteit er in beginsel op de exitpunten geleverd wordt. Het ontbreken van een dergelijk overzicht in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB is naar het oordeel van de Raad strijdig met artikel 12b, lid 1, onderdeel c, van de Gaswet juncto artikel 11, aanhef en onder a, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, alsmede met artikel 12b, lid 1, onderdeel a, van de Gaswet.
147. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdelen a en c, van de Gaswet in samenhang met artikel 11, aanhef en onder a, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas door geen voorstel te doen met betrekking tot de gaskwaliteit op exitpunten. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.
148. Separaat van hetgeen hiervoor is overwogen, heeft de Raad geconstateerd dat er geen eisen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB zijn opgenomen ten aanzien van de gaskwaliteit op entrypunten. Indien GTS dus spreekt over inname van gas met een 'ruimere bandbreedte', dient zich de vraag aan wat de vigerende bandbreedte dan is. Deze kwaliteitseisen voor het gas dat op entrypunten wordt aangeboden, dienen volgens de Raad deel uit te maken van de technische voorwaarden gas. Invoeders zijn naar het oordeel van de Raad immers - zoals hiervoor reeds aan de orde is gekomen naar aanleiding van de door GTS en VEMW

ingediende bezwaren - afnemer in de zin van de Gaswet, en de gaskwaliteit op entrypunten dient volgens de Raad nader te worden geregeld op grond van artikel 12b, lid 1, sub a van de Gaswet alsmede artikel 12b, lid 1, sub d, juncto artikel 10a, lid 1, sub c, van de Gaswet.

149. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel a, Gaswet; artikel 12b, lid 1, onderdeel d, Gaswet juncto artikel 10a, lid 1, onderdeel c, van de Gaswet; alsmede artikel 12b, lid 1, onderdeel c, van de Gaswet juncto artikel 11, aanhef en onder a van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, door geen voorstel te doen met betrekking tot de gaskwaliteit op entrypunten. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 60, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.
150. Technische/contractuele capaciteit (artikel 3.4.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 63
VEMW stelt dat uit artikel 3.4.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB niet blijkt of technische dan wel de contractuele capaciteit wordt bedoeld. Het artikel moet daarom volgens VEMW worden verduidelijkt.
151. De Raad constateert dat het onderhavige bezwaar van VEMW overeenkomt met haar bezwaar tegen artikel 3.3.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB. In verband met die bepaling is ter zitting door GTS opgemerkt dat het de contractuele capaciteit betreft.
152. De Raad is van oordeel dat - met name met het oog op de belangen bedoeld in artikel 12f, lid 1, onderdeel c van de Gaswet - artikel 3.4.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB verduidelijking behoeft, en stelt deze bepaling als volgt vast:
De contractuele capaciteit van de aansluiting, zijnde de hoeveelheid gas die maximaal per uur beschikbaar wordt gesteld, wordt op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene in onderling overleg vastgesteld.
153. Overschrijding capaciteit beschouwd als gevaar voor landelijk gastransportnet (artikel 3.4.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 65
VEMW stelt dat in artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB de zinsnede 'Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie die de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het landelijk gastransportnet in gevaar brengt dan wel kan brengen' moet worden geschrapt. Volgens VEMW scheidt deze bepaling de mogelijkheid voor de landelijk netbeheerder om ook in geval van een kleine overschrijding

van de capaciteit, waarbij de systeemintegriteit niet in gevaar is, het gastransport te beëindigen. Dit is volstrekt onevenredig en daarom in strijd met artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, aldus VEMW.

154. Ter zitting is door GTS in het kader van artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB opgemerkt dat met die bepaling niet is bedoeld de landelijk netbeheerder in voorkomende gevallen de mogelijkheid te geven het gastransport te beëindigen. Vervolgens zijn VEMW en GTS ter zitting tot overeenstemming gekomen dat artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB zodanig gewijzigd kan worden dat duidelijk blijkt dat niet is bedoeld de landelijk netbeheerder de mogelijkheid te geven in voorkomende gevallen het gastransport te beëindigen. Dit kan volgens VEMW en GTS worden gedaan door in artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB te verwijzen naar artikel 2.11 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.
155. De Raad is van oordeel dat artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in verband met de eisen in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, alsmede de belangen bedoeld in artikel 12f, lid 1, onderdeel b, c en f van de Gaswet aanpassing behoeft. Artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB komt als volgt te luiden:

Aangeslotene zal de vastgestelde capaciteit niet overschrijden, tenzij de overschrijding het rechtstreeks gevolg is van werkzaamheden als omschreven in 6.1.2 en 6.1.4. Ingeval aangeslotene de vastgestelde capaciteit overschrijdt, kan dit er toe leiden dat die capaciteit niet of niet met de afgesproken leveringsdruk ter beschikking kan worden gesteld. Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie als bedoeld in artikel 2.11 en is de aangeslotene verplicht de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor zover redelijkerwijs mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie te informeren en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in een dergelijke situatie verlangen dat de vastgestelde capaciteit (aan de realiteit) wordt aangepast en kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

156. Gedoogplicht (artikel 4.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 68
VEMW stelt dat artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB een verkapte gedoogplicht bevat. Volgens VEMW heeft de wetgever met artikel 39a van de Gaswet voorzien in een systeem waarbij gasnetten voor toepassing van de Belemmeringenwet Privaatrecht kunnen worden aangemerkt als werk van algemeen nut. Op basis daarvan kan vervolgens een gedoogplicht worden opgelegd. Echter, zo betoogt VEMW, uit dit systeem volgt dat per situatie beoordeeld moet worden of een (onderdeel van een) gasnet als werk van algemeen belang moet worden aangemerkt. Artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB is dan

ook strijdig met de Gaswet, aldus VEMW. Daarnaast biedt artikel 12b van de Gaswet volgens VEMW geen of onvoldoende grondslag voor het maken van inbreuk op eigendomsrechten.

157. De Raad is van oordeel dat de situaties waar artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB op ziet reeds worden bestreken door artikel 39a van de Gaswet, welke bepaling verwijst naar de Belemmeringenwet Verordeningen en de Belemmeringenwet Privaatrecht. In artikel 39a van de Gaswet is bepaald dat een gastransportnet voor toepassing van de Belemmeringenwet Verordeningen en de Belemmeringenwet Privaatrecht heeft te gelden als een openbaar werk van algemeen nut. In deze regelingen is de gedoogplicht nader bepaald. De situaties waar artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB op ziet, dienen volgens de Raad dan ook aan de hand van genoemde regelgeving te worden beoordeeld. De Raad acht het onderhavige bezwaar van VEMW gegrond, nu artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB in strijd kan komen met artikel 39a van de Gaswet, in samenhang met de Belemmeringenwet Verordeningen en de Belemmeringenwet Privaatrecht. Artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB komt derhalve te vervallen.
158. Enmalige uitkering (artikel 7.2.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 72
VEMW heeft bezwaar tegen de compensatieregeling als opgenomen in artikel 7.2.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, omdat deze volgens VEMW na verloop van vier uren geen prikkel biedt om de gasvoorziening zo snel mogelijk te verhelpen. De regeling voldoet daarmee naar de mening van VEMW niet aan het bepaalde in artikel 12, lid 3, onder e, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas.
159. De Raad merkt op dat het onderhavige bezwaar van VEMW overeenkomt met haar bezwaar tegen artikel 4.2.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. De Raad zal ten aanzien van het bezwaar tegen artikel 7.2.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB hetzelfde oordeel vellen. In verband met het bepaalde in artikel 12, onderdeel c en e van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, in samenhang met artikel 12b, lid 3, onder d, van de Gaswet dient een progressieve prikkel te worden opgenomen in de voorwaarden, zodat ook na verloop van vier uren haast wordt gemaakt met het opheffen van de storing in het net.
160. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel c, van de Gaswet juncto artikel 12b, lid 3, onderdeel d, van de Gaswet juncto artikel 12, onderdeel e, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas door geen voorstel in te dienen omtrent een progressieve prikkel in verband met het opheffen van storingen in het net. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure

worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.

Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB

161. Gelet op de beoordeling zoals hiervoor uiteengezet ten aanzien van de aansluiting op het landelijk net, en de hiernavolgende behandeling van de bezwaren van VEMW, zal blijken dat er onvoldoende Aansluitvoorwaarden met betrekking tot de regionale netten zijn vastgesteld die afnemers ertoe in staat stellen zelf de gehele aansluiting, inclusief de fysieke verbinding, te realiseren. Zoals eerder in het besluit reeds is vermeld, is op de zitting door de netbeheerders gesteld dat het in verband met de handhaving van de systeemintegriteit onwenselijk is dat afnemers zelf de fysieke verbinding aanleggen. Zoals hiervoor ten aanzien van de aansluiting op het landelijk gastransportnet is overwogen, dienen de gezamenlijke netbeheerders voorwaarden op te stellen die het mogelijk maken dat afnemers of door hen ingeschakelde derden de gehele aansluiting realiseren zonder dat daarbij de systeemintegriteit in gevaar komt.
162. Voor de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB betekent dit dat in de technische voorwaarden, met name in paragraaf 2.1.1 “De aansluiting” onvoldoende invulling wordt gegeven aan de mogelijkheid dat de aangeslotene zelf de gehele aansluiting tot stand brengt, beheert en onderhoud. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders aldus in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, sub a juncto 12b, lid 2, sub a, van de Gaswet en artikel 6 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, door geen voorstel te doen met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot de eisen waaraan het technisch ontwerp en de exploitatie van leidingen en installaties tenminste moet voldoen voor aansluiting van die leidingen en installaties op het gastransportnet. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen. In de periode dat deze technische voorwaarden nog niet zijn vastgesteld is de aanleg, het beheer en het onderhoud van de fysieke verbinding voorbehouden aan de regionale netbeheerder. In paragraaf 2.1.1 “De aansluiting” zullen de bepalingen die op de fysieke verbinding betrekking hebben derhalve slechts voor beperkte duur worden vastgesteld namelijk de periode tot aan de vaststelling van de technische voorwaarden met betrekking tot de aanleg van de aansluiting en beheer en onderhoud van de aansluiting.

163. Artikel 2.1.1.1 is in strijd met artikel 15 van de Gaswet. Aangezien de aanleg van een aansluiting een ondersteunende dienst is (zie hiervoor hetgeen ten aanzien van de aansluiting in verband met de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB is besproken) is het weigeren hiervan slechts toegelaten op de gronden genoemd in artikel 15 van de Gaswet. Daarnaast heeft het oordeel van de Raad dat niet alleen netbeheerders aansluitingen mogen aanleggen ook gevolgen voor het bepaalde in de artikelen 2.1.1.1 en 2.1.1.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB.

164. Artikel 2.1.1.1 zal overeenkomstig de wijze waarop dit is gebeurd in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB worden aangepast. Het artikel komt als volgt te luiden:

Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de totstandkoming van de fysieke verbinding tussen de aansluiting en het gastransportnet van de regionale netbeheerder plaatsvindt op grond van een tussen de regionale netbeheerder en de aangeslotene te sluiten overeenkomst. De regionale netbeheerder kan het aangaan of het wijzigen van een overeenkomst alleen schriftelijk en gemotiveerd weigeren op de gronden genoemd in artikel 15 van de Gaswet.

165. Artikel 2.1.1.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB dient te worden uitgebreid met de mogelijkheid dat de aangeslotene zelf een deel van de aansluiting, exclusief de fysieke verbinding, realiseert. In dat geval dient de netbeheerder er ook binnen een bepaalde termijn voor te zorgen dat de fysieke verbinding tussen de aansluiting en het gastransportnet tot stand komt.

Artikel 2.1.1.3 zal worden aangepast en komt als volgt te luiden:

Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de regionale netbeheerder de fysieke verbinding of desgewenst de gehele aansluiting binnen 18 weken na ontvangst van een aanvraag daartoe, realiseert. Indien realisatie van de aansluiting binnen deze termijn niet mogelijk is, informeert de regionale netbeheerder binnen een week na constatering van deze onmogelijkheid de aangeslotene daaromtrent onder opgaaf van redenen en zo mogelijk met vermelding van de termijn waarop de aansluiting wel gerealiseerd kan worden.

166. Thans zal de Raad de bezwaren van VEMW behandelen die het nauwst samen hangen met de hierboven geschetste problematiek dat derden aansluitingen moeten kunnen realiseren. Het betreft de bezwaren uit het bezwaarschrift van VEMW onder de randnummers 3, 4, 8, 9

en 10.

167. Technische specificaties aansluitingen, bezwaarschrift VEMW randnummer 3

VEMW is van mening dat in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB de technische eisen waaraan de aansluiting moet voldoen ontbreken, zeker voor wat betreft de beveiligingsvoorzieningen.

168. De Raad is van oordeel dat er wel een aantal technische eisen waaraan de aansluiting moet voldoen in de gasvoorwaarden is opgenomen, bijvoorbeeld onder artikel 2.1.1.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. In het licht van artikel 12b, lid 1, onder a, van de Gaswet; artikel 12b, lid 2, onder a, van de Gaswet, almede artikel 6, lid 1, onder a, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas is het volgens de Raad echter juist dat onvoldoende technische eisen zijn gesteld aan de beveiligingsvoorzieningen. Hiervoor, onder de behandeling van de bezwaren van VEMW met betrekking tot het aansluitbegrip onder randnummer 36 tot en met 42 van haar bezwaarschrift, is reeds door de Raad bepaald dat de aansluitwerkzaamheden geen exclusieve taak van de netbeheerder zijn. In het kader van de vrije aanleg van aansluitingen is het van belang dat ook anderen dan de netbeheerder weten welke technische eisen er precies aan de aansluiting worden gesteld. Tot de aansluiting behoren ook beveiligingsvoorzieningen zoals een drukregelaar en een gasgebrekbeveiliging²³. De Raad acht het onderhavige bezwaar van VEMW dan ook gegrond.

169. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel a, juncto artikel 12b, lid 2, onderdeel a, van de Gaswet en artikel 6, lid 1, onderdeel a, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas door geen voorstel te doen met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot de technische eisen waaraan de beveiligingsvoorzieningen in verband met de aansluiting moeten voldoen. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.

170. Termijn reparatie en eenmalige uitkering, bezwaarschrift VEMW randnummer 4 en 32

De Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas verplicht in artikel 11, aanhef en onderdeel c, tot het opnemen van een termijn waarbinnen de regionale netbeheerder

²³ Een gasgebrekbeveiliging, ook wel B-klep genoemd, is een gasklep die de gastoevoer afsluit als de gaslevering faalt terwijl toestellen aan staan.

reparaties aan zijn transportnet moet uitvoeren. Nu de aansluiting volgens VEMW onderdeel uitmaakt van het net moet ook een termijn in de voorwaarden worden opgenomen die bepaalt binnen welke termijn de aansluiting moet worden gerepareerd.

171. VEMW is voorts van mening dat er voor de netbeheerder in artikel 4.2.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, in strijd met het bepaalde in artikel 12, onderdeel e van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, geen blijvende prikkel is om storingen in het transport na vier uren, de compensatievrije hersteltijd, op te heffen.
172. De Raad overweegt het volgende. De Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas bepaalt in artikel 11, onderdeel c, en artikel 12 dat de voorwaarden termijnen bevatten waarbinnen de netbeheerder reparaties aan het gastransportnet verricht, alsmede een compensatieregeling voor onderbrekingen in het gastransport. Als de aansluiting niet door de afnemer van het net is afgegrensd, zal de aansluiting tot het net behoren. In de meeste gevallen zal de aansluiting door de regionale netbeheerder zijn aangelegd en ook door hem worden beheerd.
173. De Raad is van oordeel dat geen afzonderlijke termijn in de codes hoeft te worden opgenomen ten aanzien van de reparatie van de aansluiting. Immers, indien de aansluiting tot het net gaat behoren, geldt voor de reparatie van de aansluiting de termijn voor reparaties in het net. De Raad ziet geen gronden voor een separate termijn. Voor de gevallen dat de aansluiting niet tot het net gaat behoren, hoeft evenmin een termijn voor reparatie in de codes te worden opgenomen.
174. Ten aanzien van het tweede bezwaar van VEMW vermeldt de Raad dat in paragraaf 4.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in het kader van de kwaliteit van de dienstverlening bepaald is wat de service is van de regionale netbeheerder aan aangeslotenen. De Raad constateert dat hierin inderdaad geen progressieve prikkel is opgenomen om de reparatie zo snel mogelijk na het verloop van vier uren uit te voeren. Voor elektriciteit zijn in artikel 6.3.1 van de Netcode wél dergelijke bepalingen opgenomen. Hierbij is aangesloten bij termijnen voor de compensatievrije hersteltijd.
175. Naar het oordeel van de Raad moet er in verband met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel c, van de Gaswet juncto artikel 11, aanhef en onderdeel c van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, alsmede gezien het belang van het betrouwbaar functioneren van het gastransportnet en de kwaliteit van de dienstverlening als bedoeld in artikel 12f, lid 1, onder b en e van de Gaswet, een termijn worden opgenomen binnen welke een storing in het transport moet zijn verholpen.

176. Naar het oordeel van de Raad wordt met het opnemen van een compensatievrije hersteltijd voldaan aan het bepaalde in artikel 12, sub c, maar nog niet aan het bepaalde in artikel 12, sub e, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas. In verband met het bepaalde in artikel 12b, lid 3, onder d, van de Gaswet juncto artikel 12, onderdeel c en e, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas dient een progressieve prikkel te worden opgenomen in de voorwaarden, zodat ook na verloop van vier uren de storing in het net zo snel mogelijk wordt opgeheven.
177. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, onderdeel c, juncto artikel 12b, lid 3, onderdeel d van de Gaswet in samenhang met artikel 12, onderdeel e, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas door geen voorstel te doen met betrekking tot een progressieve prikkel ten aanzien van het verhelpen van storingen in het transportnet. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 60, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.
178. Aansluitwerkzaamheden (artikel 2.1.1.5 en 2.1.1.6), bezwaarschrift VEMW randnummer 8
VEMW heeft bezwaar gemaakt tegen het bepaalde in artikel 2.1.1.5 en 2.1.1.6 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, omdat deze bepalingen er volgens VEMW voor zouden zorgen dat aansluitwerkzaamheden het karakter krijgen van een wettelijk monopolie van de regionale netbeheerder.
179. Zoals hierboven reeds door de Raad is overwogen ten aanzien van de voorwaarden met betrekking tot het landelijk gastransportnet, behoort de aanleg van de aansluiting niet tot de exclusieve taak van de netbeheerder. Het onderhavige bezwaar van VEMW is dus gegrond.
180. In verband met het belang van het veilig en duurzaam functioneren van het gasnet dient de fysieke verbinding tussen de aansluiting en het net zolang er nog geen technische voorwaarden zijn vastgesteld met betrekking tot die fysieke verbinding, door de netbeheerder tot stand te worden gebracht. De artikelen 2.1.1.5 en 2.1.1.6 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB moeten hieraan worden aangepast.
181. Artikel 2.1.1.5 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden:
Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat het fysiek aan elkaar vast maken van de aansluiting en het regionale gastransportnet geschiedt

door de regionale netbeheerder. De aangeslotene maakt het mogelijk dat de regionale netbeheerder alle handelingen kan verrichten die ter zake noodzakelijk worden geacht.

182. Artikel 2.1.1.6 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden: Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld geldt dat voor het fysiek aan elkaar vastmaken van de aansluiting en het regionale gastransportnet de noodzakelijke hulpmiddelen en/of appendages worden aangebracht door de regionale netbeheerder. De aansluiting wordt in stand gehouden (daaronder mede begrepen onderhouden en gecontroleerd) door de netbeheerder, tenzij de aangeslotene de aansluiting (exclusief de fysieke verbinding) beheert. De aansluiting kan door de beheerder van die aansluiting worden uitgebreid, gewijzigd, vervangen, verplaatst en weggenomen. De regionale netbeheerder c.q. de aangeslotene maakt het mogelijk dat alle handelingen kunnen worden verricht die ter zake noodzakelijk worden geacht.
183. Buiten bedrijf stellen aansluiting (artikel 2.1.1.8), bezwaarschrift VEMW randnummer 9 en 10
Volgens VEMW is artikel 2.1.1.8 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in strijd met de rechtszekerheid, omdat niet is aangegeven wanneer de aansluiting precies buiten bedrijf wordt gesteld of niet in bedrijf wordt gesteld. Bovendien zou de situatie niet voor kunnen komen als de netbeheerder zelf verantwoordelijk is voor de aanleg, het onderhoud en het beheer van de aansluiting, zoals in artikel 2.1.1.6 en 2.1.1.7 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB wordt beweerd.
184. De Raad is van oordeel dat de bevoegdheid van de netbeheerder te ruim is omschreven, hetgeen strijdig is met de rechtszekerheid van de aangeslotene en tevens met de belangen en eisen als bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 12f van de Gaswet, met name het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer en het belang van een goede dienstverlening. De Raad is echter tevens van oordeel dat de netbeheerder in verband met de veiligheid en op grond van het bepaalde in artikel 12 b lid 2 sub a, in de tussenliggende periode dat er nog onvoldoende voorwaarden gelden voor de aanleg van de aansluiting, de fysieke verbinding pas in gebruik stelt na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde deel van de aansluiting, de uitbreiding, wijziging of vernieuwing van de aansluiting. De Raad besluit daarom artikel 2.1.1.8 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB als volgt aan te passen:
Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de regionale netbeheerder de fysieke verbinding van de aansluiting of de gehele aansluiting in gebruik stelt na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde

deel van de aansluiting, de uitbreiding, wijziging of vernieuwing van de aansluiting.

In de technische voorwaarden zal moeten worden omschreven welke eisen er precies aan de aansluiting worden gesteld opdat deze de betrouwbaarheid en veiligheid van de aansluiting niet in gevaar zullen brengen. Daarnaast zal rekening moeten worden gehouden met artikel 15 van de Gaswet.

185. Hogedruk gasnetten, bezwaarschrift VEMW randnummer 1 en 2

VEMW heeft bezwaar gemaakt tegen het ontbreken van voorwaarden voor hogedruknetten als bijvoorbeeld Zebra, de aftakkingen van Zebra en het Nuon hogedruknet in Friesland, die zowel kenmerken hebben van regionale netten als van het landelijke net.

186. De Raad is van oordeel dat de gasvoorwaarden die thans zijn vastgesteld ook gelden voor de hogedruknetten. Het is voor derden echter niet duidelijk of de voorwaarden van het regionale net dan wel de voorwaarden voor het landelijk net op deze hogedruknetten van toepassing zijn. Het is noodzakelijk dat de gezamenlijke netbeheerders deze duidelijkheid bieden. De Raad acht het bezwaar in zoverre gegrond.

187. De Raad is van oordeel dat de gezamenlijke netbeheerders in strijd hebben gehandeld met het bepaalde in artikel 12b, lid 1, van de Gaswet door geen helderheid te geven omtrent de vraag welke voorwaarden op hogedruknetten van toepassing zijn

188. Gelet op het grote belang dat de Raad hecht aan een juiste inhoudelijke invulling van de eisen uit de Gaswet, heeft de Raad het voornemen de gezamenlijke netbeheerders een bindende aanwijzing te geven, gebaseerd op artikel 6o, lid 2, van de Gaswet. Hiertoe zal een aparte procedure worden gestart. De bindende aanwijzing zal er op zijn gericht de gezamenlijke netbeheerders ertoe te bewegen bovengenoemd wijzigingsvoorstel binnen korte termijn bij de Raad in te dienen.

189. Onderscheid type aansluitingen, bezwaarschrift VEMW randnummer 5

De voorwaarden maken volgens VEMW geen onderscheid naar de aard van de aansluiting. Dit is naar de mening van VEMW strijdig met artikel 6, lid 1, aanhef en onder a juncto artikel 6, lid 3, van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas.

190. De Raad is van oordeel dat de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas het onderscheid naar de aard van de aansluiting niet dwingend voorschrijft. Immers, in artikel 6, lid 3 van deze Regeling is slechts bepaald dat de voorwaarden *kunnen* verschillen per aard van de aansluiting en per aard en drukk niveau van het net waarop de aansluiting gerealiseerd wordt. Voorts heeft VEMW ook niet onderbouwd waarom het noodzakelijk zou zijn dat in de voorwaarden onderscheid wordt gemaakt naar aard van de aansluiting. De Raad verklaart dit

bezwaar dan ook ongegrond.

191. Gevraagde aansluitcapaciteit (artikel 2.1.1.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 6

In artikel 2.1.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB dient volgens VEMW te worden bepaald dat de netbeheerder bij de toepassing van dit artikel moet uitgaan van de door de afnemer gevraagde aansluitcapaciteit. Vervolgens kan de netbeheerder beslissen hoe hij die aanvraag realiseert.

192. De Raad legt het bezwaar van VEMW zo uit dat een afnemer niet het risico moet lopen een andere aansluiting te krijgen dan die hij heeft aangevraagd, zonder dat hij daarmee vooraf heeft ingestemd. De Raad acht het, gezien de belangen genoemd in artikel 12f, lid 1, met name onderdeel b, c en e van de Gaswet van belang dat artikel 2.1.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB wordt verduidelijkt. In zoverre is het bezwaar van VEMW dus gegrond. De Raad zal onderhavige bepaling verduidelijken door vóór het woord “aansluitcapaciteit” het woord “gevraagde” op te nemen.

193. Artikel 2.1.1.2 komt als volgt te luiden:

De regionale netbeheerder bepaalt, rekening houdend met de aard, de omvang en de locatie van de gasinstallatie, en zo nodig na overleg met de aangeslotene, op welke wijze (bijv. druktrap, één of meer verbindingen) de gevraagde aansluitcapaciteit ter beschikking wordt gesteld.

194. Overdrachtpunt (artikel 2.1.1.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 7

Artikel 2.1.1.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB dient volgens VEMW te worden aangepast, zodanig dat de afnemer onafhankelijk van de netbeheerder de plaats van het overdrachtpunt kan bepalen.

195. Tijdens de hoorzitting hebben de gezamenlijke netbeheerders ingestemd met de vervanging in het artikel van het woord “in” (in overleg) door het woord “na” (na overleg).

196. De Raad acht het, gezien de belangen genoemd in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet - in het bijzonder het belang van de bevordering van doelmatig handelen van netgebruikers (onderdeel d) -, aangewezen artikel 2.1.1.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB aan te passen.

Artikel 2.1.1.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden: De aangeslotene bepaalt na overleg met de regionale netbeheerder de plaats van het overdrachtpunt, met inachtneming van het bepaalde in 2.1.2.3 omtrent de plaats van de meetinrichting.

197. Concretisering NEN-normen (artikel 2.1.1.9), bezwaarschrift VEMW randnummer 11
In dit artikel dient volgens VEMW de versie en de datum van vaststelling van de NEN-norm te worden opgenomen. Een dynamische verwijzing in de gasvoorwaarden is naar de mening van VEMW strijdig met de rechtszekerheid. De code wijzigt per nieuwe vaststelling van de NEN norm. VEMW vergelijkt deze kwestie met de dynamische verwijzing naar de Handleiding Nestor, opgesteld door de netbeheerders (zie besluit 102344-11), die door de Raad is afgewezen.
198. De Raad is van oordeel dat in artikel 2.1.1.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB op eenduidige manier wordt verwezen. Het vier-cijferige getal achter de dubbele punt in het nummer van de norm betreft het jaar van uitgave. Indien er binnen een jaar meer versies van een norm uitkomen wordt aan dit jaartal een liggend streepje met het nummer van de maand van uitgave toegevoegd. Het bezwaar van VEMW is op dit punt naar het oordeel van de Raad ongegrond.
199. Verduidelijking grootheden (artikel 2.1.2.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 13
VEMW heeft bezwaar tegen het feit dat in artikel 2.1.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB niet is bepaald op welke grootheden deze bepaling betrekking heeft. Het artikel behoeft op dit punt dan ook verduidelijking, aldus VEMW.
200. De Raad kan VEMW in dit bezwaar niet volgen. De Raad merkt op dat artikel 2.1.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB ziet op de grootheden die nodig zijn voor de comptabele meting. Deze te meten grootheden variëren afhankelijk van onder meer de vereiste nauwkeurigheid volgens de Meetvoorwaarden Gas-RNB.
201. In artikel 2.1.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB zijn de te meten grootheden niet nader gespecificeerd, omdat het van de aansluiting afhankelijk is welke grootheden zullen worden gemeten. Dit is nader gespecificeerd in de Meetvoorwaarden Gas-RNB. De regionale netbeheerder en de aangeslotene kunnen in de transportovereenkomst regelen welke grootheden zullen worden gemeten, waarbij altijd aan de Meetvoorwaarden Gas-RNB dient te worden voldaan. De Raad acht dit een goed werkbare oplossing en heeft geen reden om aan te nemen dat dit tot problemen zal leiden. Een nadere specificatie is volgens de Raad dan ook onnodig en onwenselijk. Overigens constateert de Raad dat voor elektriciteit in artikel 2.1.3.3 van de Netcode al geruime tijd een gelijksoortige bepaling is opgenomen. In de praktijk leidt de onbepaaldheid van de in dat artikel genoemde grootheden volgens de Raad niet tot problemen die zwaarder zouden moeten wegen dan de praktische voordelen die er aan verbonden zijn.
202. Ten slotte oordeelt de Raad dat de wijze waarop een en ander nu in artikel 2.1.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB is geregeld, niet in strijd is met enige belangen,

regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. Het bezwaar van VEMW op het onderhavige punt is dan ook ongegrond.

203. Meting calorische waarde (artikel 2.1.2.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 12
VEMW heeft bezwaar tegen artikel 2.1.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, omdat uit deze bepaling volgens VEMW niet, althans niet eenduidig, kan worden afgeleid dat de bedoelde comptabele meting mede betrekking heeft op de vaststelling van de calorische waarde van het gas en andere in artikel 3.3.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bedoelde waarden. VEMW meent dat 2.1.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB op dit punt dient te worden aangevuld.
204. De Raad constateert dat op grond van artikel 2.1.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB de comptabele meting dient plaats te vinden op het overdrachtspunt. De Raad merkt op dat voor de comptabele meting het niet nodig is alle grootheden genoemd in artikel 3.3.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB te meten. Dit is hiervoor reeds besproken onder de behandeling van het bezwaar van VEMW tegen artikel 2.1.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB.
205. Tevens is de Raad van oordeel dat de vaststelling van de calorische waarde om meetdata te corrigeren, in veel gevallen zeer wel op een andere plek dan het overdrachtspunt kan geschieden. Een verplichting om op elk overdrachtspunt een separate meting van de calorische waarde te laten plaatsvinden, zou volgens de Raad in strijd zijn met het belang van het doelmatig functioneren van de gasvoorziening als bedoeld in artikel 12f, lid 1, onder b van de Gaswet, omdat dit hoge kosten met zich brengt.
206. Ook ten aanzien van artikel 2.1.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB zijn door VEMW geen bezwaren aangevoerd die de Raad tot het oordeel brengen dat in deze bepaling zou moeten worden vastgelegd op welke waarden de comptabele meting betrekking heeft. De Raad verklaart het bezwaar op dit punt dan ook ongegrond.
207. Verplichting i.v.m. toegankelijkheid (artikel 2.1.3.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 14
VEMW is van mening dat de netbeheerder ook de plicht heeft de toegankelijkheid van de omgeving van de aansluiting te waarborgen. Tijdens de hoorzitting is namens VEMW toegelicht dat het de afnemer ook geld kost als de storing langer duurt doordat de netbeheerder zelf de ontoegankelijkheid heeft veroorzaakt.
208. De Raad constateert dat de plicht als bedoeld in artikel 2.1.3.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB ziet op de toegankelijkheid van zaken die de netbeheerder nodig heeft op het terrein van de aangeslotene. Dit is door de gezamenlijke netbeheerders ter zitting ook toegelicht. De toegankelijkheid dient derhalve ook te worden gewaarborgd

door de aangeslotene. De tekstaanpassing die VEMW wenst is volgens de Raad onmogelijk en onwenselijk, nu de netbeheerder niet de toegankelijkheid van de aansluiting op het terrein van de aangeslotene kan waarborgen. De bestaande tekst van de bepaling dient volgens de Raad dan ook te worden gehandhaafd en het bezwaar van VEMW op dit punt wordt daarom ongegrond verklaard.

209. Voorzorgsmaatregelen netbeheerder (artikel 2.1.3.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 15

Volgens VEMW moet in artikel 2.1.3.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB worden vastgelegd dat de netbeheerder kwetsbare onderdelen van zijn net beschermt.

210. De Raad merkt op dat een netbeheerder krachtens artikel 8 juncto 35a van de Gaswet verplicht is tweejaarlijks een zogenoemd Kwaliteits- en capaciteitsdocument (hierna: KCD) in te dienen. Het KCD beschrijft het kwaliteitsbeheersingssysteem waarmee de kwaliteit, die ook de veiligheid omvat, wordt gewaarborgd. Naar het oordeel van de Raad is met dit systeem het belang waarop het bezwaar van VEMW ziet reeds voldoende gewaarborgd. Voorts wordt met betrekking tot de aansluitleiding in artikel 2.1.1.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bepaald aan welke NEN-normen moet worden voldaan. Dit alles overwegende is naar het oordeel van de Raad geen sprake van strijdigheid met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. De Raad verklaart het onderhavige bezwaar van VEMW dan ook ongegrond.

211. Toegang terrein (paragraaf 2.1.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 16

Volgens VEMW dient naar analogie met artikel 2.6.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB aan paragraaf 2.1.3 een regeling te worden toegevoegd, waarin wordt bepaald dat de afnemer en de netbeheerder onderling afspraken moeten maken over de procedures die gelden voor toegang tot het terrein en de gebouwen waarin de tot de aansluiting behorende apparatuur is opgesteld. De gezamenlijke netbeheerders hebben opgemerkt dat de door VEMW voorgestelde toevoeging overbodig is, nu de toegang al wordt geregeld in artikel 2.1.3.1 en 2.1.3.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB.

212. Naar het oordeel van de Raad dient de netbeheerder de mogelijkheid te hebben om toegang te verkrijgen tot de hulpmiddelen en appendages, het overdrachtspunt, de meetinrichting en de tot de aansluiting behorende apparatuur. Deze mogelijkheid wordt voor wat betreft de relatie tussen regionale netbeheerder en aangeslotene in algemene zin geregeld door artikel 2.1.3.1 en 2.1.3.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. Naar het oordeel van de Raad brengt met name het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening als bedoeld in artikel 12f, lid 1, onderdeel e, van de Gaswet met zich mee dat voor de toegang in een concreet geval door de netbeheerder overleg dient te worden gepleegd met de aangeslotene. Dit is alleen al zeer gewenst omdat de aangeslotene op de hoogte moet zijn

van wanneer de netbeheerder het terrein zal betreden, zodat de aangeslotene ook feitelijk in staat wordt gesteld aan de netbeheerder deze toegang te verschaffen. Na dit overleg bepaalt de netbeheerder wanneer hij toegang tot het terrein van de aangeslotene wenst, nu het niet de bedoeling is dat een aangeslotene de toegang feitelijk onmogelijk kan maken, bijvoorbeeld door zich in het overleg onwillig op te stellen. De Raad bepaalt daarom dat er aan paragraaf 2.1.3 een artikel wordt toegevoegd. Dit nieuwe artikel 2.1.3.6 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden:

213. De regionale netbeheerder bepaalt na overleg met de aangeslotene op welke wijze de toegang tot het terrein of de installatie van de aangeslotene plaatsvindt.
214. Subjectieve norm (artikel 2.1.4.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 17
Of er sprake is van “ontoelaatbare hinder” mag volgens VEMW niet alleen afhankelijk zijn van het oordeel van de netbeheerder zoals bepaald in artikel 2.1.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. Het begrip zou volgens VEMW objectiever moeten zijn. Dit kan door de tekst aan te passen.
215. Of er in een bepaalde situatie sprake is van ontoelaatbare hinder, zal door de regionale netbeheerder moeten worden beoordeeld. De Raad merkt op dat dit niet betekent dat deze beoordeling door de regionale netbeheerder aan toetsing zou zijn onttrokken. Met andere woorden: de beoordeling door de regionale netbeheerder dient uiteraard niet willekeurig te geschieden, maar dit volgt naar het oordeel van de Raad ook niet uit de onderhavige bepaling.
216. In eerdere procedures is door het CbB reeds geoordeeld dat het gebruik van de term ‘ontoelaatbare hinder’ in codebepalingen geoorloofd kan zijn. Het CbB overweegt dienaangaande dat een regeling die op bepaalde ondergeschikte punten in de praktijk nog nadere invulling behoeft, niet in strijd hoeft te zijn met het rechtszekerheidsbeginsel en ook overigens rechtens toelaatbaar kan worden geacht.²⁴ De Raad verklaart het bezwaar van VEMW dan ook ongegrond, nu artikel 2.1.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB naar zijn oordeel ook niet in strijd is met de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet.
217. Ontoelaatbare hinder, bezwaarschrift VEMW randnummer 18²⁵
VEMW meent dat ná artikel 2.1.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB een bepaling moet worden opgenomen in verband met de door de netbeheerder te nemen maatregelen om geen ontoelaatbare hinder te veroorzaken aan de installatie van de afnemer,

²⁴ CbB 4 september 2002, LJN: AE8317, AWB 01/413. Zie r.o. 3.6.4 van deze uitspraak.

²⁵ Het bezwaarschrift van VEMW bevat onder randnummer 44 en 52 soortgelijke bezwaren.

zulks overeenkomstig artikel 6.1.8 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.

218. De door de regionale netbeheerder in acht te nemen zorgvuldigheid is volgens de Raad thans reeds genoegzaam uitgewerkt in wet- en regelgeving. Dat een bepaling met de door VEMW gewenste strekking wél voorkomt in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, acht de Raad niet doorslaggevend voor beantwoording van de vraag of het toevoegen van een dergelijke bepaling in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB noodzakelijk of wenselijk is, aangezien deze bepaling naar de mening van de Raad niets toevoegt of afdoet aan bestaande wet- en regelgeving. Naast de bestaande technische voorwaarden die normen opleggen aan de netbeheerder bestaan er ook civielrechtelijke normen die de rechtsverhouding tussen de netbeheerder en de aangeslotene nader invullen. De Raad acht het niet opnemen in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB van een bepaling welke vergelijkbaar is met artikel 6.1.8 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB niet in strijd met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet en beoordeelt het bezwaar mitsdien als ongegrond.
219. Overbodige en inconsistente regels m.b.t. installaties (artikel 2.1.4.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 19-20
Volgens VEMW is de bepaling in artikel 2.1.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB dat de netbeheerder niet tot taak heeft de gasinstallatie te controleren overbodig en kan deze daarom komen te vervallen. Bovendien meent VEMW dat er door artikel 2.1.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, krachtens welke een regionale netbeheerder maatregelen kan nemen indien er twijfel bestaat of een gasinstallatie aan bepaalde eisen voldoet, een ongewenst onderscheid ontstaat tussen afnemers en invoeders. De onderhavige bepaling voor afnemers grijpt naar de mening van VEMW namelijk veel verder in dan de vergelijkbare bepaling voor invoeders (2.5.2.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB).
220. Ter zitting is door de gezamenlijke netbeheerders opgemerkt dat zij een gelijksoortige regeling voor afnemers en invoeders ook wenselijk vinden. Hierbij hebben zij aangegeven dat als artikel 2.5.2.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB wordt geïntegreerd in artikel 2.1.3.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, artikel 2.5.2.9 kan komen te vervallen, nu hoofdstuk 2.5 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB voorwaarden bevat die aanvullend zijn op de voorwaarden in hoofdstuk 2.1.
221. Het eerste bezwaar van VEMW, welk bezwaar behelst dat de eerste zin van artikel 2.1.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB kan komen te vervallen nu volgens VEMW reeds uit de Gaswet volgt dat de netbeheerder niet tot taak heeft de gasinstallatie te controleren, acht de Raad ongegrond. De Raad meent dat het schrappen van deze zin niet noodzakelijk is en dat de zin een bijdrage kan leveren aan duidelijkheid omtrent het

bepaalde. De Raad ziet dan ook geen gronden om artikel 2.1.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB te schrappen.

222. Ten aanzien van het bezwaar tegen het in voorkomende gevallen uiteenlopen van de regelingen voor respectievelijk afnemers en invoeders, oordeelt de Raad dat het bezwaar gegrond is. De Raad meent dat het belang van het betrouwbaar en veilig functioneren van het net is gebaat bij een wijziging van het onderhavige artikel, terwijl consistentie tussen artikel 2.1.4.3 en 2.5.2.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB tevens in overeenstemming is met de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet en bovendien de transparantie en eenvormigheid van de regelgeving op dit punt ten goede komt. Ter realisering van deze consistentie wordt artikel 2.1.4.3 gewijzigd. Artikel 2.5.2.9 blijft gehandhaafd omdat dit artikel betrekking heeft op invoeders waarop hoofdstuk 2.5 ziet.
223. Artikel 2.1.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden: De regionale netbeheerder heeft geen verplichting om na te gaan of een gasinstallatie voldoet aan de van toepassing zijnde bepalingen uit hoofdstuk 2 van deze regeling. Indien niet aan de voorwaarden voor gasinstallaties wordt voldaan zodat de systeemintegriteit van het gasdistributienet of de veiligheid in het geding zijn, heeft de regionale netbeheerder uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van de aansluiting, indien de netbeheerder niet het beheer heeft over de aansluiting. De regionale netbeheerder stelt de afnemer daarvan onmiddellijk op de hoogte. Indien anderszins niet aan de voorwaarden voor gasinstallaties wordt voldaan, stelt de regionale gasnetbeheerder de afnemer een redelijke termijn om de gasinstallatie aan de vereiste voorwaarden aan te passen.
224. Gasvoerende verbindingen (artikel 2.1.4.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 21-22
VEMW stelt dat het uit het oogpunt van betrouwbaarheid en veiligheid van het net niet noodzakelijk is om gasvoerende verbindingen tussen installaties met elk een afzonderlijke aansluiting op het net te verbieden. Artikel 2.1.4.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB kan volgens VEMW dan ook vervallen. Indien dit verbod echter toch blijft gehandhaafd, moet volgens VEMW in ieder geval nader worden bepaald in welke gevallen de netbeheerder met afwijking van deze regel dient in te stemmen.
225. De Raad is het met VEMW eens. In de voorwaarden worden alleen zaken met betrekking tot de gasinstallatie geregeld voor zover de mogelijkheid bestaat dat bepaalde zaken invloed hebben op de betrouwbaarheid en de veiligheid van het net. Dit is hier niet het geval. Alhoewel gasvoerende verbindingen potentieel gevaarlijk zijn voor de installatie, zijn de eisen waaraan de binneninstallatie moet voldoen vastgelegd in het Rijksbouwbesluit. Artikel 2.1.4.4. wordt dan ook geschrapt uit de voorwaarden.

226. Uitwerking nadere eisen (artikel 2.2.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 23
VEMW is van mening dat de in artikel 2.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB genoemde 'nadere eisen' moeten worden gespecificeerd.
227. De Raad beoordeelt dit bezwaar van VEMW als ongegrond. Hierbij acht de Raad onder meer van belang dat de onderhavige bepaling ziet op duidelijk afgebakende uitzonderingssituaties. De Raad acht het onnodig om voor deze uitzonderingssituaties uitputtende regels op te stellen. Voorts is de Raad van oordeel dat artikel 2.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB niet in strijd is met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet.
228. Uitwerking eisen of uitgangspunten (artikel 2.2.3), VEMW randnummer 24
Volgens VEMW dienen de in artikel 2.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB genoemde eisen omwille van de rechtszekerheid te worden uitgewerkt in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB.
229. De Raad verklaart dit bezwaar van VEMW ongegrond. Artikel 2.2.3 heeft betrekking op de gevallen waarvoor geen normen gelden. Het is volgens de Raad wenselijk dat de regionale netbeheerder in dat geval eisen kan stellen aan de ruimten voor het onderbrengen van de tot de aansluiting behorende apparatuur. Het thans uitputtend uitwerken van de eisen die voor de verschillende gevallen zouden gelden, beperkt naar het oordeel van de Raad de mogelijkheid om recht te kunnen doen aan de specifieke omstandigheden van het geval, en zou in strijd zijn met de belangen in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet, in het bijzonder de belangen als bedoeld in onderdeel b en d.
230. Bepalen afmetingen/constructie (artikel 2.2.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 25
VEMW betoogt dat de afmetingen en constructie van de kast of ruimte als bedoeld in artikel 2.2.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in overleg met de afnemer dienen te worden bepaald. Ter zitting hebben de gezamenlijke netbeheerders aangegeven dat zij er geen bezwaren tegen hebben als de afmetingen en constructie in overleg met de aangeslotene moeten worden bepaald.
231. De Raad stelt vast dat het onderhavige bezwaar van VEMW ziet op het in overleg bepalen van de afmetingen en constructie van bedoelde kast of ruimte. De Raad is van oordeel dat het in overleg bepalen van bedoelde afmetingen en constructie in verband met de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet aangewezen is. Het bezwaar van VEMW wordt door de Raad gegrond verklaard.
232. Artikel 2.2.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komt als volgt te luiden:
De aangeslotene stelt voor het onderbrengen van alle hulpmiddelen en appendages van de

regionale netbeheerder, het overdrachtpunt en de meetinrichting ten behoeve van een tijdelijke gasaansluiting een stevige, deugdelijke kast of ruimte ter beschikking aan de regionale netbeheerder, waarvan de regionale netbeheerder en de aangeslotene in onderling overleg de afmetingen en constructie bepalen.

233. Onduidelijke eisen/overleg m.b.t. ruimte (artikel 2.2.5, lees: 2.3.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 26-27

De Raad constateert allereerst dat de bezwaren van VEMW onder randnummer 26 en 27 van het bezwaarschrift, in tegenstelling tot wat het kopje voorafgaand aan deze randnummers vermeldt, niet gericht lijken tegen artikel 2.2.5 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, maar tegen artikel 2.3.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. De Raad zal deze bezwaren behandelen alsof zij gericht zijn tegen artikel 2.3.1.

234. VEMW stelt dat onduidelijk is waar de eisen als bedoeld in artikel 2.3.1 zijn vastgelegd en om welke eisen het gaat. Uit het oogpunt van rechtszekerheid moeten deze eisen volgens VEMW daarom in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB worden uitgewerkt. Daarnaast betoogt VEMW dat de plaats van de in artikel 2.3.1 bedoelde ruimten niet eenzijdig door de netbeheerder maar in overleg met de afnemer dient te worden bepaald.

235. Ten aanzien van het eerste onderdeel van het bezwaar oordeelt de Raad dat het volledig uitwerken van de eisen in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB onwenselijk is. Artikel 2.3.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB ziet op een van de normale omstandigheden afwijkende situatie. Met VEMW is de Raad van mening dat de formulering van de onderhavige bepaling op dit moment te onduidelijk is. De Raad acht het volledig uitwerken van de eisen echter onwenselijk nu dit afbreuk zou doen aan de benodigde flexibiliteit in deze gevallen, maar is van oordeel dat het met het oog op de belangen in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet, in het bijzonder het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening en het belang van de bevordering van doelmatig handelen van netgebruikers, aangewezen is dat de eisen met betrekking tot afmetingen, constructie en inrichting in onderling overleg tussen netbeheerder en afnemer tot stand komen. Dit is ook consistent met hetgeen hiervoor bij de behandeling van de bezwaren tegen artikel 2.2.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB is overwogen. Derhalve zal hieronder - na behandeling van het tweede deel van het bezwaar tegen artikel 2.3.1 - de tekst gewijzigd worden vastgesteld. De Raad meent dat hiermee de relevantie van het onderhavige bezwaar van VEMW op dit punt vervalt en laat dit verder dan ook buiten beschouwing.

236. Ten aanzien van het tweede onderdeel van het bezwaar tegen dit artikel oordeelt de Raad als volgt. In artikel 2.3.1 is reeds bepaald dat de regionale netbeheerder overleg dient te plegen met de aangeslotene over de plaats van bedoelde ruimte. VEMW lijkt te betogen dat netbeheerder en aangeslotene tot overeenstemming moeten komen over de plaats. Wanneer

dit niet lukt, is het volgens de Raad echter de regionale netbeheerder die de plaats van de ruimte dient te bepalen. Uiteraard dient de netbeheerder bij het bepalen van de plaats van bedoelde ruimte rekening te houden met de belangen van de afnemer.

237. Het voorgaande overwegende, stelt de Raad de tekst van artikel 2.3.1 als volgt vast:
Indien een gasinstallatie door middel van één of meer door de regionale netbeheerder te plaatsen drukregelaars op een gastransportnet met een druk van meer dan 200 mbar tot en met 8 bar wordt aangesloten, is de aangeslotene verplicht één of meer ruimten ter beschikking te stellen aan de regionale netbeheerder. De plaats van de ruimte wordt na overleg met de aangeslotene door de regionale netbeheerder vastgesteld. De afmetingen, constructie en inrichting van de ruimte worden in onderling overleg tussen netbeheerder en aangeslotene bepaald. De ruimte moet vanaf de openbare weg, al dan niet via een aparte ingang, blijvend toegankelijk zijn, zodat alle benodigde werkzaamheden te allen tijde kunnen worden verricht en moet zijn afgesloten door een deur of deuren, voorzien van een door de regionale netbeheerder ter beschikking te stellen slot. De ruimte mag niet vanuit het gebouw toegankelijk zijn.
238. Installaties particuliere netten (artikel 2.4.1, 2.4.2 en 2.4.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 28
Het bezwaar van VEMW tegen de artikelen 2.4.1, 2.4.2 en 2.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB behelst - samengevat - dat artikel 12b van de Gaswet geen grondslag biedt voor het stellen van eisen aan gas- of invoedingsinstallaties die zijn aangesloten op particuliere netten, behoudens voor zover zij hinder veroorzaken op het gasnet dat door een netbeheerder wordt beheerd.
239. Artikel 12b, lid 1, van de Gaswet vormt de grondslag voor het doen van een voorstel door de gezamenlijke netbeheerders voor de door hen te hanteren voorwaarden jegens netgebruikers. De voorwaarden zien blijkens de tekst van het eerste lid op netbeheerders, op de relatie tussen netbeheerders onderling en op de relatie tussen netbeheerders en afnemers.
240. De door VEMW bestreden artikelen 2.4.1 en 2.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB hebben betrekking op de relatie tussen de particuliere netbeheerder en de aangeslotene op het particuliere net. Dit geldt niet voor het door VEMW eveneens bestreden artikel 2.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, dat is gericht op de relatie tussen de openbare, regionale netbeheerder en de particuliere netbeheerder. De aangeslotene/invoeder op het particuliere net is naar het oordeel van de Raad te beschouwen als een afnemer in de zin van artikel 1, lid 1, onderdeel o, van de Gaswet. Dit volgt uit de definities van 'afnemer', 'aansluiting' en 'gastransportnet' als opgenomen in artikel 1, lid 1, van de Gaswet, respectievelijk in onderdeel o, m en d.

241. De aangeslotene/invoeder op een particulier net is volgens de Raad evenwel géén afnemer van de openbare, regionale netbeheerder. De partij met een aansluiting op het openbare, regionale net is de zogenoemde ‘particuliere netbeheerder’. Deze particuliere netbeheerder is overigens geen netbeheerder in de zin van de Gaswet. Integendeel, de ‘particuliere netbeheerder’ is juist een partij die op grond van artikel 2a van de Gaswet een ontheffing heeft verkregen voor het aanwijzen van een netbeheerder. Het particuliere net heeft in feite dus geen netbeheerder in de betekenis die de Gaswet aan het begrip ‘netbeheerder’ toekent.
242. De Raad is van oordeel dat artikel 12b van de Gaswet geen grondslag biedt voor het stellen van voorwaarden die betrekking hebben op de relatie tussen de particuliere netbeheerder en de aangeslotene/invoeder op een particulier net. Artikel 12b van de Gaswet biedt in het geheel geen grondslag voor het stellen van voorwaarden aan aangeslotenen op particuliere netten. De aangeslotene/invoeder op een particulier net is weliswaar afnemer in de zin van de Gaswet, maar hij heeft geen directe relatie met de openbare, regionale netbeheerder. De regionale netbeheerder zou wel voorwaarden kunnen stellen die gelden voor de ‘particuliere netbeheerder’, nu dit de partij is die een aansluiting heeft op het regionale net en met wie hij aldus een directe relatie heeft. Het is goed denkbaar dat netbeheerders voorwaarden willen stellen die waarborgen dat een particulier net geen gevaar oplevert voor de systeemintegriteit. Dergelijke voorwaarden zouden zich naar het oordeel van de Raad echter moeten richten tot de particuliere netbeheerder, niet tot de aangeslotene/invoeder op het particuliere net.
243. Voor artikel 2.4.1 en 2.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bestaat derhalve geen wettelijke grondslag. Voor artikel 2.4.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bestaat een dergelijke grondslag wél. Het bezwaar van VEMW voor zover dit ziet op artikel 2.4.1 en 2.4.2 is naar het oordeel van de Raad dan ook gegrond. De Raad bepaalt dat de artikelen 2.4.1 en 2.4.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB komen te vervallen.
244. Onduidelijke zinsnede (artikel 2.5.1.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 29
VEMW stelt dat de in artikel 2.5.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB opgenomen zinsnede ‘en de onderdelen van de invoedingsinstallatie mogen dan ook geen beperking aan de invoedingsinstallatie opleggen’ onduidelijk is en daarom dient te worden aangepast.
245. De gezamenlijke netbeheerders hebben na de hoorzitting op dit punt nog een schriftelijke toelichting gegeven, waaruit blijkt dat aan het bezwaar tegemoet kan worden gekomen door de tekst als volgt aan te passen: “De voorwaarden gelden voor het technisch ontwerp en het gedrag tijdens bedrijf van de invoedingsinstallatie in zijn totaliteit.”

246. Zoals eerder overwogen is de Raad van oordeel dat onduidelijkheid in codebepalingen strijdig is met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1, onderdeel d (het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers) en e (het belang van een goede kwaliteit van dienstverleners). Tevens zijn onduidelijke voorwaarden strijdig met de eis als bedoeld in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, dat de voorwaarden objectief dienen te zijn. Er is geen sprake van objectieve voorwaarden als die voorwaarden voor een subjectieve uitleg vatbaar zijn. De Raad is van mening dat de onderhavige bepaling in verband met die bedoelde belangen duidelijker kan worden geformuleerd en stemt daartoe in met het voorstel als gedaan door de gezamenlijke netbeheerders. Het bezwaar van VEMW is derhalve gegrond en de Raad bepaalt dat artikel 2.5.1.2 van Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB als volgt komt te luiden:

De voorwaarden gelden voor het technisch ontwerp en het gedrag tijdens bedrijf van de invoedingsinstallatie in zijn totaliteit.

247. Rekencapaciteit (artikel 3.1.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 30

Volgens VEMW moet het begrip 'rekencapaciteit' als bedoeld in artikel 3.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB worden verduidelijkt.

248. De Raad is met VEMW van mening dat het begrip 'rekencapaciteit' verduidelijkt zou kunnen worden en stelt vast dat dit ook in overeenstemming zou zijn met de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet. Het bezwaar van VEMW wordt dan ook gegrond verklaard. De Raad constateert dat het begrip 'rekencapaciteit' thans is gedefinieerd in de Tarievenscode, te weten in artikel 2.3.6.1. Hierbij zij nog opgemerkt dat de Raad van oordeel is dat, zoals eerder in dit besluit reeds uiteengezet is, de Begrippenlijst wél in aanmerking komt te worden gewijzigd bij het onderhavige besluit. De Begrippenlijst zal worden aangevuld met het begrip 'rekencapaciteit', zoals dit thans is gedefinieerd in artikel 2.3.6.1 van de Tarievenscode Gas. De Raad verklaart het bezwaar van VEMW op dit punt dan ook gegrond.

Aan de Begrippenlijst wordt toegevoegd:
rekencapaciteit: de desbetreffende rekencapaciteit genoemd in artikel 2.3.6.1 van de TarievenCode Gas.

249. Aanvang onderbreking (paragraaf 4.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 31

VEMW meent dat er ten onrechte een bepaling in hoofdstuk 4.2 ontbreekt die regelt op welk moment de in artikel 4.2.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bedoelde termijn van vier uren aanvangt.

250. De Raad kan VEMW in dit bezwaar niet volgen, nu in artikel 4.2.4 eenduidig is bepaald wanneer de bedoelde termijn aanvangt. Het onderhavige bezwaar van VEMW wordt dan ook ongegrond verklaard.
251. Eenmalige uitkering (artikel 4.2.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 32
Het bezwaar onder randnummer 32 van het bezwaarschrift van VEMW, gericht tegen artikel 4.2.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB, is reeds aan de orde geweest bij de bespreking van het bezwaar onder randnummer 4 van het bezwaarschrift van VEMW. Hier wordt dan ook volstaan met een verwijzing naar die bespreking in randnummer 171 e.v. van dit besluit.
252. Eenzijdige maatregelen (artikel 5.1.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 33
Volgens VEMW is artikel 5.1.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in strijd met het systeem van gereguleerde toegang tot gasnetten als neergelegd in de Gaswet en dient het daarom te vervallen.
253. De Raad merkt op dat met het systeem van gereguleerde toegang niet wordt bedoeld dat voor elke mogelijke situatie die verband houdt met toegang tot het net een regeling moet zijn getroffen. Dit is door de complexiteit van de werkelijkheid ook onmogelijk. Artikel 5.1.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bepaalt dat in situaties die niet zijn voorzien in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB de regionale netbeheerder bepaalt welke maatregelen noodzakelijk zijn. Het betreft hier dus bijzondere situaties waarvoor niets is geregeld. De Raad is van oordeel dat er altijd gevallen en situaties bestaan die niet door regelgeving worden bestreken, maar daaruit mag naar het oordeel van de Raad niet worden geconcludeerd dat onvoldoende invulling zou zijn gegeven aan het systeem van gereguleerde toegang. Dat in artikel 5.1.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB is neergelegd dat in situaties waarvoor niets is geregeld de netbeheerder bepaalt welke maatregelen nodig zijn, is dan ook geen inbreuk op de rechtszekerheid maar eerder een vaststelling van de werkelijkheid. In artikel 5.1.1 is hier nog aan toegevoegd dat de regionale netbeheerder hierbij wel rekening dient te houden met de technische hoedanigheden van de gasinstallatie van de desbetreffende aangeslotene en de belangen van alle aangeslotenen. Artikel 5.1.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB impliceert volgens de Raad dan ook geenszins dat het gedrag van de netbeheerder in voorkomende gevallen ongebonden of aan toetsing onttrokken zou zijn. Dit alles overwegende concludeert de Raad dan ook dat artikel 5.1.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB niet strijdig is met het systeem van gereguleerde toegang noch met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. Het bezwaar van VEMW op dit punt wordt dan ook ongegrond verklaard.

254. Gerenoeverde of gemodificeerde aansluitingen/installaties (artikel 5.2.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 34

In artikel 5.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB is volgens VEMW een systeem opgenomen waarbij de toepassing van deze code op gemodificeerde of gerenoveerde aansluitingen afhankelijk wordt gesteld van het oordeel van de netbeheerder. Dit is naar de mening van VEMW strijdig met het rechtszekerheidsbeginsel en artikel 12f van de Gaswet. Artikel 5.2.2 dient dan ook te vervallen, aldus VEMW.

255. De Raad is van oordeel dat de in artikel 5.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bedoelde aansluitingen, gasinstallaties en invoedingsinstallaties ook aan de in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB voorkomende regels moeten voldoen.

De onderhavige bepaling is naar het oordeel van de Raad dan ook strijdig met de belangen bedoeld in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet, in het bijzonder het belang van het betrouwbaar, duurzaam en doelmatig functioneren van de gasvoorziening. Mitsdien acht de Raad het noodzakelijk artikel 5.2.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB te schrappen.

256. Dynamische verwijzing (artikel 5.2.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 35

Artikel 5.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB bevat volgens VEMW een 'dynamische verwijzing' en een dergelijke verwijzing zou zich niet verdragen met het systeem van gereguleerde toegang zoals dat volgens VEMW tot uitdrukking is gebracht in artikel 12b juncto 12f van de Gaswet.

257. De Raad constateert dat waar in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB wordt verwezen naar technische normen, deze verwijzingen niet dynamisch maar statisch zijn. De Raad verwijst hierbij naar zijn bespreking van het bezwaar van VEMW tegen artikel 2.1.1.9 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB. Nu deze verwijzingen statisch zijn, is de eerste zin van artikel 5.2.3 naar het oordeel van de Raad zowel overbodig als verwarrend. Voorts merkt de Raad op dat ook de tweede zin van deze bepaling overbodig is, omdat de norm die wordt neergelegd in een wettelijke regeling ook zonder het bestaan van artikel 5.2.3 van kracht wordt. Dit alles overwegende komt de Raad tot de slotsom dat de onderhavige bepaling geen enkele bijdrage levert aan en strijdig is met de belangen, regels of eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. De Raad besluit daarom dat artikel 5.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB wordt geschrapt.

Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB

258. Het begrip "overdrachtspunt" is opnieuw gedefinieerd in de Begrippenlijst. De oude omschrijving in de Begrippenlijst betrof geen definitie maar de indicatie van de plaats van het overdrachtspunt. De ligging van het overdrachtspunt dient naar het oordeel van de Raad in artikel 2.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden te worden opgenomen.

Artikel 2.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB komt als volgt te luiden:

Het overdrachtpunt is het verbindingspunt tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds het regionale gastransportnet en ligt (gezien vanuit het landelijk gastransportnet) één meter achter het isolatiestuk, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de desbetreffende regionale netbeheerder anders zijn overeengekomen.

Ontbreken regels beveiliging netten, bezwaarschrift VEMW randnummer 73

259. VEMW stelt dat in de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB de op grond van artikel 8 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas vereiste regels omtrent beveiliging van de netten ontbreken. De Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB dienen op dit punt te worden aangevuld, aldus VEMW.

260. Artikel 8 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas bepaalt dat de voorwaarden met betrekking tot het koppelen van gastransportnetten regels dienen te bevatten over de beveiliging van gekoppelde gastransportnetten. De Raad constateert dat diverse bepalingen in de Netkoppelingsvoorwaarden expliciet dan wel impliciet de veiligheid en beveiliging van de netten regelen. Zo is in artikel 2.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB bepaald dat de regionale netbeheerder zich naar beste vermogen zal inspannen om te voorkomen dat de afname van gas zodanig is dat de veiligheid van het landelijk gastransportnet in gevaar wordt gebracht of kan worden gebracht. Voorts is de regionale netbeheerder in verband met de veiligheid van het landelijk gastransportnet krachtens artikel 3.3.3 van deze voorwaarden verplicht om de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te informeren over een overschrijding van de vastgestelde capaciteit. Daarnaast regelen de artikelen 3.4.1 en 3.4.2 het onderhoud van de systeemverbindingen en regelt artikel 3.4.3 dat bij een dreigende calamiteit de regionale netbeheerder contact moet opnemen met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Verder bepaalt artikel 6.1.6 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB dat indien een calamiteit de netkoppeling of het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportbedrijf bedreigt, de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de noodzakelijke werkzaamheden onverwijld en zonder voorafgaand overleg kan uitvoeren. Op grond van artikel 6.1.7 kan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bij direct gevaar voor personen zonder voorafgaande mededeling de systeemverbinding afsluiten. Voorts regelen de artikelen 6.2.1 en 6.2.2 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB de onderlinge communicatie tussen de netbeheerders, onder meer in verband met de veiligheid van het landelijk en regionaal gastransportnet.

261. Het bezwaar van VEMW op het onderhavige onderdeel is niet nader onderbouwd. In het licht van de toelichting bij artikel 8 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, en gelet op het in het vorige randnummer gegeven overzicht, acht de Raad de voorwaarden met betrekking tot beveiliging van de netten voldoende. In de toelichting bij artikel 8 van de

Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas is te lezen dat het realiseren van koppelingen tussen netten en de reparatie van netten primair een zaak is van de netbeheerders onderling. Wel is het volgens deze toelichting noodzakelijk dat in de technische voorwaarden aandacht wordt besteed aan de wijze van beveiliging van gekoppelde netten. Gezien de in het vorige randnummer uiteengezette artikelen kan niet met vrucht worden gesteld dat in de voorwaarden geen aandacht wordt besteed aan de wijze van beveiliging van de netten. De Raad verklaart het bezwaar van VEMW dan ook ongegrond.

Uitputtendheid voorwaarden (artikel 2.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 74

262. VEMW betoogt dat uit artikel 12b, lid 1, in samenhang met artikel 12f van de Gaswet volgt dat de voorwaarden met betrekking tot de aansluiting uitputtend door de Raad moeten worden geregeld. Volgens VEMW verdraagt dit zich niet met 'aanvullende afspraken' als bedoeld in artikel 2.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB.

263. De Raad kan VEMW in dit bezwaar niet volgen. Op grond van artikel 12b van de Gaswet in samenhang met artikel 12f van de Gaswet dienen er technische voorwaarden te worden vastgesteld. Echter, de artikelen 12b en 12f van de Gaswet dwingen naar het oordeel van de Raad niet tot de conclusie dat er binnen de voorwaarden die door de Raad worden vastgesteld geen ruimte meer zou kunnen zijn voor aanvullende afspraken tussen netbeheerders omtrent de netkoppeling als bedoeld in artikel 2.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB. Dit standpunt vindt ook steun in de reeds genoemde toelichting bij artikel 8 van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas, waarin is te lezen dat de koppeling van netten primair een zaak is van de netbeheerders onderling. Dit impliceert naar het oordeel van de Raad dat de voorwaarden voor de koppeling van netten niet tot in detail in de voorwaarden behoeven te worden geregeld. Het bezwaar van VEMW wordt ongegrond verklaard.

Nadere financiële en operationele voorwaarden (artikel 3.1.2, 3.3.2, 3.3.3, 5.2, 5.3 en 5.4), bezwaarschrift VEMW randnummers 75, 77, 79, 81, 82 en 83

264. VEMW meent dat de in artikel 3.1.2, 3.3.2, 3.3.3, 5.2, 5.3 en 5.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB genoemde "nadere financiële en operationele voorwaarden" niet transparant zijn en bovendien strijdig met de rechtszekerheid.²⁶ De mogelijkheid die hiermee voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt geschapen om eenzijdig financiële en operationele voorwaarden op te leggen aan de

²⁶ In artikel 5.3 en 5.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB wordt slechts gesproken over de financiële voorwaarden en niet over de operationele voorwaarden. Nu de bezwaren tegen deze artikelen overigens gelijk zijn aan de bezwaren tegen de financiële en operationele voorwaarden in artikel 3.1.2, 3.3.2, 3.3.3 en 5.2 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB, zullen zij hier toch gezamenlijk met de bezwaren tegen deze artikelen worden besproken.

regionale netbeheerder, is volgens VEMW in strijd met het systeem van gereguleerde toegang tot de gasnetten, waarbij de voorwaarden worden beoordeeld en vastgesteld door de Raad. VEMW is van mening dat de bedoelde voorwaarden in de betreffende artikelen moeten worden uitgewerkt en dat in het geval dit niet mogelijk zou zijn, dan in ieder geval wel moet worden vastgelegd op grond van welke uitgangspunten en met welk doel de voorwaarden zullen worden vastgesteld. Voorts moet volgens VEMW een indicatie worden gegeven van het soort operationele voorwaarden dat aan de regionale netbeheerder kan worden opgelegd en moeten de door de regionale netbeheerder toe te passen financiële en operationele voorwaarden in onderling overleg worden bepaald.

265. Evenals is overwogen ten aanzien van de gelijklopende bezwaren van VEMW tegen bepaalde artikelen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB,²⁷ kan de Raad VEMW niet volgen in het standpunt dat de 'nadere financiële en operationele voorwaarden' als bedoeld in de genoemde bepalingen strijdig zouden zijn met de rechtszekerheid en het systeem van gereguleerde toegang. De Raad constateert dat de artikelen waarin de 'nadere financiële en operationele voorwaarden' voorkomen allemaal zien op situaties waarin wordt afgeweken van een normale toestand. Het betreft hier volgens de Raad dan ook steeds duidelijk afgebakende uitzonderingssituaties. Het systeem van gereguleerde toegang dwingt naar het oordeel van de Raad niet tot het vaststellen van specifiekere voorwaarden voor deze afgebakende uitzonderingsgevallen dan de onderhavige bepalingen reeds doen. Voorts acht de Raad het onwenselijk dat voor deze gevallen de voorwaarden uitputtend worden uitgewerkt, nu dit de flexibiliteit die nodig is om recht te doen aan de specifieke omstandigheden van het geval zou beperken. Bovendien zijn de te stellen 'nadere financiële en operationele voorwaarden' als bedoeld in genoemde bepalingen naar het oordeel van de Raad reeds beperkt ten behoeve van de rechtszekerheid. In de slotzin van deze artikelen is namelijk steeds bepaald dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet nadere financiële en operationele voorwaarden kan stellen '*die verband houden met*' de wijziging van die specifiek genoemde situatie. Op deze wijze is volgens de Raad voldoende waarborg geboden tegen onredelijke voorwaarden en komt de rechtszekerheid niet in geding, terwijl tevens voldoende ruimte is gelaten om voorwaarden te creëren die in een concreet geval het meest passend zijn. Het bezwaar van VEMW is in zoverre ongegrond.

266. Echter, de Raad acht het wel van belang dat de regionale netbeheerder steeds de gelegenheid krijgt om met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot overeenstemming te komen over de financiële en operationele voorwaarden. Gezien de belangen als bedoeld in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet, in het bijzonder het belang van het betrouwbaar, duurzaam,

²⁷ VEMW heeft hetzelfde bezwaar geuit tegen artikel 3.2.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 5.2, 5.3 en 5.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. Zie randnummer 60, 62, 64, 66, 69, 70 en 71 van het bezwaarschrift van VEMW.

doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening, dient de regionale netbeheerder volgens de Raad altijd vooraf zijn instemming te verlenen aan de door de landelijk netbeheerder voorgestelde nadere voorwaarden. In zoverre acht de Raad het bezwaar van VEMW gegrond. De Raad stelt de onderhavige artikelen als volgt vast.

Artikel 3.1.2

Indien de regionale netbeheerder de afgesproken lagere leveringsdruk wenst te wijzigen, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door de regionale netbeheerder verstrekte gegevens doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheid een andere leveringsdruk te realiseren. Het verzoek van de regionale netbeheerder zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De leveringsdruk zal echter niet hoger zijn dan ongeveer acht bar (bovenatmosferische druk). De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde leveringsdruk.

Artikel 3.3.2

Indien de regionale netbeheerder wijziging verlangt van de conform 3.3.1 vastgestelde capaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Mede op basis van de door de regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste capaciteit te realiseren. Het verzoek van de regionale netbeheerder zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

Artikel 3.3.3: de gewijzigde tekst komt aan de orde onder randnummer 272.

Artikel 5.2

Indien de regionale netbeheerder meer metingen in de systeemverbinding wenst dan opgenomen in de Meetvoorwaarden Gas - LNB, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien en voor zover redelijkerwijs mogelijk, aan dit verzoek voldoen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die meerdere metingen.

Artikel 5.3

Een minimum meetcapaciteit, dit is de capaciteit waarbij de ondergrens van het meetbereik van de meet- en regelinrichting wordt bereikt, wordt vastgelegd op basis van de door de regionale netbeheerder aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verstrekte gegevens. Indien de regionale netbeheerder wijziging verlangt van de vastgelegde minimum meetcapaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

Artikel 5.4

De regionale netbeheerder zal zich naar beste vermogen inspannen om te zorgen dat de overeengekomen minimum meetcapaciteit niet structureel en/of planmatig zal komen te liggen in het capaciteitsgebied tussen nul en de minimum meetcapaciteit en zodanige maatregelen te nemen opdat een goede inzet van de meet- en regelinrichting wordt gewaarborgd. De regionale netbeheerder is verplicht om de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien zich een situatie van een dergelijke overschrijding voordoet of kan voordoen, te informeren, voor zover mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie, en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. Voorts is de regionale netbeheerder verplicht, indien en voor zover hij structureel en/of planmatig de overeengekomen minimum meetcapaciteit overschrijdt, met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg te treden over een lagere minimum meetcapaciteit. Op basis van de door desbetreffende regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om een lagere minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de regionale netbeheerder nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

Capaciteit systeemverbinding (artikel 3.3.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 76

267. Volgens VEMW heeft artikel 3.3.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB verduidelijking, nu in deze bepaling niet duidelijk is of met “capaciteit van de systeemverbinding” de technische of de contractuele capaciteit wordt bedoeld.
268. Tijdens de hoorzitting is door GTS namens de gezamenlijke netbeheerders naar voren gebracht dat in artikel 3.3.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB bedoeld is de contractuele capaciteit. De Raad komt - gelet op de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet - tegemoet aan het bezwaar van VEMW dat de term “capaciteit” verduidelijking behoeft en bepaalt dat in artikel 3.3.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB de term “capaciteit” wordt vervangen door “contractuele capaciteit”.

Schrappen zinsnede (artikel 3.3.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 78

269. VEMW stelt in haar bezwaarschrift dat in artikel 3.3.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB de zinsnede “Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie die de veiligheid en/of doelmatigheid en betrouwbare werking van het landelijk gastransportnet in gevaar brengt dan wel kan brengen” verwijderd moet worden. Volgens VEMW schept deze bepaling de mogelijkheid voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet om ook in geval van een kleine overschrijding van de capaciteit, waarbij de systeemintegriteit niet in gevaar is, het gastransport te beëindigen. Dit is volstrekt onevenredig en daarom in strijd met artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, aldus VEMW.

270. Het bezwaar van VEMW is naar strekking gelijk aan het bezwaar dat zij heeft opgeworpen tegen artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB. Ter zitting is door GTS namens de gezamenlijke netbeheerders in het kader van artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB opgemerkt dat met die bepaling niet is bedoeld de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in voorkomende gevallen de mogelijkheid te geven het gastransport te beëindigen. Vervolgens zijn VEMW en - namens de gezamenlijke netbeheerders - GTS ter zitting tot overeenstemming gekomen dat artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB zodanig gewijzigd kan worden dat duidelijk blijkt dat niet is bedoeld de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de mogelijkheid te geven in voorkomende gevallen het gastransport te beëindigen. Dit kan volgens VEMW en de gezamenlijke netbeheerders worden gedaan door in artikel 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB te verwijzen naar artikel 2.11 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB.²⁸

271. Naar het oordeel van de Raad is onduidelijkheid in de voorwaarden strijdig met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 d (het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers) en e (het belang van een goede kwaliteit van dienstverleners). Tevens zijn onduidelijk voorwaarden strijdig met de eis als bedoeld in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, dat de voorwaarden objectief dienen te zijn. Er is geen sprake van objectieve voorwaarden als die voorwaarden voor een subjectieve uitleg vatbaar zijn. De Raad acht daarom een soortgelijke benadering als bij 3.4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB ook ten aanzien van artikel 3.3.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB aangewezen. Om mogelijke onduidelijkheid te voorkomen, dient naar het oordeel van de Raad in deze bepaling te worden verwezen naar artikel 2.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB. Artikel 3.3.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB komt als volgt te luiden:

Overschrijding van de vastgestelde capaciteit is alleen toegestaan als die het rechtstreeks gevolg is van werkzaamheden als omschreven in 6.1.2 en/of 6.1.4. Ingeval de regionale netbeheerder die capaciteit overschrijdt, kan dit er toe leiden dat die capaciteit niet of niet met de afgesproken leveringsdruk ter beschikking kan worden gesteld. Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie als bedoeld in artikel 2.3 en is de regionale netbeheerder verplicht de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor zover redelijkerwijs mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie te informeren en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in een dergelijke situatie verlangen dat de vastgestelde capaciteit (aan de realiteit) wordt aangepast en kan met de regionale netbeheerder nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

Verkapte gedoogplicht (artikel 4.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 80

²⁸ Zie de beoordeling door de Raad van randnummer 65 van het bezwaarschrift van VEMW in het voorgaande.

272. Voorts stelt VEMW dat artikel 4.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB een (verkapte) gedoogplicht bevat die rust op de afnemer. Volgens VEMW heeft de wetgever met artikel 39a van de Gaswet voorzien in een systeem waarbij gasnetten voor toepassing van de Belemmeringenwet Privaatrecht kunnen worden aangemerkt als werk van algemeen nut. Op basis daarvan kan vervolgens een gedoogplicht worden opgelegd. Echter, zo betoogt VEMW, uit dit systeem volgt dat per situatie beoordeeld moet worden of een (onderdeel van een) gasnet als werk van algemeen belang moet worden aangemerkt. Artikel 4.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB is dan ook strijdig met de Gaswet, aldus VEMW. Daarnaast biedt artikel 12b van de Gaswet volgens VEMW geen of onvoldoende grondslag voor het maken van inbreuk op eigendomsrechten.
273. De Raad merkt op dat het onderhavige bezwaar overeenkomt met het bezwaar van VEMW tegen artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB, met dien verstande dat het daar over een vermeende gedoogplicht van de afnemer gaat, terwijl het in het onderhavige bezwaar een vermeende gedoogplicht van de regionale netbeheerder betreft. De Raad is van oordeel dat de situaties waar artikel 4.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB op ziet reeds worden bestreken door artikel 39a van de Gaswet, welke bepaling verwijst naar de Belemmeringenwet Verordeningen en de Belemmeringenwet Privaatrecht. De situaties waar artikel 4.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB op ziet, dienen volgens de Raad dan ook aan de hand van die regelgeving te worden beoordeeld. De Raad acht het onderhavige bezwaar van VEMW gegrond, en schrapt artikel 4.3 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB.

Meetvoorwaarden Gas-RNB

Meetverantwoordelijkheid (artikel 1.1.2/2.2.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 84

274. VEMW heeft in verband met artikel 1.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB betoogd dat de in deze bepaling bedoelde 'meetverantwoordelijkheid' een verantwoordelijkheid van de afnemer voor het beheer van zijn meter impliceert. Indien een afnemer geen beheerder van de meter is, kan hij volgens VEMW geen meetverantwoordelijkheid dragen. Voor zover bedoelde afnemer desalniettemin meetverantwoordelijkheid kan dragen, dient hij de daarmee verband houdende bevoegdheid te hebben om zélf invulling te geven aan deze meetverantwoordelijkheid door het aanwijzen van een erkend meetbedrijf, aldus VEMW. Artikel 1.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB dient volgens VEMW op dit punt te worden aangepast.
275. De Raad overweegt als volgt. Aangeslotenen hebben blijkens artikel 1.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB meetverantwoordelijkheid. Hieronder valt de verantwoordelijkheid voor het plaatsen/aanwezig zijn/verwisselen/wijzigen van een

meetinrichting (zie artikel 1.1.2 en hoofdstuk 6 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB), het beheer en onderhoud van de meetinrichting (zie hoofdstuk 3 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB) alsook het uitlezen van de meetdata en het vaststellen en valideren van de meetdata (zie hoofdstuk 4 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB). Er is volgens de Raad dan ook geen ruimte voor “beheer van de meter” naast “meetverantwoordelijkheid”. Het beheer van de meter maakt onderdeel uit van de meetverantwoordelijkheid.

276. De Raad verklaart het bezwaar van VEMW in zoverre dan ook gegrond. Nu de aangeslotene blijkens artikel 1.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB over meetverantwoordelijkheid beschikt, kan het volgens de Raad niet zo zijn dat de regionale netbeheerder in voorkomende gevallen op grond van artikel 2.2.3 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB een meetverantwoordelijke zou aanwijzen. In dat geval zou de regionale netbeheerder bevoegd zijn tot het overdragen van een verantwoordelijkheid die de aangeslotene behoort te bezitten, zonder toestemming van die aangeslotene. Zulks zou naar het oordeel van de Raad strijdig zijn met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet.

277. De aangeslotene kan de meetverantwoordelijkheid zélf overdragen aan een erkende meetverantwoordelijke. De aangeslotene kan de regionale netbeheerder verzoeken een meetverantwoordelijke aan te wijzen. De netbeheerder en de aangeslotene dienen toegang te verschaffen in verband met het plaatsen en het beheer van de meter door de meetverantwoordelijke. Als de aangeslotene zijn meetverantwoordelijkheid niet uitoefent, dient er een vangnet te zijn, in die zin dat de netbeheerder in dat geval er zorg voor draagt dat de meetverantwoordelijkheid wordt uitgeoefend.

278. Het voorgaande overwegende, stelt de Raad de artikelen 1.1.2 en 2.2.3 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB als volgt vast.

Artikel 1.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB komt te luiden:

In deze regeling wordt onder “meetverantwoordelijkheid” verstaan de verantwoordelijkheid van de aangeslotene voor het aanwezig zijn op het overdrachtpunt van de aansluiting van een op grond van hoofdstuk 3 van deze regeling vereiste meetinrichting, het (doen) beheren van de meetinrichting als bedoeld in hoofdstuk 3 van deze regeling, het (doen) verrichten van de datacollectie als bedoeld in hoofdstuk 4 van deze regeling en het (doen) verwisselen of wijzigen van de meetinrichting als bedoeld in onderdeel 6.1.1 van deze regeling.

Artikel 2.2.3 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB komt te luiden:

Indien de aangeslotene bij ingebruikname van de meter geen erkend meetverantwoordelijke aanwijst, of indien de aangeslotene de regionale netbeheerder hierom verzoekt, wijst de

regionale netbeheerder voor de aangeslotene een erkend meetverantwoordelijke aan. De aangeslotene heeft het recht om van meetverantwoordelijke de wisselen.

Verplichting slimme meter (artikel 3.1.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 85

279. VEMW heeft bezwaar tegen de verplichting die in artikel 3.1.3 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB aan grootverbruikers wordt opgelegd om een op afstand uitleesbare meter te hebben, zonder dat daarbij een redelijke overgangstermijn wordt geboden voor het installeren van een dergelijke meter. Bovendien moeten naar het oordeel van VEMW de kosten van het plaatsen van de meter over alle partijen die hierbij belang hebben worden verdeeld. Dit kan worden bewerkstelligd door de kosten te socialiseren via het transporttarief, aldus VEMW.

280. De Raad constateert dat de artikelen 6.3.1 en 6.3.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB een overgangsregeling betreffende de meetinrichting bevatten. In artikel 6.3.1 is bepaald dat de regionale netbeheerder na overleg met de aangeslotene beslist over de toelaatbaarheid van een bestaande meetinrichting die vóór de inwerkingtreding van de Meetvoorwaarden Gas-RNB is geïnstalleerd en niet aan de in hoofdstuk 3 van deze voorwaarden genoemde eisen - waaronder de eis van uitleesbaarheid op afstand - voldoet. Indien de regionale netbeheerder oordeelt dat de meetinrichting niet aan de eisen voldoet, dan stelt hij op grond van artikel 6.3.1 een termijn binnen welke de aangeslotene er voor moet zorgen dat de meetinrichting alsnog aan de eisen voldoet. Deze termijn bedraagt blijkens artikel 6.3.2 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB maximaal vijf jaar. Ondanks het bestaan van deze overgangsbepalingen, kan de Raad het onderhavige bezwaar van VEMW deels volgen. Immers, in de artikelen 6.3.1 en 6.3.2 noch in enige andere bepaling wordt voldoende waarborg voor de afnemer geboden tegen een eventuele termijnstelling door een regionale netbeheerder aan welke de afnemer redelijkerwijs niet kan voldoen. Dit acht de Raad strijdig met de belangen en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet en het bezwaar wordt in zoverre dan ook gegrond verklaard. De Raad bepaalt dat de tekst van artikel 6.3.1 Meetvoorwaarden Gas-RNB als volgt komt te luiden:

De regionale netbeheerder beslist na overleg met de aangeslotene over de toelaatbaarheid van een bestaande meetinrichting die voor de inwerkingtreding van deze regeling is geïnstalleerd en die niet aan de in hoofdstuk 3 genoemde eisen voldoet. Indien de bestaande meetinrichting geheel of gedeeltelijk niet toelaatbaar wordt geoordeeld, stelt de regionale netbeheerder een redelijke termijn binnen welke de aangeslotene de meetinrichting alsnog aan de eisen genoemd in hoofdstuk 3 moet laten voldoen.

281. Voor zover het bezwaar van VEMW behelst dat de kosten van het plaatsen van een op afstand uitleesbare meter moeten worden gesocialiseerd, treft het geen doel. Het bestreden besluit ziet namelijk uitsluitend op (onderdelen van de) technische voorwaarden betreffende gas.

Meetvoorwaarden Gas-LNB

Meting op overdrachtspunt (artikel 1.1.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 86

282. VEMW stelt dat artikel 1.1.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB zodanig dient te worden aangepast dat uit deze bepaling duidelijk blijkt dat gaskwaliteitsmetingen moeten plaatsvinden op het “overdrachtspunt van de systeemverbinding”.
283. Naar het oordeel van de Raad treft dit bezwaar geen doel. Op grond van artikel 3.2.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB worden op representatieve punten in het landelijk gastransportnet gasmonsters genomen, aan de hand van welke monsters een gasanalyse plaatsvindt. Op deze manier wordt de gaskwaliteit effectief en efficiënt gewaarborgd. Niet vereist het verzekeren van de gaskwaliteit dat de metingen worden verricht op de wijze die VEMW voorstelt. Bovendien zou dit onnodige kosten met zich meebrengen. De wijze waarop de gaskwaliteit volgens de Meetvoorwaarden Gas-LNB wordt bepaald, is in overeenstemming met de belangen als bedoeld in het eerste lid van artikel 12f van de Gaswet - in het bijzonder het belang van betrouwbare en doelmatige gasvoorziening. Een meting op ieder overdrachtspunt zou strijdig zijn met het belang van doelmatigheid van het functioneren van de gasvoorziening als bedoeld in artikel 12f, lid 1, sub b, van de Gaswet.

Begrippen opnemen in Begrippenlijst (artikel 1.2.2, 1.2.3 en 1.2.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 87

284. De in de artikelen 1.2.2 en 1.2.3 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB gedefinieerde begrippen ‘meetinstallatie’ en ‘hoeveelheid energie’ moeten naar de mening van VEMW - ter bevordering van de transparantie - worden opgenomen in de Begrippenlijst Gas. Door GTS is, namens de gezamenlijke netbeheerders, opgemerkt dat dit bezwaar van VEMW zich richt tegen de Begrippenlijst Gas en derhalve in het onderhavige besluit niet aan de orde kan komen.
285. De Raad heeft hiervoor (onder randnummer 46 van dit besluit) reeds overwogen dat bezwaren tegen de Technische Gasvoorwaarden deel 2 wél moeten kunnen leiden tot wijziging van de Begrippenlijst Gas. Voor een motivering van dit oordeel wordt hier slechts verwezen naar die overwegingen.
286. Inhoudelijk is de Raad van oordeel dat het met het oog op de belangen en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet voorkeur verdient de definities van de begrippen ‘meetinstallatie’ en ‘hoeveelheid energie’ in de Begrippenlijst Gas op te nemen. Het bezwaar van VEMW op dit onderdeel is gegrond. De betreffende definities worden in de Meetvoorwaarden Gas-LNB geschrapt. Dit betekent dat de artikelen 1.2.3 en 1.2.4 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB komen te vervallen. De onderhavige begripsbepalingen worden

ongewijzigd opgenomen in de Begrippenlijst Gas. Tevens verliest artikel 1.2.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB hiermee naar het oordeel van de Raad zijn betekenis, zodat ook deze bepaling komt te vervallen.

Meetsysteem (artikel 1.3.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 88

287. Volgens VEMW is de term 'meetsysteem' in artikel 1.3.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB onduidelijk. Uit de omschrijving van een meetsysteem in deze bepaling blijkt niet welke meetinstallaties onderdeel uitmaken van een bepaald meetsysteem en daardoor is het onmogelijk te bepalen of het meetsysteem voldoet aan de in artikel 1.3.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB gestelde nauwkeurigheidseisen, aldus VEMW.

288. De Raad kan VEMW niet volgen in dit bezwaar. Een meetsysteem kan uit vele verschillende soorten meetinstallaties bestaan. Het begrip 'meetinstallatie' is reeds gedefinieerd. Het nader omschrijven van de meetinstallaties die tot het meetsysteem behoren, dan wel het opsommen van de verschillende soorten meetinstallaties die tot het meetsysteem behoren, is noodzakelijk noch wenselijk. In de praktijk zal voldoende duidelijk zijn welke meetinstallaties tot het meetsysteem behoren. In tegenstelling tot hetgeen VEMW betoogt, is het dan ook wél mogelijk om in een concreet geval te bepalen of het meetsysteem aan de in artikel 1.3.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB gestelde eisen voldoet. Het nader omschrijven van welke meetinstallaties tot het meetsysteem behoren, hetgeen VEMW blijkens haar bezwaarschrift voorstaat, zou het gevaar met zich meebrengen dat meetinstallaties die buiten deze opsomming vallen niet tot het meetsysteem behoren. De huidige omschrijving van het meetsysteem is naar het oordeel van de Raad niet in strijd met de belangen, regels of eisen genoemd in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet.

Berekeningswijze (paragraaf 1.4), bezwaarschrift VEMW randnummer 89

289. Voorts heeft VEMW opgemerkt dat in de Gaswet niet exact is bepaald op welke wijze de in paragraaf 1.4 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB gehanteerde grens van 170.000 kubieke meter moet worden berekend. VEMW stelt in haar bezwaarschrift dat de regeling op dit punt aanpassing behoeft, zodat duidelijk wordt hoe deze grens dient te worden vastgesteld. Ter zitting is hieromtrent door GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, opgemerkt dat de Uitvoeringsregeling Gaswet nog altijd van kracht is en dat ter bepaling van de wijze waarop de grens van 170.000 kubieke meter moet worden vastgesteld aansluiting moet worden gezocht bij deze ministeriële regeling. VEMW heeft ter zitting gesteld dat indien de Uitvoeringsregeling Gaswet nog van kracht is, het bezwaar op dit punt is weggenomen.

290. De Raad stelt vast dat de Uitvoeringsregeling Gaswet, die is gebaseerd op artikel 43, lid 2 en 3, van de Gaswet inderdaad nog steeds van kracht is en dat in artikel 2, lid 1, van deze ministeriële regeling is bepaald op welke wijze de grens van 170.000 kubieke meter moet

worden vastgesteld. Het onderhavige bezwaar van VEMW dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

Normaaldichtheidsmeter (artikel 2.5.3), bezwaarschrift VEMW randnummer 90

291. VEMW is van mening dat de term 'normaaldichtheidsmeter' in artikel 2.5.3 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB moet worden vervangen door 'normaaldichtheidscel'. Ter zitting is door GTS, namens de gezamenlijke netbeheerders, opgemerkt dat het de voorkeur verdient om in ieder geval steeds dezelfde terminologie te hanteren en dat de term 'normaaldichtheidscel' de voorkeur verdient.

292. De Raad stelt vast dat in de Meetvoorwaarden Gas-LNB de term 'normaaldichtheidscel' meerdere malen wordt gehanteerd, terwijl de term 'normaaldichtheidsmeter' uitsluitend in artikel 2.5.3 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB wordt gebezigd. Beide termen betekenen echter hetzelfde. In verband met de belangen en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet, alsmede uit het oogpunt van uniformiteit en transparantie, kan volgens de Raad beter in de gehele tekst van de Meetvoorwaarden Gas-LNB de term 'normaaldichtheidscel' worden gebruikt. Mitsdien treft het bezwaar van VEMW doel en zal de term 'normaaldichtheidsmeter' in artikel 2.5.3 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB worden vervangen door 'normaaldichtheidscel'.

Tijdsinterval meting (paragraaf 3.1), bezwaarschrift VEMW randnummer 91

293. VEMW stelt dat in hoofdstuk 3.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB geen tijdsinterval is opgenomen ten aanzien van de metingen. Volgens VEMW dient dit alsnog te gebeuren.

294. De Raad stelt vast dat in artikel 3.4.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB is bepaald dat de resultaten van de meting als bedoeld in artikel 3.1.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB per kwartier worden opgeslagen voor verwerking conform artikel 4.1.1. De Raad is van oordeel dat onduidelijkheid in de voorwaarden strijdig is met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, lid 1 d (het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers) en e (het belang van een goede kwaliteit van dienstverleners). Tevens zijn onduidelijke voorwaarden strijdig met de eis als bedoeld in artikel 12f, lid 2, van de Gaswet, dat de voorwaarden objectief dienen te zijn. Er is geen sprake van objectieve voorwaarden als die voorwaarden voor een subjectieve uitleg vatbaar zijn. Om de onduidelijkheid omtrent het tijdsinterval van meting weg te nemen, bepaalt de Raad dat artikel 3.4.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB als volgt komen te luiden:

Een lokaal data acquisitiesysteem registreert op de plek van de meting voor elke analyseslag de verkregen analysewaarden volgens artikel 3.1.2, de bepaalde waarden volgens artikel 3.2.3 en het tijdstip van registratie. Per kwartier worden de resultaten gemeten en opgeslagen voor verwerking conform artikel 4.1.1.

Concretisering parameters (artikel 3.5.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 92

295. Naar het oordeel van VEMW dient in artikel 3.5.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB te worden vastgelegd welke parameters in dit artikel worden bedoeld. Als dit om praktische redenen onmogelijk blijkt te zijn, dan moet volgens VEMW in deze bepaling in ieder geval worden aangegeven op welke wijze de parameters moeten worden bepaald.
296. De Raad overweegt ten aanzien van deze bezwaren van VEMW als volgt. De parameters bedoeld in artikel 3.5.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB dienen regelmatig te worden aangepast aan de actuele transportsituatie. De landelijk netbeheerder dient hiertoe over voldoende flexibiliteit te beschikken. Indien de parameters in de Meetvoorwaarden Gas-LNB zouden worden vastgelegd, dan zou voor iedere wijziging van de parameters een wijziging van de Meetvoorwaarden Gas-LNB vereist zijn en daarmee zou voornoemde flexibiliteit ernstig in het gedrang komen. De belangen in artikel 12f, lid 1, van de Gaswet verzetten zich er daarom tegen dat ten aanzien van de parameters bedoeld in artikel 3.5.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB de speelruimte van de landelijk netbeheerder wordt beperkt. Wél dient de landelijk netbeheerder conform artikel 3.5.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB de parameters op zijn website te publiceren, zodat er sprake is van transparantie. De bezwaren van VEMW worden ongegrond verklaard.

'Hs' en overleg met afnemers (artikel 4.2.2), bezwaarschrift VEMW randnummer 93 en 94

297. Het in artikel 4.2.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB gehanteerde begrip 'Hs' is volgens VEMW onvoldoende duidelijk. Bovendien dient naar de mening van VEMW in deze bepaling te worden opgenomen dat in voorkomende gevallen niet slechts overleg met de regionale netbeheerder dient plaats te vinden, maar tevens met eventueel betrokken afnemers.
298. De Raad heeft hiervoor (onder randnummer 46 van dit besluit) reeds overwogen dat bezwaren tegen de Technische Gasvoorwaarden Gas deel 2 wél moeten kunnen leiden tot wijziging van de Begrippenlijst Gas. Voor een motivering van dit oordeel wordt hier slechts verwezen naar die overwegingen.
299. In verband met de belangen, regels en eisen genoemd in lid 1 en 2 van artikel 12f van de Gaswet acht de Raad het aangewezen een omschrijving van het begrip 'Hs' in de Begrippenlijst op te nemen. De definitie van 'Hs' in de Begrippenlijst komt te luiden: 'calorische bovenwaarde'. In zoverre is het bezwaar van VEMW gegrond.
300. Echter, voor zover het bezwaar van VEMW behelst dat in artikel 4.2.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB de beheerder van het landelijk gastransportnet verplicht moet worden om in voorkomende gevallen niet alleen overleg met de regionale netbeheerder te voeren, maar tevens met eventueel betrokken afnemers, dient het naar 's Raads oordeel

ongegrond te worden verklaard. Allereerst constateert de Raad dat de landelijk netbeheerder krachtens artikel 4.2.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB wél overleg dient te voeren met een enkelvoudige aangeslotene, in geval van een storing langer dan 60 uur in de Hs-bepaling voor deze enkelvoudig aangeslotene.

301. Voorts acht de Raad artikel 4.2.2 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB niet strijdig met de belangen, regels en eisen als genoemd in artikel 12f, lid 1 en 2, van de Gaswet. Een verplichting om in voorkomende gevallen overleg te voeren met álle eventueel betrokken afnemers, is volgens de Raad niet alleen niet noodzakelijk maar ook praktisch onuitvoerbaar.

Beoordelingskader; nadere invulling voorwaarden

302. In de randnummers 24 en 25 heeft de Raad het beoordelingskader inzake de technische gasvoorwaarden geschetst. Daarin is, kort gezegd, het volgende aangegeven. Op grond van artikel 12b Gaswet dienen de gezamenlijke netbeheerders een voorstel tot vaststelling van de technische voorwaarden bij de Raad in te dienen. In artikel 12f Gaswet is geregeld dat de Raad met inachtneming van dit voorstel alsmede de resultaten van het overleg met representatieve organisaties van netgebruikers en een aantal nader in het artikel opgesomde belangen de technische voorwaarden vaststelt.

303. In deze beslissing op bezwaar is de Raad op een aantal punten tot de conclusie gekomen dat de gezamenlijke netbeheerders onvoldoende invulling hebben gegeven aan hun taak om een voorstel met betrekking tot technische voorwaarden in te dienen. De Raad heeft het voornemen de gezamenlijke netbeheerders ten aanzien van de onderwerpen die thans niet of onvoldoende zijn geregeld een bindende aanwijzing geven. Hiertoe zullen aparte procedures worden gestart.

304. Het voorgaande betreft de volgende gevallen:

1. Hogedruk-gasnetten (randnummer 188)
2. Specificaties beveiligingsvoorzieningen aansluiting RNB (randnummer 169)
3. Progressieve prikkel RNB (randnummer 177)
4. Technische voorwaarden aansluiting LNB (randnummer 60)
5. Technische voorwaarden aansluiting RNB (randnummer 162)
6. Technische voorwaarden voor invoeders (randnummer 123)
7. Termijn aansluiting LNB (randnummer 73)
8. Kwaliteitseisen gas op entry- én exitpunten (randnummers 147 en 149)
9. Progressieve prikkel LNB (randnummer 160)

IV. Proceskosten

305. GTS en VEMW hebben de Raad verzocht de kosten die zij in verband met de behandeling van het bezwaar hebben moeten maken op de voet van artikel 7:15 Awb te vergoeden. De NAM heeft niet om een dergelijke vergoeding verzocht, zodat de kosten die zij heeft gemaakt in verband met de behandeling van het bezwaar op grond van het bepaalde in het tweede lid van artikel 7:15 Awb in ieder geval niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen.

306. Nu uitsluitend de bezwaren van VEMW de Raad aanleiding geven het bestreden besluit gedeeltelijk te herroepen wegens aan de Raad te wijten onrechtmatigheid, wordt slechts het verzoek van VEMW om kostenvergoeding toegewezen. Gelet op de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht, worden de kosten van VEMW begroot op 2 punten (bezwaarschrift en verschijnen hoorzitting) x EUR 322 x wegingsfactor 1,5 (zwaar) = EUR 966

V. Besluit

307. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit besluit - met inachtneming van het vorenstaande - het volgende.

- I. Herroept de volgende artikelen:
 - artikel 2.1.1.1, 2.1.1.2, 2.1.1.3, 2.1.1.4, 2.1.1.5, 2.1.1.6, 2.1.1.8, 2.1.4.3, 2.1.4.4, 2.2.1, 2.2.4, 2.3.1, 2.4.1, 2.4.2, 2.5.1.2, 5.2.2, 5.2.3 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB;
 - artikel 1.1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10.1, 2.10.4, 2.10.5, 3.1.1., 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.3, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.1, 3.5.2, 4.1, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, 6.1.7, 6.1.8, 6.2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB;
 - artikel 3.1.2, 3.3.2, 3.3.1, 3.3.3, 4.3, 5.2, 5.3, 5.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB;
 - artikel 1.1.2, 2.2.3, 6.3.1 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB;
 - artikel 1.1.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.3, 1.4.1, 2.5.3, 2.6.1, 2.7.11, 3.1.5, 3.4.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB.

- II. Stelt de volgende artikelen vast overeenkomstig in bijlage 2 tot en met 5 bij dit besluit is weergegeven:
 - artikel 2.1.1.1, 2.1.1.2, 2.1.1.3, 2.1.1.4, 2.1.1.5, 2.1.1.6, 2.1.1.8, 2.1.3.6, 2.1.4.3, 2.2.1, 2.2.4, 2.3.1, 2.5.1.2 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB (zie bijlage 2);
 - artikel 1.1.1, 2.9, 2.10.1, 2.10.4, 2.10.5, 3.1.0, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.3, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.1, 3.5.2, 3.6, 4.1, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, 6.1.7, 6.1.8, 6.2.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB (zie bijlage 3);
 - artikel 2.4, 3.1.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 5.2, 5.3, 5.4 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB (zie bijlage 4);
 - artikel 1.1.2, 2.2.3, 6.3.1 van de Meetvoorwaarden Gas-RNB (zie bijlage 5);
 - artikel 1.1.1, 1.3.3, 1.4.1, 2.5.3, 2.6.1, 2.7.11, 3.1.5, 3.4.1 van de Meetvoorwaarden Gas-LNB (zie bijlage 6).

- III. Herroept de omschrijving van de volgende begrippen in de Begrippenlijst: aansluitleiding, overdrachtpunt, systeemverbinding, systeemverbindingsconfiguratie.

- IV. Stelt de volgende begrippen vast, overeenkomstig in bijlage 1 bij dit besluit is weergegeven: aansluitleiding, fysieke verbinding, gasinstallatieverbinding, hoeveelheid energie, Hs, meetinstallatie, overdrachtpunt, rekencapaciteit, systeemverbinding, systeemverbindingsconfiguratie.

Openbaar

- V. Laat het besluit van 21 november 2006, met kenmerk 101929-50, voor het overige in stand.
- VI. Wijst het door Gas Transport Services B.V. ingediende verzoek om vergoeding van de door haar in deze bezwaarprocedure gemaakte kosten af.
- VII. Wijst het de door de Vereniging Energie, Milieu en Water ingediende verzoek om vergoeding van de door haar in deze bezwaarprocedure gemaakte kosten toe, en bepaalt de hoogte van de vergoeding op EUR 966. De Raad wijst de Staat der Nederlanden aan als de rechtspersoon die deze kosten moet vergoeden.
- VIII. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Den Haag,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze,

P. Kalbfleisch
Voorzitter Raad van Bestuur

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

Bijlagen bij beslissing op bezwaar 102500_1/15; 102500_2/16; 102500_3/10: overzicht herroepen artikelen

Bijlage 1 Wijzigingen van de Begrippenlijst Gas

aansluitleiding	onderdeel van de aansluiting dat de aansluiting met het gastransportnet verbindt
fysieke verbinding	het T-stuk en de afsluiter als onderdeel van de aansluiting. In het geval van een aansluiting op het landelijk gastransportnet omvat de fysieke verbinding ook de meter
gasinstallatieverbinding	de verbinding tussen de gasinstallatie en de aansluiting
hoeveelheid energie	gemeten gashoeveelheid maal calorische waarde; uitgedrukt in MJ
Hs	calorische bovenwaarde
meetinstallatie	installatie welke gebruikt wordt om metingen te verrichten, zijnde een meetinrichting ter bepaling van de gashoeveelheid en de gashoeveelheid per uur of een installatie ter bepaling van de gaskwaliteit
overdrachtpunt	het punt waar het gastransportnet ophoudt. In het geval van een verbinding tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet: het punt waar het landelijk gastransportnet ophoudt
reken capaciteit	de desbetreffende reken capaciteit genoemd in artikel 2.3.6.1 van de TarievenCode Gas
systeemverbinding	een voorziening in het landelijk gastransportnet eindigend op het overdrachtpunt ten behoeve van een verbinding tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet, omvattende pijpleidingen, inclusief noodzakelijke toebehoren, en de meet- en regelinrichting, via welke het gas wordt overgedragen van het landelijk gastransportnet naar het regionale gastransportnet
systeemverbindingsconfiguratie	een geheel van systeemverbindingen ten behoeve van één regionale netbeheerder

Bijlage 2 Wijzigingen in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB

- 2.1.1.1 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de totstandkoming van de fysieke verbinding tussen de aansluiting en het gastransportnet van de regionale netbeheerder plaatsvindt op grond van een tussen de regionale netbeheerder en de aangeslotene te sluiten overeenkomst. De regionale netbeheerder kan het aangaan of het wijzigen van een overeenkomst alleen schriftelijk en gemotiveerd weigeren op de gronden genoemd in artikel 15 van de Gaswet.
- 2.1.1.2 De regionale netbeheerder bepaalt, rekening houdend met de aard, de omvang en de locatie van de gasinstallatie, en zo nodig na overleg met de aangeslotene, op welke wijze (bijv. druktrap, één of meer verbindingen) de gevraagde aansluitcapaciteit ter beschikking wordt gesteld.
- 2.1.1.3 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de regionale netbeheerder de fysieke verbinding of desgewenst de gehele aansluiting binnen 18 weken na ontvangst van een aanvraag daartoe, realiseert. Indien realisatie van de aansluiting binnen deze termijn niet mogelijk is, informeert de regionale netbeheerder binnen een week na constatering van deze onmogelijkheid de aangeslotene daaromtrent onder opgaaf van redenen en zo mogelijk met vermelding van de termijn waarop de aansluiting wel gerealiseerd kan worden.
- 2.1.1.4 De aangeslotene bepaalt na overleg met de regionale netbeheerder de plaats van het overdrachtpunt, met inachtneming van het bepaalde in 2.1.2.3 omtrent de plaats van de meetinrichting.
- 2.1.1.5 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat het fysiek aan elkaar vast maken van de aansluiting en het regionale gastransportnet geschiedt door de regionale netbeheerder. De aangeslotene maakt het mogelijk dat de regionale netbeheerder alle handelingen kan verrichten die ter zake noodzakelijk worden geacht.
- 2.1.1.6 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld geldt dat voor het fysiek aan elkaar vastmaken van de aansluiting en het regionale gastransportnet de noodzakelijke hulpmiddelen en/of appendages worden aangebracht door de regionale netbeheerder. De aansluiting wordt in stand gehouden (daaronder mede begrepen onderhouden en gecontroleerd) door de netbeheerder, tenzij de aangeslotene de aansluiting (exclusief de fysieke verbinding) beheert. De aansluiting kan door de beheerder van die aansluiting worden uitgebreid, gewijzigd, vervangen, verplaatst en weggenomen. De regionale netbeheerder c.q. de aangeslotene maakt het mogelijk dat alle handelingen kunnen worden verricht die ter zake noodzakelijk worden geacht.

- 2.1.1.8 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de regionale netbeheerder en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de regionale netbeheerder de fysieke verbinding van de aansluiting of de gehele aansluiting in gebruik stelt na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde deel van de aansluiting, de uitbreiding, wijziging of vernieuwing van de aansluiting.
- 2.1.3.6 De regionale netbeheerder bepaalt na overleg met de aangeslotene op welke wijze de toegang tot het terrein of de installatie van de aangeslotene plaatsvindt.
- 2.1.4.3 De regionale netbeheerder heeft geen verplichting om na te gaan of een gasinstallatie voldoet aan de van toepassing zijnde bepalingen uit hoofdstuk 2 van deze regeling. Indien niet aan de voorwaarden voor gasinstallaties wordt voldaan zodat de systeemintegriteit van het gasdistributienet of de veiligheid in het geding zijn, heeft de regionale netbeheerder uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van de aansluiting, indien de netbeheerder niet het beheer heeft over de aansluiting. De regionale netbeheerder stelt de afnemer daarvan onmiddellijk op de hoogte. Indien anderszins niet aan de voorwaarden voor gasinstallaties wordt voldaan, stelt de regionale gasnetbeheerder de afnemer een redelijke termijn om de gasinstallatie aan de vereiste voorwaarden aan te passen.
- 2.1.4.4 Vervallen
- 2.2.1 In gevallen waarin daaromtrent in het Bouwbesluit en daarop gebaseerde normen niets is voorgeschreven, worden in gebouwen waar de gasinstallatie door middel van een in de grond gelede leiding wordt aangesloten voorzieningen getroffen voor het gemakkelijk binnenleiden van deze leiding, waaronder in ieder geval een beschermbuis waarvan het materiaal en de afmetingen bepaald worden door het materiaal en diameter van de leiding, tenzij de regionale netbeheerder uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven zulks niet noodzakelijk te achten. De leidingdoorvoer dient gasbelemmerend te zijn. In het geval een leidinginvoerput wordt aangebracht, voldoet deze aan de daarvoor vastgestelde of vast te stellen wettelijke voorschriften en normen.
- 2.2.4 De aangeslotene stelt voor het onderbrengen van alle hulpmiddelen en appendages van de regionale netbeheerder, het overdrachtpunt en de meetinrichting ten behoeve van een tijdelijke gasaansluiting een stevige, deugdelijke kast of ruimte ter beschikking aan de regionale netbeheerder, waarvan de regionale netbeheerder en de aangeslotene in onderling overleg de afmetingen en constructie bepalen.
- 2.3.1 Indien een gasinstallatie door middel van één of meer door de regionale netbeheerder te plaatsen drukregelaars op een gastransportnet met een druk van meer dan 200 mbar tot en met 8 bar wordt aangesloten, is de aangeslotene verplicht één of meer ruimten ter beschikking te stellen aan de regionale netbeheerder. De plaats van de ruimte wordt na overleg met de aangeslotene door de regionale netbeheerder vastgesteld. De afmetingen, constructie en inrichting van de ruimte worden in onderling overleg tussen netbeheerder en aangeslotene bepaald. De ruimte moet vanaf de openbare weg, al dan niet via een aparte ingang, blijvend toegankelijk zijn, zodat alle benodigde werkzaamheden te allen tijde kunnen worden verricht en moet zijn afgesloten door een deur of deuren, voorzien van een door de regionale netbeheerder ter beschikking te stellen slot. De ruimte mag niet vanuit het gebouw toegankelijk zijn.
- 2.4.1 Vervallen

2.4.2 Vervallen

2.5.1.2 De voorwaarden gelden voor het technisch ontwerp en het gedrag tijdens bedrijf van de invoedingsinstallatie in zijn totaliteit.

5.2.2 Vervallen

5.2.3 Vervallen

Bijlage 3: Wijzigingen in de Aansluitvoorwaarden Gas-LNB:

Aan de **inhoudsopgave** is het volgende gewijzigd:

2 VOORWAARDEN MET BETREKKING TOT DE GASINSTALLATIEVERBINDING

3 AANSLUITING

4 OMGEVING VAN DE AANSLUITING

Aansluitvoorwaarden Gas-LNB

1.1.1 Deze Aansluitvoorwaarden Gas-LNB bevatten de voorwaarden met betrekking tot de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene de aansluiting en het landelijk gastransportnet technisch en operationeel compatibel laten zijn en blijven, zodanig dat de gasinstallatie van aangeslotene veilig aan het landelijk gastransportnet verbonden is en blijft, en het gas in de aansluiting overeenkomstig de Meetvoorwaarden Gas - LNB kan worden gemeten en op gecontroleerde wijze aan het landelijk gastransportnet kan worden onttrokken. Deze Aansluitvoorwaarden Gas-LNB beogen de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van de aansluiting te waarborgen en het milieu te ontzien.

2 Gasinstallatieverbinding

2.1 Vervallen

2.2 Vervallen

2.3 Vervallen

2.4 Vervallen

2.5 Vervallen

2.6 Vervallen

2.7 Vervallen

2.8 Vervallen

2.9 De gasinstallatieverbinding mag geen gevaar opleveren voor het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportnet noch voor personeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of van door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingeschakelde derden. Om hieraan te voldoen zal aangeslotene in ieder

geval, maar niet uitsluitend, in overleg met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, de volgende maatregelen treffen:

- a. de gasinstallatieverbinding voorzien van apparatuur die drukpendelingen in het landelijk gastransportnet voorkomt;
- b. de gasinstallatieverbinding voorzien van een terugslagvoorziening, indien de gasinstallatie dan wel het bedienen van de gasinstallatie aanleiding kan geven tot het terugstromen van gas in het landelijk gastransportnet.

- 2.10.1 Indien aangeslotene de in 2.9 gespecificeerde maatregelen niet wil treffen of indien naar het oordeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de gasinstallatieverbinding daar onvoldoende aan voldoet, dient aangeslotene in plaats daarvan er voor te zorgen dat de gasinstallatie (blijft) voldoe(n)t aan de krachtens de wet gestelde voorwaarden op het gebied van veiligheid, opdat de gasinstallatie geen gevaar zal opleveren voor het ongestoord functioneren van het landelijk gastransportnet noch voor personeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of van door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingeschakelde derden. In dat geval is het bepaalde in 2.10.2 tot en met 2.10.5 van toepassing.
- 2.10.4 Bij gerede twijfel dient aangeslotene op ieder moment op verzoek en naar genoegen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te kunnen aantonen dat zijn gasinstallatie voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden, zo nodig onder verstrekking aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet van alle gegevens met betrekking tot de bouw en het onderhoud van de gasinstallatie. Eventuele hieruit voortvloeiende kosten komen voor rekening van aangeslotene, indien blijkt dat de gasinstallatie inderdaad niet voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden.
- 2.10.5 Wanneer aangeslotene niet voldoet aan het bepaalde in 2.10.3 en/of 2.10.4, is de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bevoegd de gasinstallatie voor rekening van aangeslotene te (laten) onderzoeken. Indien de gasinstallatie blijkens dit onderzoek naar het oordeel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet niet voldoet aan de bij of krachtens 2.10.1 gestelde voorwaarden, is aangeslotene verplicht de gebreken voor zijn rekening binnen de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet opgegeven termijn en op de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet opgegeven wijze te herstellen. Daarenboven heeft de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de bevoegdheid om de aansluiting af te sluiten. Deze maatregel zal niet eerder ongedaan worden gemaakt dan nadat de reden voor het treffen van deze maatregel is weggenomen en de kosten van de maatregel en van het ongedaan maken daarvan door aangeslotene aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zijn vergoed. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan aan het ongedaan maken van de maatregel nadere financiële en operationele voorwaarden verbinden. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet is overigens niet verplicht uit eigen beweging na te gaan of is voldaan aan het bepaalde in 2.10.1 tot en met 2.10.5.

3 Aansluiting

3.1 Aanleg van de aansluiting en toegang

- 3.1.0. De voorwaarden opgenomen in deze paragraaf gelden zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld.
- 3.1.1. Het tot stand brengen van de fysieke verbinding door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet vindt plaats op grond van een tussen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene te sluiten overeenkomst. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal een eventuele weigering om de fysieke verbinding tot stand te brengen binnen een redelijke termijn schriftelijk toelichten. Als de aansluiting die de afnemer heeft aangelegd voldoet aan het bepaalde in artikel 3.1.5, de gasinstallatieverbinding voldoet aan de eisen genoemd in artikel 2.9 en de gasinstallatie aan de eisen genoemd onder 2.10.1 of voldaan is aan het bepaalde in 2.10.2, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de fysieke verbinding van de aansluiting of de gehele aansluiting realiseren, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een beroep op artikel 15 van de Gaswet kan doen.
- 3.1.2. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene bepalen in onderling overleg de termijn waarbinnen de fysieke verbinding dan wel de gehele aansluiting zal worden gerealiseerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene zullen zich inspannen om zo spoedig mogelijk te beschikken over de vereiste vergunningen.
- 3.1.3. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de aangeslotene bepalen in onderling overleg de plaats waar de fysieke verbinding zal worden gerealiseerd.
- 3.1.4. De aangeslotene draagt er zorg voor dat de toegang tot de aansluiting, alsmede tot het gebouw of deel van een gebouw waarin een meet- en regelinrichting van de aansluiting wordt opgesteld, voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet is gewaarborgd, voor zover dit voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet noodzakelijk is ter waarborging van de veiligheid van het gastransportnet en de systeemintegriteit.
- 3.1.5. Indien de afnemer zelf de aansluiting aanlegt, exclusief de fysieke verbinding, worden de technische eisen waaraan de aansluiting exclusief de fysieke verbinding moet voldoen, en de technische eisen ten aanzien van beheer en onderhoud van de aansluiting in overleg tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bepaald. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal hierbij geen onredelijk zware eisen stellen. De netbeheerder stelt de fysieke verbinding in gebruik na inspectie en goedkeuring door de netbeheerder van het door de afnemer aangelegde deel van de aansluiting. Tevens zullen de eisen waaraan het gebouw of deel van een gebouw, waarin de aansluiting wordt opgesteld, moet voldoen, in onderling overleg tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden bepaald.
- 3.1.6. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal leidingen ten behoeve van de aansluiting verbinden met het landelijk gastransportnet indien die leidingen rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, en die voldoen aan eisen die een

beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de in 3.1.5 bedoelde technische eisen wordt nagestreefd.

- 3.2.1 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene bepalen in onderling overleg de leveringsdruk. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal het gas met de afgesproken leveringsdruk beschikbaar stellen op het overdrachtspunt, onverminderd het bepaalde in 6.1.4.
- 3.2.2 Indien aangeslotene de conform 3.2.1 afgesproken leveringsdruk wenst te wijzigen, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheid een andere leveringsdruk te realiseren. Het verzoek van aangeslotene zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde leveringsdruk.
- 3.3.3 Indien aangeslotene een aansluiting heeft op een gedeelte van het landelijk gastransportnet dat H-gas transporteert, kunnen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene, indien en voor zover uit het door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitgevoerde onderzoek blijkt dat dit mogelijk is, nadere afspraken maken over de Wobbe index en de overige kwaliteitsparameters binnen de in 3.3.1 weergegeven bandbreedtes. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met de nadere afspraken over de Wobbe index en de overige kwaliteitsparameters.
- 3.4 Capaciteit
 - 3.4.1 De contractuele capaciteit van de aansluiting, zijnde de hoeveelheid gas die maximaal per uur beschikbaar wordt gesteld, wordt op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene in onderling overleg vastgesteld.
 - 3.4.2 Indien aangeslotene wijziging verlangt van de conform 3.4.1 vastgestelde capaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Mede op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste capaciteit te realiseren. Het verzoek van aangeslotene zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.
 - 3.4.3 Aangeslotene zal de vastgestelde capaciteit niet overschrijden, tenzij de overschrijding het rechtstreeks gevolg is van werkzaamheden als omschreven in 6.1.2 en 6.1.4. Ingeval aangeslotene de vastgestelde capaciteit overschrijdt, kan dit er toe leiden dat die capaciteit niet of niet met de afgesproken leveringsdruk ter beschikking kan worden gesteld. Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie als bedoeld in artikel 2.11 en is de aangeslotene verplicht de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor zover redelijkerwijs mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie te informeren en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter

zake gegeven aanwijzingen op te volgen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in een dergelijke situatie verlangen dat de vastgestelde capaciteit (aan de realiteit) wordt aangepast en kan met de aangeslotene financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

- 3.5.1 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat de fysieke verbinding als onderdeel van de aansluiting door of in opdracht van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt onderhouden, verplaatst, aangepast en verwijderd. Onder onderhouden wordt onder meer verstaan het inspecteren, herstellen, keuren en vervangen van de fysieke verbinding. Het is de aangeslotene niet toegestaan handelingen te (laten) verrichten aan de fysieke verbinding zonder uitdrukkelijke toestemming van de netbeheerder van het landelijke gastransportnet.
- 3.5.2 Zolang de technische voorwaarden ten aanzien van taken, rechten en plichten van de beheerder van het landelijk gastransportnet en de afnemer met betrekking tot de aanleg, beheer en onderhoud van de aansluiting nog niet door de Raad zijn vastgesteld, geldt dat tot het instellen, justeren, repareren en dergelijke van de apparatuur van de fysieke verbinding uitsluitend de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of de door hem geautoriseerde personen bevoegd zijn.
- 3.6 Het overdrachtpunt is het fysieke verbindingspunt tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds de installatie van de aangeslotene, of tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds de aansluiting van de aangeslotene, waar het gas het landelijk gastransportnet verlaat; dit verbindingspunt ligt (gezien vanuit het landelijk gastransportnet) één meter achter de isolatiemof van de aansluiting, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de desbetreffende aangeslotene anders zijn overeengekomen of – indien de netbeheerder de aansluiting niet in beheer heeft op een tussen de netbeheerder en de aangeslotene onderling overeengekomen verbindingspunt.
- 4.1 Een meet- en regelinrichting is geplaatst in een gebouw of een deel van het gebouw dat door de aangeslotene ter beschikking is gesteld. Het onderhoud, het schoonmaken en het aanpassen van het gebouw en het terrein waar de aansluiting zich bevindt, geschiedt door aangeslotene volgens de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet gestelde eisen. Onderdeel van het gebouw zijn alle door aangeslotene in, aan of op het gebouw aangebrachte zaken - waaronder hijswerktuigen en verlichting - ongeacht of die zaken in opdracht, op aanwijzing of op verzoek van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zijn aangebracht, met uitzondering van de aansluiting zelf.
- 4.3 Vervallen
- 5.1 De metingen in de aansluiting geschieden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet conform de Meetvoorwaarden Gas - LNB.
- 5.2 Indien aangeslotene meer metingen in de aansluiting wenst dan opgenomen in de Meetvoorwaarden Gas - LNB, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien en voor zover redelijkerwijs mogelijk, aan dit verzoek voldoen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in dat geval nadere financiële en operationele voorwaarden met de aangeslotene overeenkomen die verband houden met die meerdere metingen.

- 5.3 Een minimum meetcapaciteit, dit is de capaciteit waarbij de ondergrens van het meetbereik van de meet- en regelinrichting wordt bereikt, wordt vastgelegd op basis van de door aangeslotene aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verstrekte gegevens. Indien aangeslotene wijziging verlangt van de vastgelegde minimum meetcapaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.
- 5.4 Aangeslotene zal er voor zorgen dat de hoeveelheid afgenomen gas niet structureel en/of planmatig zal komen te liggen in het capaciteitsgebied tussen nul en de minimum meetcapaciteit en zodanige maatregelen nemen opdat een goede inzet van de meet- en regelinrichting wordt gewaarborgd. Aangeslotene is verplicht om de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien zich een situatie van een dergelijke onderschrijding voordoet of kan voordoen, te informeren, voor zover mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie, en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. Voorts is aangeslotene verplicht, indien en voor zover hij structureel en/of planmatig de overeengekomen minimum meetcapaciteit onderschrijdt, met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg te treden over een lagere minimum meetcapaciteit. Op basis van de door desbetreffende aangeslotene verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om een lagere minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de aangeslotene nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.
- 6.1.2 Waar redelijkerwijs noodzakelijk in verband met de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van het landelijk gastransportnet, zullen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene voor werkzaamheden aan de aansluiting, de gasinstallatie of het landelijk gastransportnet, die gedurende een bepaalde periode een zekere gasafname of gasafnamepatroon op de aansluiting vereisen, met elkaar en met andere netgebruikers samenwerken teneinde gedurende deze periode een dergelijke gasafname of gasafnamepatroon te realiseren.
- 6.1.3 Door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te verrichten werkzaamheden aan en inspecties van de aansluiting zullen, zoveel als redelijkerwijs mogelijk, tijdens kantooruren, in overleg met en met inachtneming van het veiligheidsbeleid van aangeslotene worden verricht. Aangeslotene staat er voor in dat de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet aan te wijzen personen te allen tijde toegang hebben tot het gebouw en de aansluiting voor het uitvoeren van werkzaamheden en het verrichten van inspecties, alsmede dat het gebouw en de aansluiting steeds goed bereikbaar zijn.
- 6.1.4 Indien de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voornemens is om, buiten het geval van storing of calamiteiten, werkzaamheden te verrichten aan de aansluiting die kunnen leiden tot onderbreking, vermeerdering of vermindering van de

beschikbaarstelling van gas dan wel tot verandering van de condities waaronder het gas beschikbaar wordt gesteld, zullen deze werkzaamheden niet eerder worden uitgevoerd dan nadat over het tijdstip en de tijdsduur van de onderbreking respectievelijk de vermeerdering of vermindering van de beschikbaarstelling van gas dan wel de verandering van de condities waaronder het gas beschikbaar wordt gesteld, overleg met aangeslotene heeft plaatsgevonden. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal bij planning en uitvoering van deze werkzaamheden zoveel als redelijkerwijs mogelijk met de belangen van aangeslotene rekening houden.

- 6.1.5 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene zullen zonodig relevante derden tijdig en voorafgaand informeren over werkzaamheden aan de aansluiting, de gasinstallatieverbinding en/of de gasinstallatie die tot onderbreking, vermeerdering of vermindering van de beschikbaarstelling van gas kunnen leiden. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene zullen zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening houden met de belangen van die derden.
- 6.1.7 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet is bevoegd om zonder voorafgaande mededeling aan aangeslotene en andere betrokkenen de aansluiting af te sluiten indien dit vereist is wegens direct gevaar voor personen.
- 6.1.8 Aangeslotene respectievelijk de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zal noch door middel van de aansluiting en/of de gasinstallatie respectievelijk het landelijk gastransportnet noch anderszins hinder of schade veroorzaken voor het landelijk gastransportnet respectievelijk de aansluiting en/of de gasinstallatie. Aangeslotene zal de aansluiting niet gebruiken voor aarding van elektrische installaties, toestellen, bliksemafleiders en dergelijke, dan wel voor enig ander doel dan onder deze Aansluitvoorwaarden Gas-LNB uitdrukkelijk is toegestaan. Aangeslotene zal de door of vanwege de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op de aansluiting aangebrachte verzegelingen niet verbreken of laten verbreken.
- 6.2.1 Met betrekking tot het bedrijven van de aansluiting zullen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene prioriteit geven aan de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van het landelijk gastransportnet. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene zullen elkaar de nodige medewerking te verlenen bij de toepassing en de uitvoering van het bepaalde in deze Aansluitvoorwaarden Gas-LNB en de controle op de naleving daarvan. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene zijn in het bijzonder verplicht elkaar zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van alle gegevens, voorvallen en wijzigingen in omstandigheden of in de feitelijke situatie die voor de uitvoering van deze Aansluitvoorwaarden Gas-LNB van belang (kunnen) zijn, waaronder waargenomen of vermoede (dreiging van) schade, gebreken of onregelmatigheden aan de aansluiting, de gasinstallatie, het gebouw en/of eventuele andere hulpmiddelen, verbreking van de verzegeling daaronder begrepen.

Bijlage 4: Wijzigingen in de Netkoppelingsvoorwaarden Gas-LNB

Artikel 2.4

Het overdrachtpunt is het verbindingspunt tussen enerzijds het landelijk gastransportnet en anderzijds het regionale gastransportnet en ligt (gezien vanuit het landelijk gastransportnet) één meter achter het isolatiestuk, tenzij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de desbetreffende regionale netbeheerder anders zijn overeengekomen.

Artikel 3.1.2

Indien de regionale netbeheerder de afgesproken lagere leveringsdruk wenst te wijzigen, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door de regionale netbeheerder verstrekte gegevens doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheid een andere leveringsdruk te realiseren. Het verzoek van de regionale netbeheerder zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De leveringsdruk zal echter niet hoger zijn dan ongeveer acht bar (bovenatmosferische druk). De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde leveringsdruk.

Artikel 3.3.1

De contractuele capaciteit van de systeemverbinding en/of de systeemverbindingsconfiguratie, zijnde de hoeveelheid gas die maximaal per uur beschikbaar wordt gesteld, wordt op basis van de door de regionale netbeheerder verstrekte gegevens, door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder in onderling overleg vastgesteld.

Artikel 3.3.2

Indien de regionale netbeheerder wijziging verlangt van de conform 3.3.1 vastgestelde capaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Mede op basis van de door de regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste capaciteit te realiseren. Het verzoek van de regionale netbeheerder zal niet op onredelijke gronden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geweigerd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

Artikel 3.3.3

Overschrijding van de vastgestelde capaciteit is alleen toegestaan als die het rechtstreeks gevolg is van werkzaamheden als omschreven in 6.1.2 en/of 6.1.4. Ingeval de regionale netbeheerder die capaciteit overschrijdt, kan dit er toe leiden dat die capaciteit niet of niet met de afgesproken leveringsdruk ter beschikking kan worden gesteld. Bovendien wordt elke overschrijding van die capaciteit beschouwd als een situatie als bedoeld in artikel 2.3 en is de regionale netbeheerder verplicht de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor zover redelijkerwijs mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie te informeren en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan in een dergelijke situatie verlangen dat

de vastgestelde capaciteit (aan de realiteit) wordt aangepast en kan met de regionale netbeheerder nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde capaciteit.

Artikel 4.3 Vervallen

Artikel 5.2

Indien de regionale netbeheerder meer metingen in de systeemverbinding wenst dan opgenomen in de Meetvoorwaarden Gas - LNB, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien en voor zover redelijkerwijs mogelijk, aan dit verzoek voldoen. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële en operationele voorwaarden overeenkomen die verband houden met die meerdere metingen.

Artikel 5.3

Een minimum meetcapaciteit, dit is de capaciteit waarbij de ondergrens van het meetbereik van de meet- en regelinrichting wordt bereikt, wordt vastgelegd op basis van de door de regionale netbeheerder aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verstrekte gegevens. Indien de regionale netbeheerder wijziging verlangt van de vastgelegde minimum meetcapaciteit, zal hij hierover tijdig met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg treden. Op basis van de door regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om de gewenste minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder kunnen nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

Artikel 5.4

De regionale netbeheerder zal zich naar beste vermogen inspannen om te zorgen dat de overeengekomen minimum meetcapaciteit niet structureel en/of planmatig zal komen te liggen in het capaciteitsgebied tussen nul en de minimum meetcapaciteit en zodanige maatregelen te nemen opdat een goede inzet van de meet- en regelinrichting wordt gewaarborgd. De regionale netbeheerder is verplicht om de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, indien zich een situatie van een dergelijke overschrijding voordoet of kan voordoen, te informeren, voor zover mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie, en de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. Voorts is de regionale netbeheerder verplicht, indien en voor zover hij structureel en/of planmatig de overeengekomen minimum meetcapaciteit overschrijdt, met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in overleg te treden over een lagere minimum meetcapaciteit. Op basis van de door desbetreffende regionale netbeheerder verstrekte gegevens, doet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderzoek naar de mogelijkheden om een lagere minimum meetcapaciteit te realiseren. Een gewijzigde minimum meetcapaciteit wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de regionale netbeheerder vastgelegd. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet kan met de regionale netbeheerder nadere financiële voorwaarden overeenkomen die verband houden met die gewijzigde minimum meetcapaciteit.

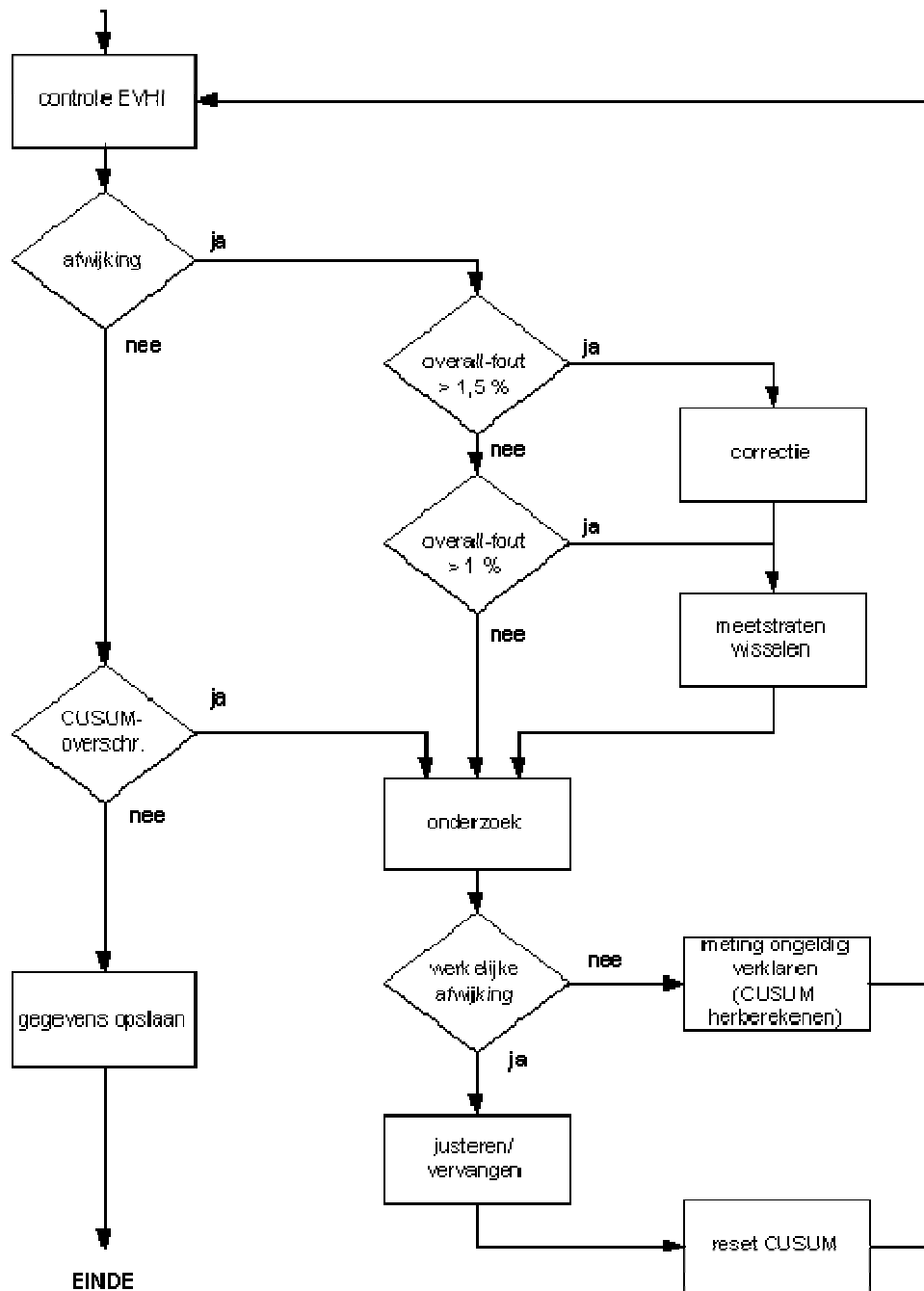
Bijlage 5: Wijzigingen in de Meetvoorwaarden Gas-RNB

- 1.1.2 In deze regeling wordt onder “meetverantwoordelijkheid” verstaan de verantwoordelijkheid van de aangeslotene voor het aanwezig zijn op het overdrachtspunt van de aansluiting van een op grond van hoofdstuk 3 van deze regeling vereiste meetinrichting, het (doen) beheren van de meetinrichting als bedoeld in hoofdstuk 3 van deze regeling, het (doen) verrichten van de datacollectie als bedoeld in hoofdstuk 4 van deze regeling en het (doen) verwisselen of wijzigen van de meetinrichting als bedoeld in onderdeel 6.1.1 van deze regeling.
- 2.2.3 Indien de aangeslotene bij ingebruikname van de meter geen erkend meetverantwoordelijke aanwijst, of indien de aangeslotene de regionale netbeheerder hierom verzoekt, wijst de regionale netbeheerder voor de aangeslotene een erkend meetverantwoordelijke aan. De aangeslotene heeft het recht om van meetverantwoordelijke te wisselen.
- 6.3.1 De regionale netbeheerder beslist na overleg met de aangeslotene over de toelaatbaarheid van een bestaande meetinrichting die voor de inwerkingtreding van deze regeling is geïnstalleerd en die niet aan de in hoofdstuk 3 genoemde eisen voldoet. Indien de bestaande meetinrichting geheel of gedeeltelijk niet toelaatbaar wordt geoordeeld, stelt de regionale netbeheerder een redelijke termijn binnen welke de aangeslotene de meetinrichting alsnog aan de eisen genoemd in hoofdstuk 3 moet laten voldoen.

Bijlage 6: Wijzigingen in de Meetvoorwaarden Gas-LNB:

- 1.1.1 De Meetvoorwaarden Gas - LNB bevatten de voorwaarden inzake de volume- en capaciteitsmetingen op de aansluitingen of systeemverbindingen op het landelijk gastransportnet alsmede de gaskwaliteitsmetingen in het landelijk gastransportnet.
- 1.2.2 Vervallen
- 1.2.3 Vervallen
- 1.2.4 Vervallen
- 1.3.3 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet slaat de voor het meetproces en voor het beheersproces conform de hoofdstukken 2 en 3 van deze Meetvoorwaarden Gas - LNB relevante parameters op in een register. De gegevens in dit register kunnen door de aangeslotene of de regionale netbeheerder worden opgevraagd voor zover die zijn eigen aansluiting of systeemverbinding betreffen. Na opvraging worden de gegevens binnen 15 werkdagen ter beschikking gesteld.
- 1.4.1 In afwijking van het bepaalde in de artikelen 1.3 en 2.3 gelden voor meetinrichtingen op aansluitingen of systeemverbindingen waar jaarlijks minder dan 170.000 m³ (n;35,17) afgeleverd wordt de eisen voor gasmeters van klasse 1,5 volgens instrument specifieke bijlage MI-002 van Richtlijn 2004/22/EG van 31 maart 2004 betreffende meetinstrumenten.
- 2.5.3 Er is een normaal dichtheids cel aangesloten op de ingaande leiding van de meetinrichting ter bepaling van ρ_n .
- 2.6.1 Bij meetinrichtingen voor gashoeveelheidsmetingen op aansluitingen of systeemverbindingen waar jaarlijks minder dan 170.000 m³(n;35,17) afgeleverd wordt, voert de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de herleiding van de gashoeveelheid op maandbasis onder bedrijfscondities naar de hoeveelheid onder normaalcondities achteraf uit met de methode uit artikel 2.4.1, waarbij voor de druk onder bedrijfscondities de ingestelde druk van de regelaar gebruikt wordt en voor de temperatuur onder bedrijfscondities 4°C wordt aangenomen.
- 2.7.11 De aangeslotene of de regionale netbeheerder kunnen individuele controleresultaten van de betreffende aansluiting of systeemverbinding opvragen bij de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Na opvraging worden de gegevens binnen 15 werkdagen ter beschikking gesteld.

Ter illustratie is het beschreven controle-proces samengevat in onderstaand schema:

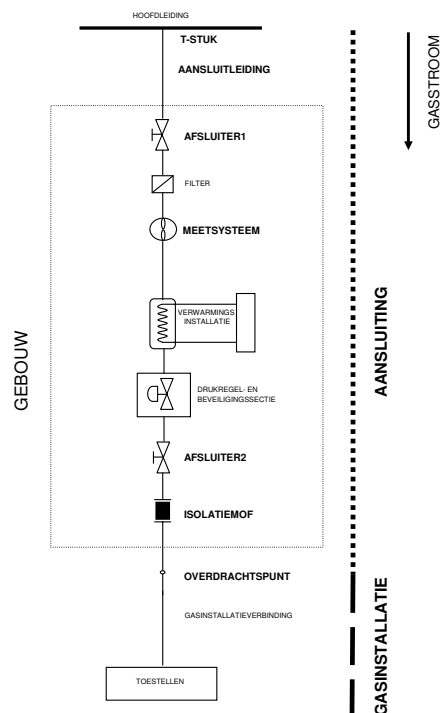
3.1.5 Het gaskwaliteitsysteem bepaalt de gaskwaliteit op een aansluiting of systeemverbinding uitgaande van een of meerdere gaskwaliteitsmetingen met een nauwkeurigheid die leidt tot een nauwkeurigheid van de bepaling van de hoeveelheid energie die gelijk is aan of beter dan de specificaties in artikel 1.3.2.

- 3.4.1 Een lokaal data acquisitiesysteem registreert op de plek van de meting voor elke analyseslag de verkregen analysewaarden volgens artikel 3.1.2, de bepaalde waarden volgens artikel 3.2.3 en het tijdstip van registratie. Per kwartier worden de resultaten gemeten en opgeslagen voor verwerking conform artikel 4.1.1.

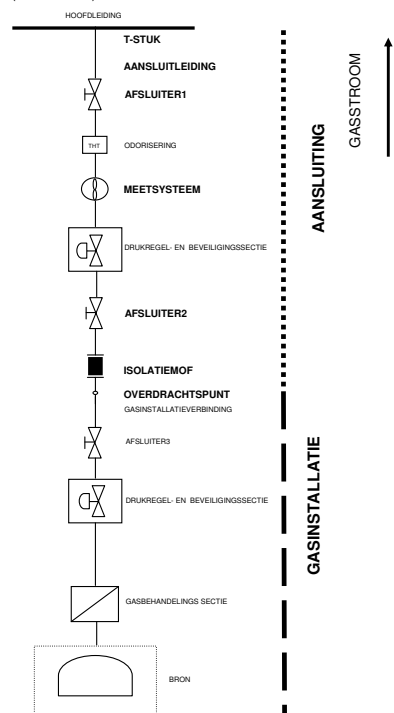
Openbaar

Bijlage 7 : Schetsen van de aansluiting

LNB AANSLUITING - GTS LEGT AAN

LNB AANSLUITING (INVOEDER) - GTS LEGT AAN

NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het GTS net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting op het GTS-net loopt van het T-stuk tot het overdrachtpunt en wordt gemarkeerd door een T-stuk, een aansluitleiding, afsluiter (1), een meetsysteem, afsluiter (2) een isolatiemof en het overdrachtpunt. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomafwaarts van de isolatiemof.

NB3: De gasinstallatie loopt van het overdrachtpunt tot en met de toestellen.

NB4: Een gebouw kan ook een overkapping zijn.

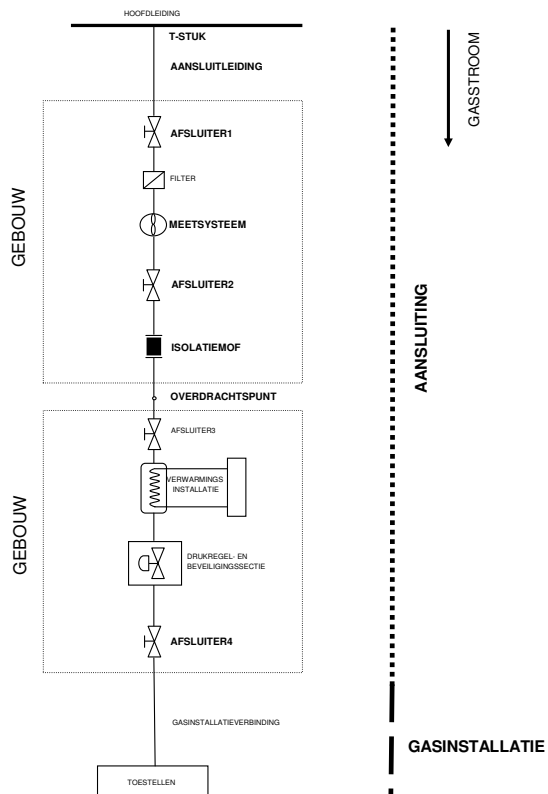
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het GTS-net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting op het GTS-net loopt van het overdrachtpunt tot en met het T-stuk en wordt gemarkeerd door het overdrachtpunt, een isolatiemof, afsluiter (2), een meetsysteem, afsluiter(1), een aansluitleiding en een T-stuk. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomopwaarts van de isolatiemof.

NB3: De gasinstallatie loopt van de bron tot en met het overdrachtpunt.

NB4: Delen van de aansluiting kunnen zich in een gebouw bevinden of onder een overkapping.

LNB AANSLUITING - AFNEMER LEGT AAN EN BEHEERT (BEHALVE DE FYSIEKE VERBINDING)

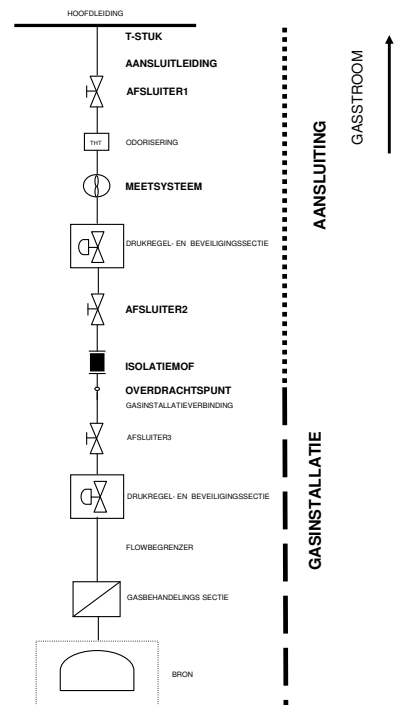
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het GTS net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het T-stuk tot 1 meter achter afsluiter (4) en is gesplitst in een deel van GTS (T-stuk tot overdrachtpunt) en een deel van de afnemer overdrachtpunt tot 1 meter achter afsluiter (4). Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomafwaarts van de isolatiemof, maar de plaats kan in onderling overleg nader worden bepaald.

NB3: De gasinstallatie loopt van 1 meter achter afsluiter (4) tot en met de toestellen

NB4: Een gebouw kan ook een overkapping zijn

LNB AANSLUITING - AFNEMER (INVOEDER) LEGT AAN EN BEHEERT (BEHALVE DE FYSIEKE VERBINDING)

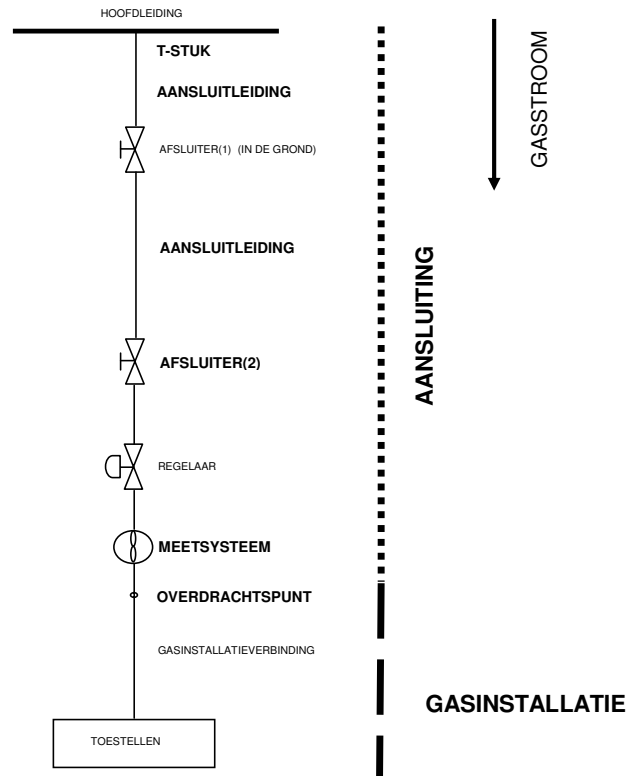
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het GTS-net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting op het GTS-net loopt van het overdrachtpunt tot en met het T-stuk en wordt gemarkeerd door het overdrachtpunt, een isolatiemof, afsluiter (2), een meetsysteem, afsluiter(1), een aansluitleiding en een T-stuk. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomopwaarts van de isolatiemof, maar de plaats kan in onderling overleg nader worden bepaald.

NB3: De gasinstallatie loopt van de bron tot en met het overdrachtpunt.

NB4: Delen van de aansluiting kunnen zich in een gebouw bevinden of onder een overkapping.

RNB-AANSLUITING (KLEINERE AFNEMERS)
RNB LEGT AAN EN BEHEERT

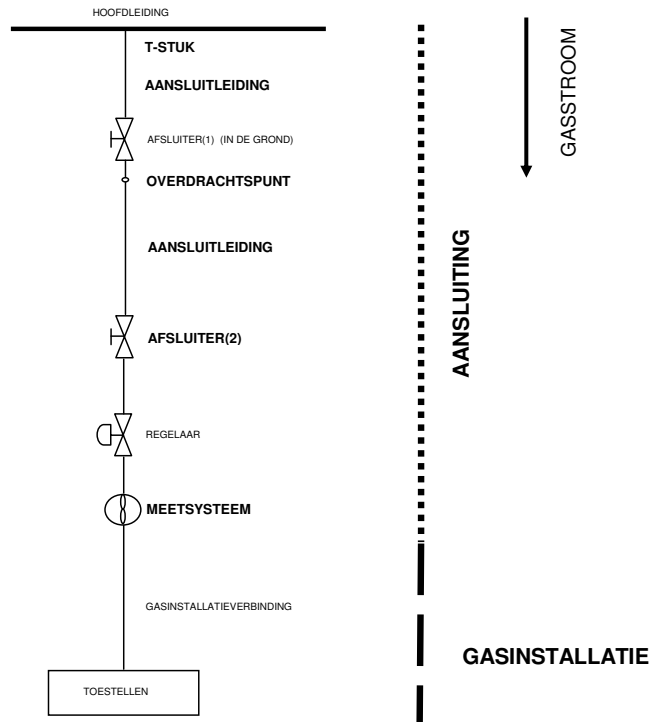

NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het RNB net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het T-stuk tot het overdrachtspunt en wordt gemarkeerd door een T-stuk, een aansluitleiding, een afsluiter(2), een meetsysteem en het overdrachtspunt.

NB3: De gasinstallatie loopt van het overdrachtspunt tot en met de toestellen.

RNB-AANSLUITING (KLEINERE AFNEMERS)
AFNEMER LEGT AAN

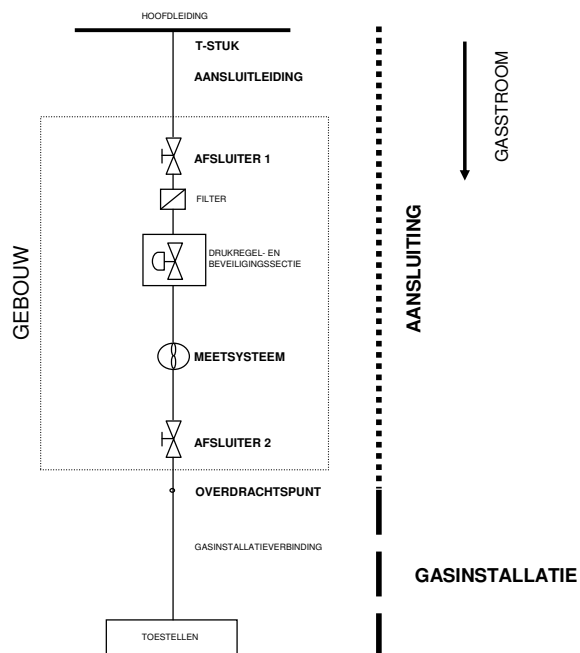
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het RNB net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het T-stuk tot de gasinstallatieverbinding en wordt gemarkeerd door een T-stuk, een aansluitleiding, een afsluiter(2) en een meetsysteem.

NB3: De gasinstallatie omvat de gasinstallatieverbinding en de toestellen.

NB4: Indien de afnemer de aansluiting zelf beheert en onderhoudt, hetgeen in de praktijk weinig voor zal komen, kan van de plaats van het overdrachtpunt in onderling overleg worden afgeweken.

AANSLUITING RNB (GROTERE AFNEMERS)
RNB LEGT AAN EN BEHEERT

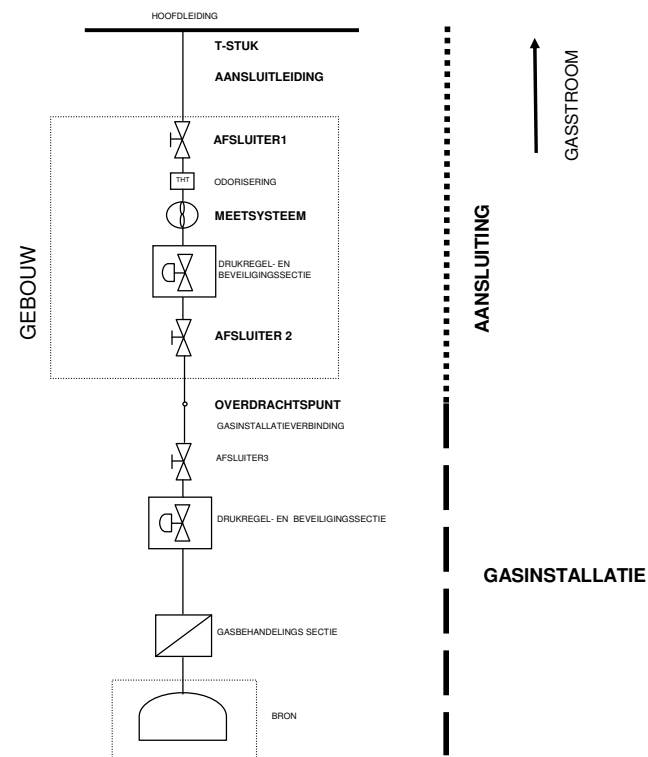
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting voor grotere verbruikers bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het T-stuk tot het overdrachtpunt en wordt gemarkeerd door een T-stuk, een aansluitleiding, afsluiter (1), meetsysteem, afsluiter (2) en het overdrachtpunt. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomafwaarts van afsluiter (2).

NB3: De gasinstallatie loopt van de toestellen tot en met het overdrachtpunt.

NB4: Gebouw kan ook een kast of overkapping zijn.

AANSLUITING RNB - GROTERE AFNEMERS (INVOEDERS)
RNB LEGT AAN EN BEHEERT

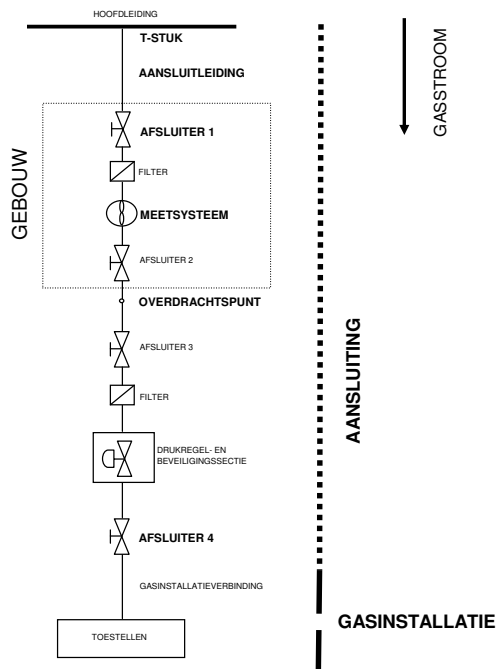
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het RNB net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het overdrachtpunt tot en met het T-stuk en wordt gemarkeerd door het overdrachtpunt, een afsluiter (2), een meetsysteem, afsluiter (1), een aansluitleiding en een T-stuk. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomopwaarts van de afsluiter (2).

NB3: De gasinstallatie loopt van de bron tot en met het overdrachtpunt.

NB4: Gebouw kan ook een kast of overkapping zijn.

RNB AANSLUITING (GROTERE AFNEMERS)
AFNEMER LEGT AAN EN BEHEERT (BEHALVE DE FYSIEKE VERBINDING)

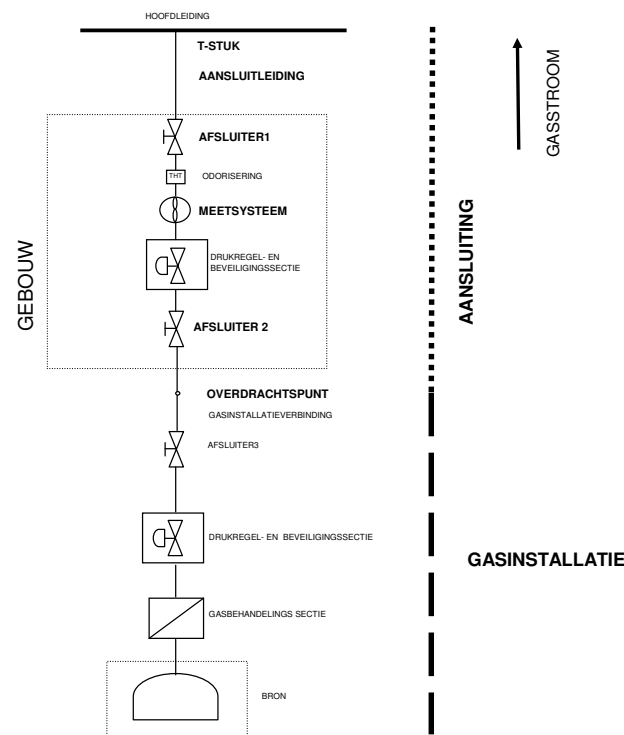
NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting voor grotere verbruikers bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het T-stuk tot 1 meter achter de uitlaatafsluiter (4) en is gesplitst in een deel van de RNB (T-stuk tot overdrachtpunt) en een deel van de afnemer. (van overdrachtpunt tot het 1 meter achter afsluiter 4). Het overdrachtpunt is 1 meter stroomafwaarts van afsluiter (2), maar de plaats kan in onderling overleg nader worden bepaald.

NB3: De gasinstallatie loopt vanaf 1 meter achter afsluiter(4) tot en met de toestellen.

NB4: Gebouw kan ook een kast of overkapping zijn.

AANSLUITING RNB - GROTERE AFNEMERS (INVOEDERS)
AFNEMER LEGT AAN EN BEHEERT (BEHALVE DE FYSIEKE VERBINDING)

NB1: De bovenstaande versie van de aansluiting op het RNB net bevat de hoofdcomponenten. In de praktijk kan een en ander afwijken.

NB2: De aansluiting loopt van het overdrachtpunt tot en met het T-stuk en wordt gemarkeerd door het overdrachtpunt, een afsluiter (2), een meetstelsel, afsluiter (1), een aansluitleiding en een T-stuk. Het overdrachtpunt ligt 1 meter stroomopwaarts van de afsluiter (2), maar de plaats kan in onderling overleg nader worden bepaald.

NB3: De gasinstallatie loopt van de bron tot en met het overdrachtpunt.

NB4: Gebouw kan ook een kast of overkapping zijn.